

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 4/2011

Toimittaja	Ari Hietämäki
Taitto	Nina Nyytjä, Ari Hietämäki
Kansi	Kaupungin ympäristökeskus on avannut virallisesti toimintansa Viikin ympäristötalossa. Samassa talossa toimii myös Helsingin yliopiston ympäristötieteiden laitos. Sijainti avaa uusia yhteistyömahdollisuuksia. Viikin ympäristötalo energiatehokkuuden kärkikohde Suomessa ja talon katolla olevat aurinkopaneelit ovat yksi esimerkki tästä.
Kuva	Rhinoceros Oy
Jakelu	Ari Hietämäki, puh. 310 36567, ari.hietamaki@hel.fi
Internet	www.hel.fi/taske
ISSN	1456-0720

Väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi-lokakuussa 2011	4
Työllisyys vuoden 2011 syksyllä	6
Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö	8
Ennakkotietoja rakentamisesta Helsingissä vuonna 2011	10
Talousarvion mukainen tulos- ja rahoituslaskelmaennuste	12
Koko kaupungin yhdistetty tulos- ja rahoituslaskelmaennuste	16
Verotulot	19
Maksuvalmius	22
Ottolainat	23
Antolainat	24
Talousarvion toteutumisennusteet toimialoittain	25
Kaupunginjohtajan toimiala	26
Kunnalliset liikelaitokset	27
Helsingin Energia	27
Helsingin Satama	27
Taloushallintopalvelu	29
Rakennus- ja ympäristötoimi	30
Tukkutori	31
Hankintakeskus	31
Rakennusvirasto	31
Stara	32
Pelastuslaitos	33
Ympäristökeskus	33
Kunnalliset liikelaitokset	34
HKL	34
Palmia	36
Sosiaali- ja terveystoimi	38
Sosiaali- ja terveystoimi	39
Terveystoimi	41
Terveyskeskustoiminta	41
HUS-kuntayhtymä	42
Sivistys- ja henkilöstötoimi	43
Opetusvirasto	43
Suomenkielinen työväenopisto	45
Ruotsinkielinen työväenopisto	45
Kaupunginkirjasto	45
Taidemuseo	45
Kulttuurikeskus ja Savoy-yksikkö	45
Kaupunginmuseo	46
Kaupunginorkesteri	46
Korkeasaaren eläintarha	47
Nuorisotoimi	47
Liikuntatoimi	47
Henkilöstökeskus	47
Työterveyskeskus	48
Tietokeskus	48
Kunnalliset liikelaitokset	49
Oiva Akatemia	49
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	50
Kaupunkisuunnitteluvirasto	50
Kiinteistövirasto	51
Asuntotuotantotoimisto	52
Rakennusvalvontavirasto	52
Investoinnit	53
Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden seuranta	55
Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011	56
Tuottavuusindeksien toteutumisennuste 4/2011	66
Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimialojen virastot ja kunnalliset liikelaitokset	67
Helsingin kaupungin hallinnon organisaatio 1.6.2010 alkaen	68

Väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi-lokakuussa 2011

Vuodenvaihteessa 2010/2011 Helsingissä asui 588 549 asukasta. Vuoden 2011 tammi-lokakuun aikana on asukasmäärä ennakkotietojen mukaan lisääntynyt 5 754 henkeä. Edellisvuonna samaan aikaan kirjattiin lisäystä 4 598 henkeä.

Syntyneitä oli 108 vähemmän ja kuolleita 84 edellisvuotta vähemmän, joten syntyneiden enemmisyys on 24 henkeä pienempi kuin vuosi sitten.

Kaupunkiin muutti 1 876 henkeä enemmän tammi-lokakuussa 2011 kuin vuonna 2010 samaan aikaan ja kaupungista muutti pois 696 henkeä aikaisempaa

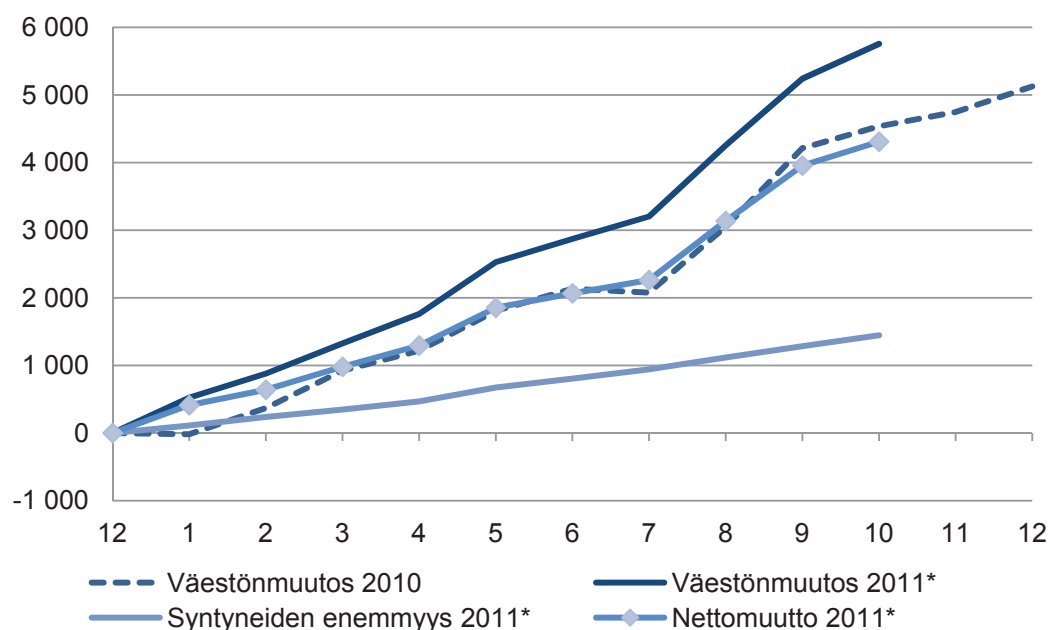
enemmän. Tulomuutto kotimaasta lisääntyi enemmän kuin lähtömuutto muualle Suomeen, joten tammi-lokakuun kotimainen muuttovoitto oli 1 480 henkeä. Samoin varsinkin ulkomailta tulo lisääntyi. Ulkomailta saatu muuttovoitto, 2 829 henkeä, oli 823 henkeä suurempi kuin tammi-lokakuussa 2010.

Kokonaisuudessaan Helsingin muuttovoitto oli nyt 4 309 henkeä, kun tammi-lokakuussa 2010 se oli 3 129 henkeä.

Vuoden 2010 aikana 0-6-vuotiaiden lasten määrä kasvoi 890 hengellä, ja vuoden 2011 tammi-lokakuussa

Taulukko 1

Ennakkotiedot vuosien 2010 ja 2011 väestönmuutosten kertymästä

kasvu oli 792 henkeä. Peruskouluikäisten, 7-15-vuotiaiden määrä väheni viime vuonna 520 hengellä, ja alkuvuoden lasku oli noin 260 henkeä. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi 3 300 hengellä vuonna 2010, ja tammi-lokakuussa 3 100:lla.

Ulkomaan kansalaisten määrä kasvoi vuoden 2010 aikana 2 700 hengellä ja alkuvuoden kasvu oli 2 830 henkeä.

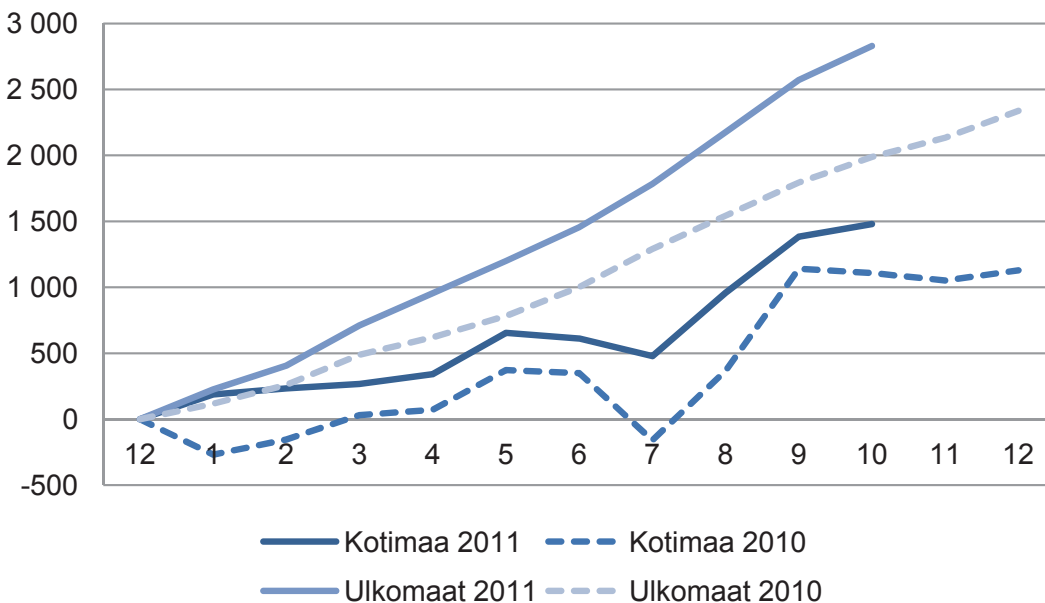
Suomenkielisten määrä kasvoi vuoden 2010 aikana 1 000 hengellä ja ruotsinkieliset 280 henkeä. Tämän vuoden tammi-lokakuun aikana suomenkielisten

määrä on kasvanut 1 870 hengellä ja ruotsinkielisten määrä 100 henkeä.

Vieraskielisten määrä kasvoi viime vuonna 3 900 hengellä, ja tammi-lokakuun kasvu oli noin 4 000 henkeä. Viime vuonna eniten kasvoi vironkielisten määrä, 900 hengellä, ja tänä vuonna kasvua on ollut 910 henkeä. Venäjänkielisten määrä kasvoi vuonna 2010 580 hengellä, alkuvuonna 690 hengellä. Somalinkielisten kasvu oli viime vuonna 350 henkeä ja alkuvuoden kasvu oli 290 henkeä.

Ennakkotiedot vuosien 2010 ja 2011 nettomuuton kertymästä

Taulukko 2

Työllisyys vuoden 2011 syksyllä

Työttömien määrän maltillinen vähentyminen jatkui Helsingissä syksyllä 2011. Helsingin työttömyysaste oli lokakuussa 2011 työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan 7,1 %, mikä oli 0,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Pääkaupunkiseudun työttömyysaste oli 6,7 %, Helsingin seudun 6,4 % ja koko maassa työttömyysaste oli 8,6 %. Työttömien työnhakijoiden määrä aleni Helsingissä 4 % vuoden takaisesta. Nuorten työttömyys säilyi edellisvuoden tasolla, mutta 25–49-vuotiaiden työttömien määrä aleni 7 % ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä laski 2 %.

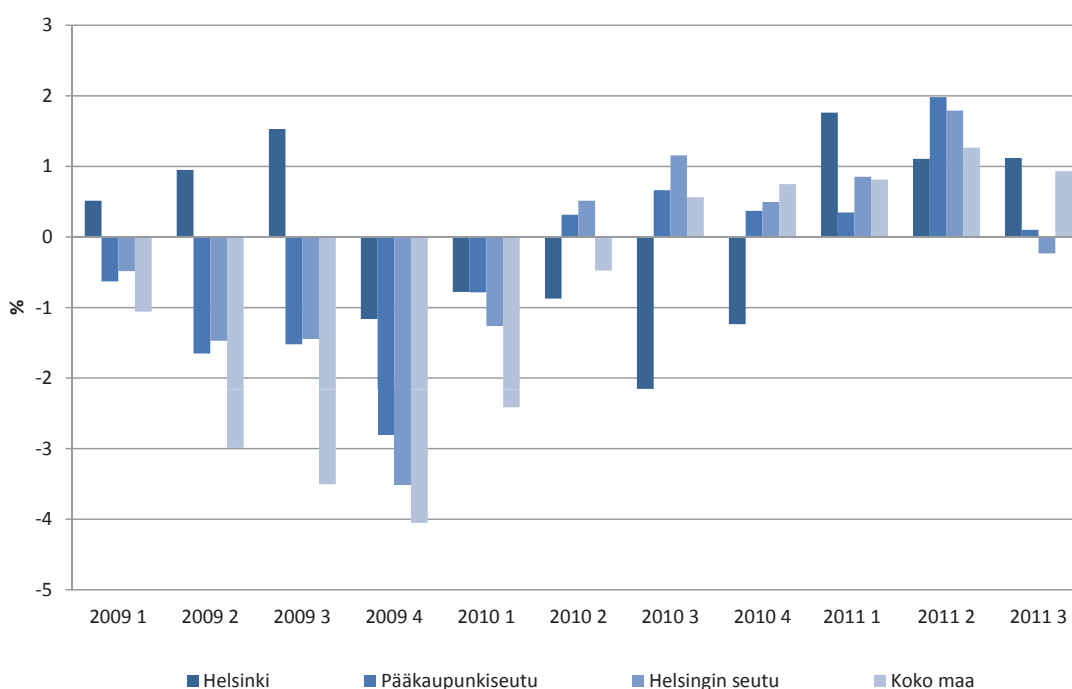
Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden määrä pieneni Helsingissä lokakuussa 4 % ja pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli lähes neljännes. Ulkomaan kansalaisten työttömyys jatkoi kasvuaan, heitä oli lokakuussa 5 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli Helsingissä lokakuun lopussa runsaat 5 500. Tämä oli 22 % enemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Lukumääräisesti eniten avoimet työpaikat lisääntyivät kaupan, palveluiden ja teollisuuden aloilla. Espoossa avoimet työpaikat lisääntyivät 69 % ja Vantaalla 46 % edellisvuodesta.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen mukaan Helsingin työllisyysaste oli vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä 74,1 prosenttia, mikä oli 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Työllisten määrä kasvoi Helsingissä prosentin vuoden takaisesta. Pääkaupunkiseudulla työllisten määrä säilyi edellisvuoden tasolla ja koko maassa kasvu oli Helsingin tasoa. Työpaikkojen määrä kääntyi Helsingissä 2 % laskuun, myös Helsingin seudulla työpaikkamäärä aleni hivenen.

Taulukko 3

Työllisten määrän muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 2009–2011
(lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus)

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat Helsingissä 31.10.2011.
TEM, työnvälitystilasto

Taulukko 4

vuosi kuukausi	työttömyys- aste, %	työttömiä yhteensä	yli vuoden työttömänä	alle 25-vuotiaat	avoimet työpaikat
1996	17,5	45 771	16 975	6 500	1 026
1997	15,4	40 944	15 373	4 520	1 547
1998	13,1	32 119	13 032	3 447	2 739
1999	11,0	30 480	10 003	2 701	1 759
2000	9,2	26 910	8 860	2 086	2 452
2001	8,6	25 495	8 271	1 975	2 792
2002	8,7	26 483	8 520	2 144	2 968
2003	9,0	27 859	8 426	2 308	2 844
2004	9,4	28 707	8 855	2 327	3 044
2005	9,1	27 582	8 728	2 022	4 310
2006	8,2	25 094	7 580	1 722	5 996
2007	6,8	20 632	5 427	1 307	7 239
2008	6,0	18 090	3 800	1 221	6 005
2009	7,6	23 575	3 392	2 245	3 775
2010					
I	8,5	26 243	4 246	2 313	4 114
II	8,0	25 241	4 386	2 087	5 682
III	7,8	24 600	4 564	1 961	4 469
IV	7,7	24 134	4 675	1 895	3 749
V	7,8	24 381	4 864	1 918	3 676
VI	8,6	26 983	5 149	2 622	2 615
VII	9,1	28 528	5 371	2 902	3 205
VIII	8,2	25 787	5 377	2 324	4 419
IX	7,7	24 072	5 351	2 067	4 305
X	7,5	23 365	5 364	1 951	4 519
XI	7,3	23 080	5 383	1 789	4 078
XII	7,8	24 474	5 436	2 027	4 481
Keskiarvo	8,0	25 074	5 014	2 155	4 109
2011					
I	7,7	24 188	5 469	2 091	6 188
II	7,6	23 634	5 345	2 009	7 283
III	7,4	23 116	5 306	1 937	6 680
IV	7,3	22 675	5 257	1 873	5 596
V	7,2	22 798	5 201	1 948	5 281
VI	8,0	25 314	5 293	2 558	4 044
VII	8,5	26 770	5 436	2 787	4 515
VIII	7,7	24 209	5 362	2 286	5 624
IX	7,3	22 922	5 283	1 984	5 133
X	7,1	22 360	5 124	1 957	5 508

Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö

Kaupungin henkilöstömäärä lisääntyi 139 henkilöllä viime vuoden marraskuun lopun tilanteeseen verrattuna. Kaupungin vertailukelpoinen henkilöstömäärä, sisäiset organisaatiomuutokset huomioon ottaen, kasvoi vuodentakaisesti ilman työllistettyjä tarkasteltuna 115 henkilöä.

Henkilöstömäärän kasvua tapahtui erityisesti sivistys- ja opetustoimissa, rakennus- ja ympäristötoimissa sekä sosiaali- ja terveystoimissa. Sisäiset organisaatiomuutokset selittävät osan näiden toimialojen henkilöstömäärän kasvusta.

Hallintokeskuksen henkilöstömäärä kasvoi lähinnä kirjaamotoiminnan

keskittämisen (17 henkilöä) sekä sosiaalivirastosta siirtyneen maahanmuuttajaneuvonnan henkilöstön (7 henkilöä) myötä.

Opetusviraston henkilöstömäärän kasvu johtuu sosiaalivirastosta siirtyneellä ruotsinkielisellä lasten päivähoitohenkilöstöllä (340 henkilöä). Lisäksi opetusryhmien pienentäminen on hoidettu harkinnanvaraisella valtionavustuksella joko viranhaltijoiden ylityntimäärää kasvattamalla tai palkkaamalla uusia opettajia määrääjäksi.

Terveyskeskuksen henkilöstömäärä on kasvanut 100 henkilöllä, ja lisäys selittyy määräaikaisten työntekijöiden määrän

Taulukko 5

Henkilöstömäärä virastoittain ja liikelaitoksittain marraskuu 2010 ja 2011

	Henkilöstö Vakinainen		Henkilöstö Määräaikainen		Koko Henkilöstö		Muutos Koko henkilöstö 11/2010-11/2011	Työllistetyt	
	11/2010	11/2011	11/2010	11/2011	11/2010	11/2011		11/2010	11/2011
Kaupunginjohtajan toimiala	2 135	2 112	147	146	2 282	2 258	-24	23	13
Tarkastusvirasto	19	18	0	1	19	19	0	1	0
Hallintokeskus	180	198	29	42	209	240	31	8	3
Talous- ja suunnittelukeskus	205	205	34	19	239	224	-15	4	4
Helsingin Energia	1 156	1 143	62	50	1 218	1 193	-25	0	0
Helsingin Satama	195	187	4	6	199	193	-6	0	0
Talouhallintopalvelu	380	361	18	28	398	389	-9	10	6
Rakennus- ja ympäristötoimi	6 200	6 158	572	648	6 772	6 806	34	116	70
Helsingin tukkutori	21	30	0	2	21	32	11	2	1
Hankintakeskus	42	38	2	3	44	41	-3	5	2
Rakennusvirasto	453	451	27	28	480	479	-1	6	2
Stara	1 425	1 424	195	189	1 620	1 613	-7	15	10
Pelastuslaitos	669	665	16	21	685	686	1	1	0
Ympäristökeskus	124	125	41	39	165	164	-1	1	1
Liikennelaitos	891	900	28	36	919	936	17	3	0
Palma	2 575	2 525	263	330	2 838	2 855	17	83	54
Sosiaali- ja terveystoimi	16 926	16 668	3 880	3 882	20 806	20 550	-256	847	514
Sosiaalivirasto	10 313	10 052	2 230	2 135	12 543	12 187	-356	730	424
Terveyskeskus	6 613	6 616	1 650	1 747	8 263	8 363	100	117	90
Sivistys- ja henkilöstötoimi	6 660	6 944	1 827	1 937	8 487	8 881	394	169	110
Opetusvirasto	4 571	4 849	1 433	1 508	6 004	6 357	353	9	7
Suomenkielinen työväenopisto	103	98	89	100	192	198	6	18	9
Ruotsinkielinen työväenopisto	26	27	5	9	31	36	5	1	0
Kaupunginkirjasto	480	491	53	57	533	548	15	38	22
Taidemuseo	64	61	6	11	70	72	2	4	5
Helsingin kulttuurikeskus	103	104	30	39	133	143	10	7	7
Kaupunginmuseo	69	69	14	10	83	79	-4	12	3
Kaupunginorkesteri	105	108	8	15	113	123	10	0	0
Korkeasaaren eläintarha	71	72	12	8	83	80	-3	2	4
Nuorisosiainkeskus	329	326	81	82	410	408	-2	49	23
Liikuntavirasto	432	432	58	66	490	498	8	17	17
Henkilöstökeskus	80	75	15	11	95	86	-9	9	8
Työterveyskeskus	137	139	13	12	150	151	1	3	2
Tietokeskus	69	73	8	7	77	80	3	0	2
Oiva Akatemia	21	20	2	2	23	22	-1	0	1
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	900	891	43	43	943	934	-9	12	7
Kaupunkisuunnitteluvirasto	276	279	11	18	287	297	10	0	0
Kiinteistövirasto	451	436	24	17	475	453	-22	11	6
Asuntotuotantotoimisto	54	59	2	3	56	62	6	0	0
Rakennusvalvontavirasto	119	117	6	5	125	122	-3	1	1
Yhteensä	32 821	32 773	6 469	6 656	39 290	39 429	139	1 167	714

kasvuna erityisesti kotihoidossa (43 henkilöä) sekä erilaisten hankkeiden kuten Kuntalaisen käyttöliittymä sekä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma työntekijätarpeella. Henkilöstömäärän kasvuun vaikuttaa myös vakanssien puolittaminen ja lisääntyneet äitiyslomat.

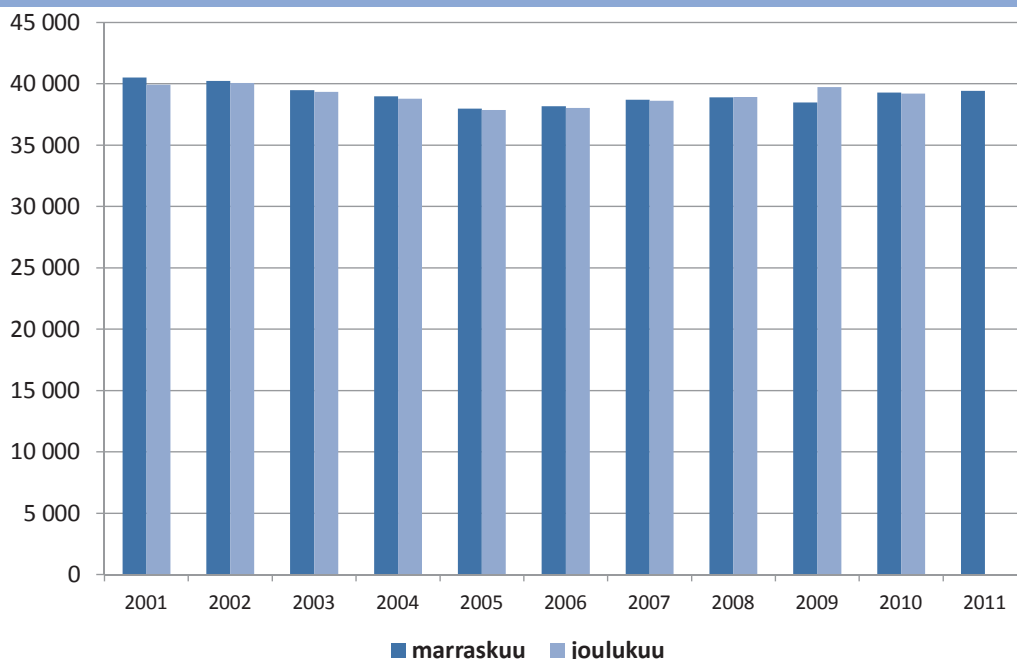
Henkilöstömäärä on kasvanut myös Palmiassa, jonka useissa liiketoimintayksiköissä on tapahtunut merkittävää kasvua viime vuoteen verrattuna. Liikennelaitoksen henkilöstömäärä on kasvanut raitiovaunukuljettajien määrän kasvun sekä rakennusyksikön lisääntyneiden tehtävien myötä.

Kaupungin palveluksessa oli marraskuun 2011 lopulla 39 429 päätoimista henkilöä (ilman työllistettyjä), joista vakainaisia oli 32 773 (83,1 %) ja määräaikaaisia 6 656 (16,9 %). Työllistämistuella palkattuja henkilöitä oli marraskuun lopulla 714, mikä on 453 henkilöä vähemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Organisaatiomuutokset vaikuttavat toimialojen sekä virastojen ja liikelaitosten henkilöstömääriin. Taulukossa 6 esitetään marraskuun sekä vuoden lopun henkilöstön kokonaismäärät vuosina 2001–2011. Henkilöstömäärä on vaihdellut suuresti 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana. Eniten kaupungin henkilöstömäärään ovat vaikuttaneet kaupungin taloudellinen tilanne sekä terveyskeskuksen ja liikennelaitoksen henkilöstövähennykset Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin HUS:n muodostamisen ja bussiliikenteen yhtiöittämisen johdosta. Vuodesta 2005 alkaen, kun bussiliikenteen yhtiöittämistä ei tuona vuonna oteta huomioon, henkilöstömäärä on kasvanut. Osa terveyskeskuksen henkilöstöä siirtyi HUS:n palvelukseen vuonna 2000. Myös ammattikorkeakoulun henkilöstön siirtyminen Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:hyn vuonna 2008 vaikutti henkilöstömäärään. HSL:n ja HSY:n perustaminen vaikutti vuoden 2010 henkilöstömäärään laskevasti.

Henkilöstömäärät 2001-2011

Taulukko 6

Marraskuun 2011 loppuun mennessä virastojen ja liikelaitosten palkkoja (ilman työllistettyjen palkkoja) on maksettu 1 225 534 euroa, mikä on 2,3 prosenttia enemmän kuin vastaavana ajankohtana

viime vuonna. MetropoliaLab on mukana vielä vuoden 2010 kahden ensimmäisen neljänneksen palkkasummassa. Ilman poistunutta laitosta palkkasumman nousuprosentti on 2,4 prosenttia.

Ennakkotietoja rakentamisesta Helsingissä vuonna 2011

Asuinrakentaminen Helsingissä vuonna 2011 on ollut huomattavan vilkasta. Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien määrä kuluvana vuonna ylittää sekä 2000-luvun keskimääräisen tason että myös viime vuoden tason. Tänä vuonna marraskuun lopussa oli lupia myönnetty yhteensä 4 370 asunnon rakentamiseen ja tällä perusteella on arvioitavissa, että koko vuonna 2011 myönnettyillä luvilla olisi mahdollista rakentaa arviolta noin 4 500 asuntoa. Vuonna 2010 myönnetyt luvat mahdollistivat 4 390 asunnon rakentamisen ja 2000-luvulla myönnettyjen lupien vuosikeskiarvo oli 3 266 asuntoa. Myös tänä vuonna aloitettujen asuntojen määrä on pysynyt jo vuonna 2010 alkaneen asuinrakentamisen noususuhdanteen tasolla – marraskuun loppuun mennessä oli aloitettu 3 944 asunnon rakentaminen - koko viime vuonna aloitettuja asuntoja oli 4 339 asuntoa. Talouden epävarmuus on kuitenkin nähtävissä viimeisen neljänneksen sekä myönnettyjen lupien että aloitettujen asuntojen määrissä, sillä lokamarraskuussa erityisesti myönnettyjen lupien määrä on pudonnut huomattavasti kuluvan vuoden aikaisemmasta tasosta.

Asuinrakentamisen vilkastuminen on jo nyt nähtävissä valmistuneiden asuntojen määrän kasvuna. Asuntoja oli

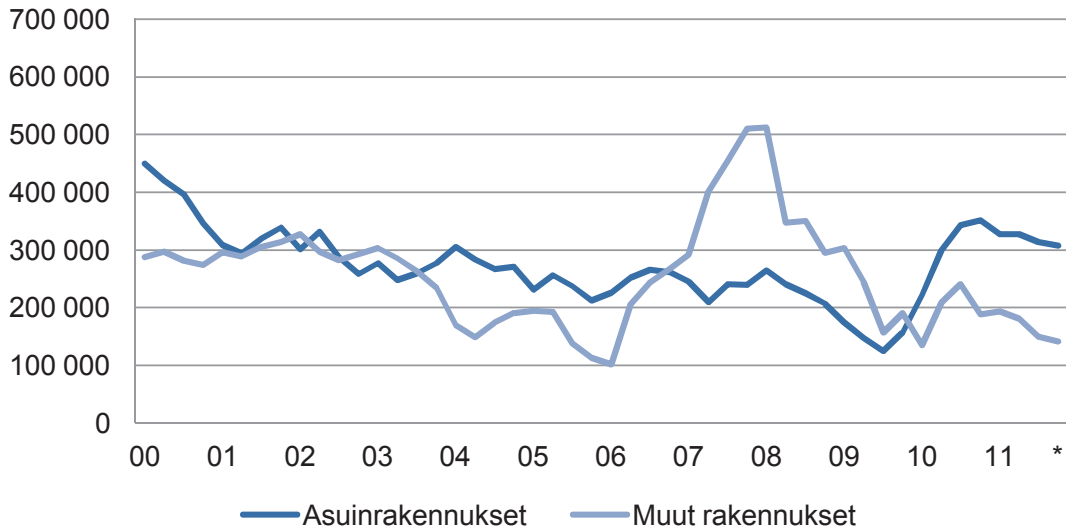
marraskuun loppuun mennessä valmistunut yhteensä 3 264, joista uustuotannon ja laajennusrakentamisen asuntoja oli 2 959 ja käyttötarkoituksen muutoksiin liittyviä uusia asuntoja 305.

Toimitilarakentaminen on sen sijaan vuonna 2011 selvästi vähentynyt. Toimitilarakentamiseen myönnettyjen lupien kerrosala marraskuun lopussa oli vain 118 000 k-m², kun 2000-luvun aikaisempina vuosina myönnettyjen lupien vuosikeskiarvo oli 299 000 k-m². Erityisesti lupien määrän väheneminen koskee liike- ja toimistorakentamista ja julkista palvelurakentamista, jotka molemmat ovat toimitilarakentamisen keskeisiä sektoreita. Aloitettujen toimitilojen rakennustöiden määrä ei ole kuitenkaan pudonnut aivan yhtä suuresti kuin myönnettyjen lupien määrä – marraskuun loppuun mennessä oli aloitettu 168 000 k-m² rakentaminen, kun 2000-luvun aloitettujen toimitilarakennustöiden vuosikeskiarvo oli 258 000 k-m².

Rakentaminen huolimatta vuoden viimeisen neljänneksen hiljenemisen merkeistä säilynee vielä ainakin vuonna 2012 varsin korkealla tasolla, sillä marraskuun lopussa Helsingissä oli rakenteilla yli 6 100 asuntoa ja rakenteilla olevien toimitilojenkin kerrosala oli 350 000 k-m².

Aloitettujen rakennusten kerrosalan liukuva vuosisumma Helsingissä I/2000 -III/2011

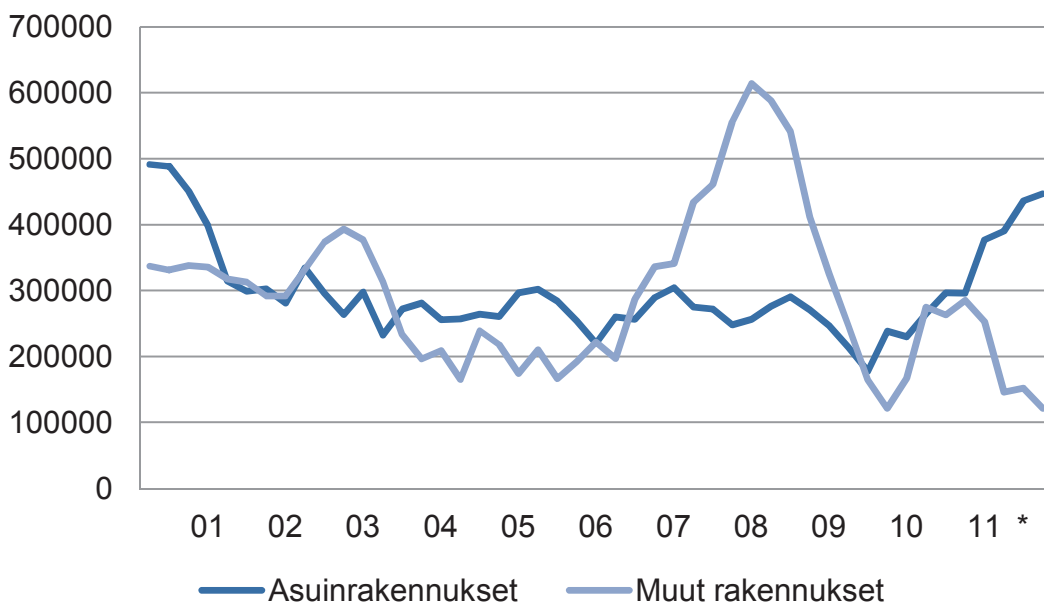
Taulukko 7

* 2011/IV neljänneksen tiedot ovat suuntaa-antavia - tiedot poimittu 30.11.2011

Rakennusluvan saaneiden rakennusten kerrosalan liukuva vuosisumma Helsingissä I/2000 -III/2011

Taulukko 8

* 2011/IV neljänneksen tiedot ovat suuntaa-antavia - tiedot poimittu 30.11.2011

Talousarvion mukainen tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Talousarvion mukaisen tuloslaskelmaennusteen mukaan (ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja, sisältäen sisäiset erät) toimintakate, joka kuvaa käyttötalouden toteutumista, toteutuu 30,5 milj. euroa talousarviota parempana. Edellisessä ennusteessa vastaava luku oli 21,1 milj. euroa (ja elokuun ennusteessa 16,1 milj. euroa).

Toimintamenojen arvioidaan ylittävän talousarvion 90,5 milj. eurolla (edellisessä ennusteessa vastaava luku oli 87,1 milj. euroa ja elokuussa julkaistussa ennusteessa 73,9 milj. euroa) ja toimintatulojen 121,0 milj. euroa (edellisessä ennusteessa 108,2 milj. euroa ja elokuun ennusteessa 90,0 milj. euroa).

Menojen ylitys koostuu pääosin rakennusviraston, sosiaaliviraston ja HUS:n menojen ylityksestä sekä Staran (ent. rakentamispalvelu) ja tilakeskuksen toimintavolyymien kasvusta. Edellisestä ennusteesta poiketen Sipoolle kunnansaliitoksesta maksettava korvaus ei näy käyttötalouden menoja kasvattavana tekijänä, vaan tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti korvaus näkyy investointimenoina (ja siten kasvattaa edellisestä ennusteesta investointimenoja 7,943 milj. euroa)

Sosiaaliviraston menojen ylitysuhka on 17,2 milj. euroa (nousua edellisestä ennusteesta 2,3 milj. euroa). Sosiaaliviraston menokasvu on ollut aiempia vuosia maltillisempaa.

Rakennusviraston menojen ylitysuhka on 12,9 milj. euroa (nousua edellisestä ennusteesta 0,1 milj. euroa) ja HUS:n 14,6 milj. euroa (laskua edellisestä ennusteesta 0,2 milj. euroa).

Nettobudjetoidun Staran menojen

arvioidaan olevan 58,8 milj. euroa talousarviota korkeammat (nousua edellisestä ennusteesta 6,6 milj. euroa ja elokuun ennusteesta 20,4 milj. euroa), mutta myös Staran tulojen arvioidaan toteutuvan vastaavasti talousarviota korkeampina 62,3 milj. euroa. Nettobudjetoidun tilakeskuksen menojen ennusteeseen toteutuvan 20,3 milj. euroa talousarviota korkeampina (nousua edellisestä ennusteesta 2,3 milj. euroa) ja tulojen vastaavasti 15,0 milj. euroa talousarviota korkeampina (laskua edellisestä ennusteesta 3,0 milj. euroa). Staran ja tilakeskuksen toimintavolyymien kasvu vaikuttaa nostavasti tuloslaskelmaennusteen käyttötalouden yhteenlaskettuihin menoihin ja tuloihin. Näiden kahden yksikön toimintavolyymien tasot ovatkin keskeisiä tekijöitä kokonaistoimintatulojen ja kokonaistoimintamenojen tasoa ennustettaessa. Volyyymien mahdollinen kasvu edelleen tämänhetkisestä ennusteesta ei kuitenkaan vaikuta toimintakatteeseen ja sitä kautta vuosikatteeseen.

Suurin yksittäinen muutos menoennusteissa verrattuna talousarvioon on kaupungin oman eläkejärjestelmän vastuiden menomäärärahan alentunut menoennuste (alenema 24,5 milj. euroa). Tämä tekijä vähentää merkittävästi toimintamenojen ennustetta verrattaessa talousarvioon. Myös keskitetysti varattu lomapalkkavarauksen jaksotuksen muutos toteutuu talousarviota alempana ja edellistä ennustetta alempana (alenema edellisestä ennusteesta 5,4 milj. euroa).

Toimintamenokasvu ilman liikelaitoksia sekä nettobudjetoitua Staraa tarkasteltuna verrattaessa toteumaa 2010 ja ennustetta 2011 on noin 2,9 % (114,2 milj. euroa). Edellisessä ennusteessa vastaava luku oli 3,2 % (124,0 milj. euroa). Tämä on 0,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin

vuodelle 2011 ennustettu kuntasektorin kustannustason nousua mittaavan indeksin kasvu.

Ilman Staraa tarkastellen toimintamenoennuste on siis alentunut edellisestä ennusteesta 9,8 milj. euroa. Tästä alenemasta kuitenkin valtaosan selittää se, että Sipoo-korvaus (7,943 milj. euroa) on siirretty kirjattavaksi käyttötalouden puolelta investointipuolelle.

Suurimpia tekijöitä menokasvun aiheuttajina verrattuna edelliseen vuoteen ovat terveystalouden toiminnan menojen lisäys 16,6 milj. euroa, HUS:n maksuosuuden lisäys 18,0 milj. euroa, HSL:n maksuosuuden lisäys 15,3 milj. euroa, opetusviraston menojen lisäys 10,4 milj. euroa ja HKR:n menojen lisäys 9,9 milj. euroa.

Tuloslaskelmaennusteen mukaan vuosikate ilman liikelaitoksia tarkasteltuna on 208,6 milj. euroa kattaen poistoista 86 %. Vuosikate-ennuste on 22,4 milj. euroa parempi kuin edellisessä ennusteessa ja 32,7 milj. euroa parempi kuin elokuun ennusteessa. Kaupungin verorahoitus ja rahoitustuotot eivät kuitenkaan edelleenkään riitä kattamaan kaupungin palvelutuotannon toimitilojen korvausinvestointitasoa.

Verotuloja arvioidaan tuoreen ennusteen mukaan kertyvän keväällä tehdyn ennusteen mukaisesti yhteensä 2 734,5 milj. euroa eli 116,9 milj. euroa talousarviota enemmän. Kokonaisennuste on sama kuin edellisessä ennusteessa.

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan 20,5 milj. euroa positiivinen. Satunnaisien tulojen ennakoidaan toteutuvan talousarviota heikompina ja tontinmyyntituloja ennustetaan saatavan 15,0 milj.

euroa edellistä ennustetta ja 36,8 milj. euroa elokuun ennustetta vähemmän.

Toiminnan ja investointien rahavirran ennakoidaan jäävän negatiiviseksi -246,9 milj. euroa (edellisessä ennusteessa -238,4 milj. euroa). Tämä alijäämä tasapainottuu 200 milj. euron siirrolla Helsingin Energian edellisten tilikausien ylijäämästä kaupungin omaan pääomaan sekä 120,2 milj. euron suuruisella nettolainanotolla peruspalveluntuotantoon. Rahoituslaskelmaennusteen mukaan toimintapääoma kasvaa 49,3 milj. eurolla.

Kun talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty ylitysoikeudet (61,4 milj. euroa) investointeihin huomioidaan, on investointeihin määrärahaa käytettävissä 522,4 milj. euroa. Tästä ennustetaan käytettäväksi 491,0 milj. euroa (edellinen ennuste oli 492,7 milj. euroa ja elokuun ennuste oli 506,4 milj. euroa ja toukokuun ennuste oli 492,3 milj. euroa).

Tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 9 ja rahoituslaskelmaennuste taulukossa 10. Vuoden 2010 vertailulukujen osalta on otettava huomioon se, että niihin sisältyy HSY:n perustamiseen liittyviä kirjanpidollisia eräjä eräissä kohdissa.

Talousarviomäärärahat sisältävät kaupunginvaltuuston hyväksymät määrärahasiirrot ja -muutokset, ei kuitenkaan kaupunginvaltuuston myöntämiä määrärahojen ylitysoikeuksia.

Ennusteet on laadittu marraskuun lopussa käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Vuotta 2010 koskeva vertailuluku on tehty vertailukelpoiseksi vuoden 2011 organisaatiorakenteen kanssa.

Taulukko 9

Talousarvion mukainen tuloslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus TA/ennuste milj. €
Toimintatulot				
Myyntitulot	258,5	227,9	253,8	25,9
Maksutulot	176,1	165,2	186,4	21,2
Tuet ja avustukset	90,8	89,4	97,6	8,2
Vuokratulot	575,4	568,9	592,8	23,9
Muut toimintatulot	42,1	31,1	33,0	1,9
Toimintatulot yhteensä	1 142,9	1 082,5	1 163,6	81,1
Valmistus omaan käyttöön	142,3	110,2	150,1	39,9
Yhteensä	1 285,2	1 192,7	1 313,7	121,0
Toimintamenot				
Palkat	-1 156,1	-1 159,2	-1 167,2	-8,0
Henkilöstösivumenot	-408,0	-416,1	-397,8	18,2
Palvelujen ostot	-1 621,5	-1 622,6	-1 710,4	-87,8
Aineet ja tarvikkeet	-156,6	-151,0	-163,5	-12,5
Avustukset	-323,4	-317,1	-335,0	-17,9
Vuokrat	-433,4	-444,9	-448,6	-3,7
Muut menot	-13,7	-38,2	-17,0	21,2
Toimintamenot yhteensä	-4 112,6	-4 149,1	-4 239,6	-90,5
Toimintakate	-2 827,4	-2 956,4	-2 925,9	30,5
Verot ja valtionosuudet				
Verotulot	2 506,5	2 617,6	2 734,5	116,9
Valtionosuudet	250,1	251,7	258,7	7,1
Yhteensä	2 756,5	2 869,2	2 993,3	124,0
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	72,7	74,1	82,8	8,7
Muut rahoitustulot	79,8	78,5	82,3	3,8
Korkomenot	-13,5	-43,6	-23,6	20,0
Muut rahoitusmenot	-0,9	-1,8	-0,2	1,6
Yhteensä	138,1	107,2	141,3	34,1
Vuosikate	67,2	20,0	208,6	188,6
Poistot ja satunnaiset erät				
Poistot	-231,5	-233,7	-241,7	-8,0
Satunnaiset tulot	598,3	99,5	53,5	-46,0
Satunnaiset menot	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	434,0	-114,2	20,5	134,6
Poistoeron muutos	0,8	0,0	0,0	0,0
Varausten muutos	29,7	0,0	0,0	
Rahastojen lisäys	-18,1	0,0	0,0	
Rahastojen vähennys	25,6	19,4	19,6	0,2
Yhteensä	38,1	19,4	19,6	0,2
Tilikauden yli-/alijäämä	472,0	-94,7	40,1	134,8

Talousarvion mukainen rahoituslaskelmaennuste

Taulukko 10

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus TA/ennuste milj. €
Tulorahoitus				
Vuosikate	67,2	20,0	208,6	188,6
Satunnaiset erät	598,3	99,5	53,5	-46,0
Tulorahoituksen korjauserät	-613,4	-117,6	-71,6	46,0
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-731,8	-460,9	-491,0	-30,1
Rahoitusosuudet investointimenon	6,1	2,5	6,9	4,4
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1 042,2	97,0	46,6	-50,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	368,6	-359,4	-246,9	112,6
Antolainauksen muutokset				
Antolainojen lisäys	-711,2	-14,7	-51,5	-36,9
Antolainojen lyhennys	38,6	27,7	27,6	-0,1
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	351,1	378,6	218,6	-160,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-64,8	-143,6	-98,4	45,2
Rahoituksen rahavirta	-386,3	248,0	96,2	-151,8
Pääoman siirto Helsingin Energian pääomasta	200,0	0,0	200,0	200,0
Toimintapääoman muutos	182,3	-111,4	49,3	160,8

Koko kaupungin yhdistetty tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Koko kaupungin yhdistetyn tuloslaskelmaennusteen (sisältäen virastot, liikelaitokset sekä itsenäisinä taseyksiköinä toimivat rahastot; sisäiset erät eliminoitu) mukaan vuosikate on 523,0 milj. euroa (edellinen ennuste oli 495,6 milj. euroa ja elokuun ennuste oli 479,1 milj. euroa). Vuosikate kattaa poistot kokonaan, mutta kattaa investoinneista 78,9 % (edellisessä ennusteessa 74,2 %).

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan 227,1 milj. euroa positiivinen (edellinen ennuste 218,1 milj. euroa).

Rahoituslaskelmaennusteen mukaan toimintapääoman ennakoidaan pienevän -13,6 milj. eurolla (edellinen ennuste -37,7 milj. euroa). Toiminnan ja investointien rahavirran ennakoidaan jäävän -104,7 milj. euroa miinukselle (edellisessä ennusteessa luku oli -104,6 milj. euroa ja elokuun ennusteessa -164,1 milj. euroa), mutta tämä alijäämä tasapainotetaan 122,1 milj. euron nettolainanotolla (edellisessä ennusteessa 123,2 milj. euroa). Kaupungin maksuvalmiustilanteen johdosta HKL:n investointeihin tarkoitettua lainaerän nostoa voidaan viivästyttää ja tämä laskee koko kaupungin nettolainanottoennustetta elokuun ennusteeseen verrattuna.

Kun talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyt ylitysoikeudet (61,4 milj. euroa) investointeihin huomioidaan, on investointeihin käytettävissä 745,4 milj. euroa. Tästä ennustetaan käytettäväksi 663,2 milj. euroa.

Tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 11 ja rahoituslaskelmaennuste taulukossa 12. Vuoden 2010 vertailulukujen osalta on otettava huomioon se, että niihin sisältyy HSY:n perustamiin liittyviä kirjanpidollisia eriä eräissä kohdissa.

Talousarviomäärärahat sisältävät kaupunginvaltuuston hyväksymät määrärahasiirrot ja -muutokset, ei kuitenkaan kaupunginvaltuuston myöntämiä määrärahojen ylitysoikeuksia.

Ennusteet on laadittu marraskuun lopussa käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Vuotta 2010 koskeva vertailuluku on tehty vertailukelpoiseksi vuoden 2011 organisaatiorakenteen kanssa.

Koko kaupungin yhdistetty tuloslaskelmaennuste

Taulukko 11

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Toimintatulot				
Myyntitulot	1 017,9	1 015,5	1 042,5	27,0
Maksutulot	174,8	162,6	183,7	21,2
Tuet ja avustukset	90,4	88,7	96,9	8,2
Vuokratulot	281,3	279,7	276,3	-3,4
Muut toimintatulot	64,4	45,0	53,6	8,6
Toimintatulot yhteensä	1 628,8	1 591,4	1 653,1	61,7
Valmistus omaan käyttöön	151,8	118,4	158,7	40,3
Yhteensä	1 780,7	1 709,8	1 811,8	102,0
Toimintamenot				
Palkat	-1 330,9	-1 339,2	-1 348,5	-9,3
Henkilöstösivumenot	-459,8	-472,4	-452,3	20,1
Palvelujen ostot	-1 452,3	-1 447,5	-1 514,6	-67,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-459,9	-502,2	-516,6	-14,5
Avustukset	-323,7	-315,6	-333,4	-17,8
Vuokrat	-152,4	-158,3	-138,9	19,4
Muut menot	-35,2	-55,1	-42,4	12,7
Toimintamenot yhteensä	-4 214,2	-4 290,3	-4 346,8	-56,5
Toimintakate	-2 433,6	-2 580,5	-2 535,0	45,5
Verotulot	2 506,5	2 617,6	2 734,5	116,9
Valtionosuudet	250,1	251,7	258,7	7,1
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	63,8	53,9	73,3	19,4
Muut rahoitustulot	18,5	13,8	18,3	4,5
Korkomenot	-16,2	-44,8	-26,6	18,1
Muut rahoitusmenot	-1,1	-13,1	-0,2	12,9
Yhteensä	65,1	9,8	64,8	54,9
Vuosikate	388,0	298,6	523,0	224,4
Poistot	-338,7	-345,8	-349,4	-3,6
Satunnaiset erät	596,0	99,5	53,5	-46,0
Tilikauden tulos	645,4	52,4	227,1	174,8
Poistoeron muutos	16,8	16,2	16,6	0,4
Varausten muutos	24,3	-1,8	-4,1	-2,3
Rahastojen lisäys	-18,1	0,0	0,0	
Rahastojen vähennys	26,3	19,4	19,6	0,2
Tilikauden yli-/alijäämä	694,6	86,2	259,3	173,1

Taulukko 12

Koko kaupungin yhdistetty rahoituslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Tulorahoitus				
Vuosikate	388,0	298,6	523,0	224,4
Satunnaiset erät	596,0	99,5	53,5	-46,0
Tulorahoituksen korjauserät	-618,7	-117,6	-71,6	46,0
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-879,0	-691,9	-663,2	28,7
Rahoitusosuudet investointimenon	12,0	5,9	6,9	1,0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1 050,4	99,5	46,6	-52,9
Toiminnan ja investointien rahavirta	548,7	-306,0	-104,7	201,3
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-777,7	-44,2	-76,8	-32,6
Antolainasaamisten vähennykset	86,1	6,5	45,4	38,9
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	351,1	482,6	238,6	-244,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-70,4	-161,7	-116,5	45,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	-411,0	283,3	90,7	-192,6
Peruspääoman korotus	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-101,6	1,9	0,4	-1,6
Toimintapääoman muutos	36,1	-20,8	-13,6	7,1

Verotulot

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 2 734,5 milj. euroa eli 116,9 milj. euroa talousarviota enemmän. Verotulojen kokonaisuennuste ei ole muuttunut edellisestä ennusteesta ja vuoden ensimmäisestä toukokuussa julkaistusta ennusteesta on muutosta tapahtunut vain kiinteistöveron osalta (ennuste alentunut 3,0 milj. euroa).

Viimeaikainen kehitys finanssimarkkinoilla sekä reaali-talouden heikkenevät näkymät luovat epävarmuutta verotulokertymiin vuodelle 2012. Tämän hetkinen taloustilanteen epävarmuus ei kuitenkaan ole näkynyt vielä vuoden 2011 verotilityksissä.

Kunnallisveroja arvioidaan kertyvän 2 218 milj. euroa eli 55,2 milj. euroa talousarviota enemmän. Kunnallisveron ennusteessa pudotusta on edelliseen ennusteeseen 20 milj. euroa. Osasyynä talousarviota parempaan ennusteeseen on se, että työllisyystilanne on kehittynyt vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana myönteisemmin kuin mitä talousarviota valmisteltaessa osattiin ennakoita. Myös kunnallisverojen tilitysjärjestelmän aikatauluun liittyvä kuntaryhmän jako-osuus on kehittynyt viimeisen vajaan vuoden aikana talousarvion laatimisvaiheessa ennakoitua myönteisemmin.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 330 milj. euroa eli 50 milj. euroa talousarviota enemmän. Yhteisöveron ennusteessa on kasvua edelliseen ennusteeseen 20 milj. euroa.

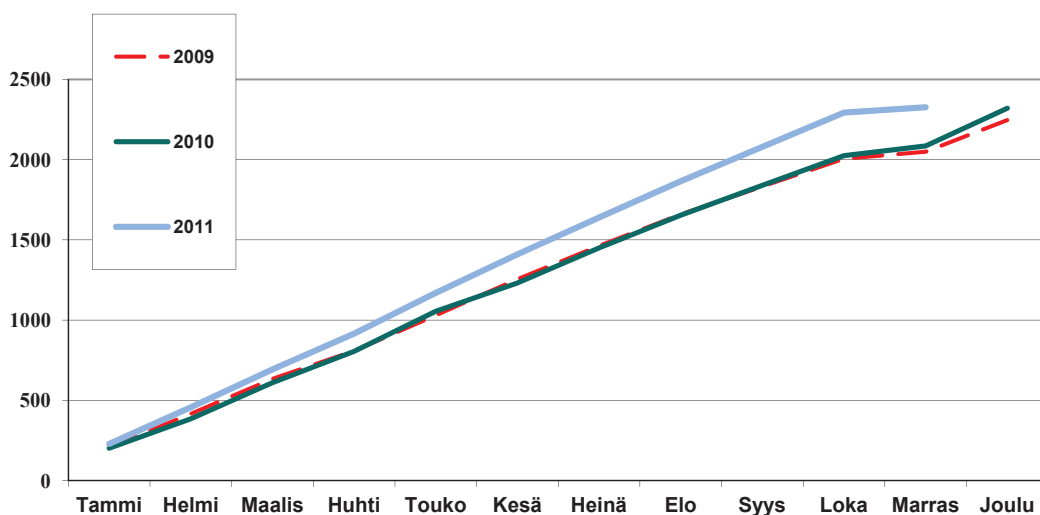
Kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 186 milj. euroa eli 7 milj. euroa talousarviota vähemmän. Koiraveroa kertyy 0,5 milj. euroa eli vuoden 2010 kertymän mukaisesti.

Taulukoissa 13 ja 14 esitetään vuoden 2011 kumulatiiviset kunnallisverojen ja yhteisöverojen kertymät vuoden 2011 talousarvioon sekä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2011 kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiiviset tilitykset kasvoivat 11,6 % marraskuun tilityksiin mennessä vuoteen 2010 verrattuna. Tässä luvussa on mukana mm. kunnallisveroprosentin noston vaikutus.

Taulukossa 15 esitetään kunnallisveron ennakkoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2009-2011. Ennakoista on havaittavissa kunakin ajankohtana tapahtuva kehitys maksettavassa palkkasummasa ja eläkkeissä. Veroennakkoiden tilitysten lisäksi kaupungille maksettaviin kuukausittaisiin tilityksiin sisältyy erilaisia maksatuksia (mm. edellisiltä ja tulevilta vuosilta kertyvät sekä palautettavat verot), jotka eivät ole yhteydessä kyseisenä ajankohtana tapahtuvaan palkkasumman ja eläkkeiden kehitykseen. Palkkasumman kehitys peilaa kunkin hetken työllisyyskehitystä sekä toisaalta maksettavien palkkojen kasvuvauhtia. Taulukossa 16 esitetään vastaavasti yhteisöveron ennakkoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2009-2011. Kuntaryhmän jako-osuuden korotus näkyy tässä vuoden 2009 kesäkuun tilityksistä eteenpäin.

Taulukko 13

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiivisten tilitysten kertymä 2009-2011

Taulukko 14

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiiviset tilitykset kuukausittain (tilityskuukauden mukaan)

	2009 milj. €	2010 milj. €	2011 milj. €	Muutos 10-11 %
Tammi	207,1	201,5	228,4	13,3
Helmi	415,7	384,7	456,5	18,7
Maalis	633,5	609,7	692,6	13,6
Huhti	808,3	805,1	915,5	13,7
Touko	1029,7	1054,8	1169,8	10,9
Kesä	1254,8	1231,3	1410,2	14,5
Heinä	1462,6	1450,1	1639,7	13,1
Elo	1658,2	1653,6	1865,7	12,8
Syys	1833,0	1839,9	2079,7	13,0
Loka	2005,7	2024,8	2293,3	13,3
Marras	2049,5	2085,5	2326,8	11,6
Joulu	2246,7	2320,6	2320,6	

Kunnallisveron ennakoiden kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2009-2011
(tilityskuukauden mukaan)

Taulukko 15

	2009	Muutos	2010	Muutos	2011	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Tammi	171,6	-0,4	178,0	3,7	190,8	7,2
Helmi	323,4	2,7	315,1	-2,6	352,9	12,0
Maalis	482,4	1,6	486,2	0,8	538,7	10,8
Huhti	644,9	1,5	660,0	2,3	734,5	11,3
Touko	817,1	1,0	839,1	2,7	939,1	11,9
Kesä	980,8	1,5	999,2	1,9	1124,5	12,5
Heinä	1170,3	1,6	1199,9	2,5	1347,7	12,3
Elo	1347,4	1,6	1383,5	2,7	1543,8	11,6
Syys	1504,9	1,4	1547,9	2,9	1726,9	11,6
Loka	1662,1	1,4	1712,5	3,0	1911,0	11,6
Marras	1822,8	1,1	1880,8	3,2	2095,6	11,4
Joulu	2002,3	1,1	2084,4	4,1		

Yhteisöveron ennkoiden kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2009-2011
(tilityskuukauden mukaan)

Taulukko 16

	2009	Muutos	2010	Muutos	2011	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Tammi	11,4	-59,4	12,3	7,8	23,6	92,3
Helmi	30,1	-37,7	33,6	11,6	45,0	33,9
Maalis	46,0	-32,7	53,9	17,0	66,5	23,4
Huhti	60,5	-32,0	70,1	16,0	87,1	24,2
Touko	74,7	-31,1	84,7	13,4	106,6	25,9
Kesä	126,8	-0,7	99,8	-21,2	127,4	27,6
Heinä	142,4	-3,0	114,6	-19,5	147,8	29,0
Elo	156,9	-5,6	130,5	-16,8	172,7	32,3
Syys	170,2	-8,2	148,2	-12,9	198,8	34,1
Loka	180,6	-10,9	164,5	-8,9	222,8	35,4
Marras	194,0	-12,8	184,3	-5,0	245,0	33,0
Joulu	199,8	-14,1	200,1	0,2		

Maksuvalmius

Kaupungin tulorahoitus notkahti vuonna 2008 puhjenneen finanssikriisin ja sitä seuranneen kansainvälisen taantuman myötä, eikä vuosikate kuluvana vuonna-kaan riittä kattamaan käynnissä olevia investointeja. Rahoitusvaje on kasvattanut kaupungin velkamäärän vuoden 2008 syksyn jälkeen liki kaksinkertaiseksi.

Rahoituseristä maksuvalmiutta on parantanut pääasiassa pitkäaikaisten lainojen nosto. Kuvan lukuihin sisältyy kesäkuussa 2011 nostettu 200 milj. euron talousarviolaina sekä lisäksi HKL:n investointeja varten maaliskuussa nostettu 20 milj. euron suuruinen laina. Vuoden 2012 talousarviossa on arvioitu emo-kaupungin lainanottotarpeeksi 300 milj. euroa sekä HKL:n investointien rahoittamiseen lisäksi 101,5 milj. euroa. Lainojen mahdollinen nosto vuonna 2012 toteutetaan maksuvalmiustilanteen pohjalta sekä sen mukaisesti millä ehdoilla rahoitusta on markkinoilta saatavissa.

Vuonna 2010 talousarviolainoja nostettiin yhteensä 351,1 milj. euroa, josta 201,1 milj. euroa toukokuussa, 100 milj.

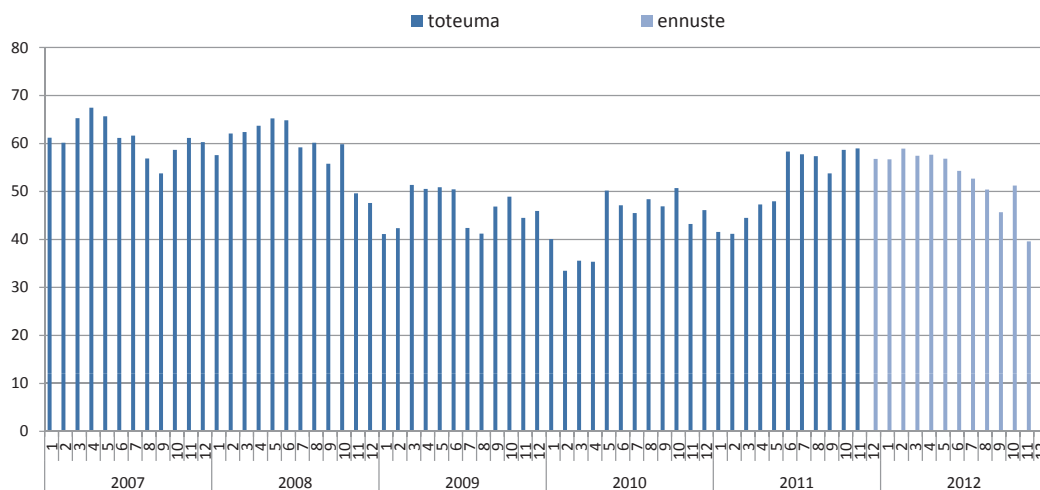
euroa elokuussa sekä joulukuussa vielä 50 milj. euron laina vuokra-asuntojen tuotantoa ja peruskorjausta varten.

Vuonna 2009 talousarviolainoja nostettiin yhteensä 150 milj. euroa, josta 100 milj. euroa syyskuussa sekä lokakuussa erikseen 50 milj. euroa vuokra-asuntojen tuotantoa ja peruskorjausta varten. Lisäksi vuonna 2009 nostettiin HKL:n investointeja varten erillinen 30 milj. euron laina. Helsingin Sataman investointeja varten pitkäaikaisia lainoja on tarkastelujakson aikana nostettu yhteensä 240 milj. euroa, josta vuoden 2009 maaliskuussa 110 milj. euroa sekä yht. 130 milj. euroa kolmessa erässä vuonna 2007.

Kaiken kaikkiaan uusia pitkäaikaisia lainoja sisältyy vuosien 2007 - 2011 lukuihin yhteensä 633,1 milj. euroa (961,1 milj. euroa HKL:n ja Helsingin Sataman lainat mukaan lukien). Pitkäaikaisien lainojen lyhennyksiä sisältyy saman ajanjakson lukuihin yhteensä 373,6 milj. euroa (397,3 milj. euroa liikelaitokset mukaan lukien).

Taulukko 17

Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivinä 1.1. 2007-31.11.2012

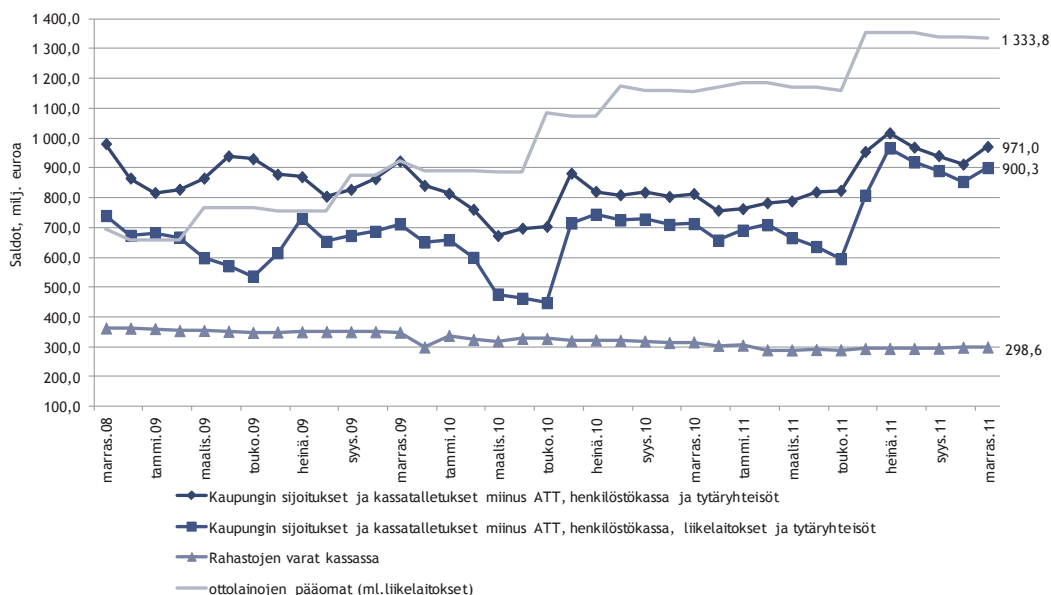

*) Vuoden 2011 luvut sisältävät nostettuja talousarviolainoja **200 milj. euroa** (6/2011) sekä HKL:n lainanottoa yht. **20 milj. euroa** (20 milj. euroa 3/2011)

Vuoden 2012 osalta kuvioon ei ole huomioitu lainanottoa. Maksuvalmiuden heikentymistä tullaan kompensoimaan mahdollisella lainanotolla vuonna 2012.

Sijoitusten ja kassatalletusten keskisaldot sekä ottolainojen pääomat kuukausittain
30.11.2011

Taulukko 18

Ottolainat

Vuoden 2011 talousarviossa ottolainojen lyhennyksiin (liikelaitokset mukaan lukien) on varattu 161,73 milj. euroa. Lyhennysten määrä tulee olemaan 116,54 milj. euroa johtuen uusien lainojen lyhennysvapaista vuosista.

Taulukossa 17 on esitetty ottolainojen kehitys vuodesta 2009 lähtien. Nykyisestä lainakannasta aiheutuvat korot ja lyhennykset vuosittain on esitetty taulukossa 20.

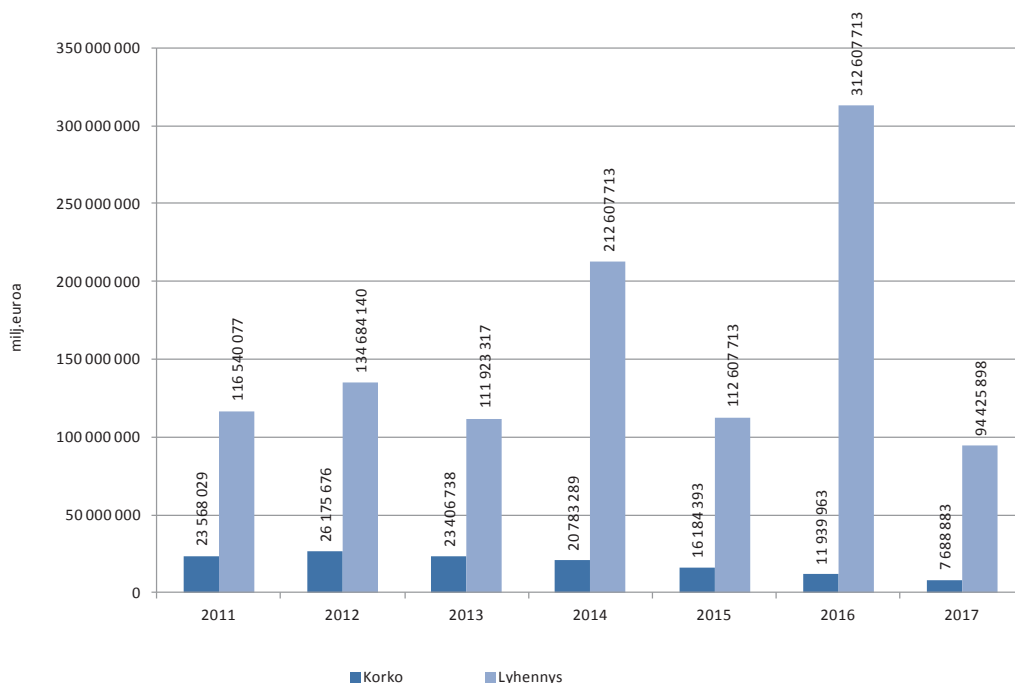
Ottolainojen määrä vuosina 2009 – 2011 (asukasluku; 588 600 v. 2010)

Taulukko 19

	31.12.2009	31.12.2010	30.11.2011	31.12.2011
Lainapääoma ilman Liikelaitosten lainapääomaa, milj.euroa	620,1	906,4	1067,5	1027,7
Liikelaitosten lainapääoma, milj.euroa	270,0	264,4	266,3	266,3
Lainapääoma yhteensä, milj.euroa	890,1	1170,8	1333,8	1294,0
Euroa/asukas	1543,6	2005,1	2266,1	2198,4

Taulukko 20

Ottolainojen korot (laskettuna nykyisen korkokannan mukaisesti) ja lyhennykset (liikelaitosten lainat huomioiden) 2011 - 2017, 30.11.2011

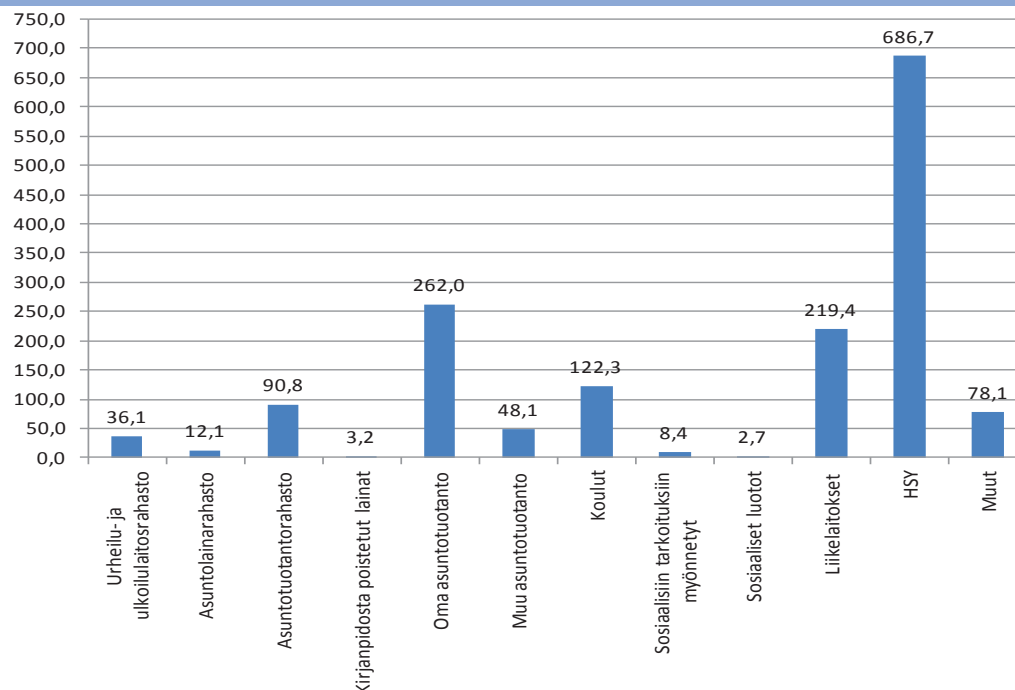
Antolainat

Kaupungin antolainauskanta ilman valtion välitettyjä lainoja on 30.11.2011 yhteensä 1569,9 milj. euroa. Antolainauskannan jakauma on esitetty kuvassa 19. Kaupungin liikelaitoksille myönnettyistä

219,36 milj. euron lainoista on perustamislainojen osuus 190,39 milj. euroa. Antolainojen erääntyneet lainasaamiset on esitetty taulukossa 22.

Taulukko 21

Antolainauskannan jakauma 30.11.2011, yht. 1569,9 milj. euroa (ilman valtion välitettyjä lainoja)

Antolainojen erääntyneet, yli 12 kk maksamattomat lainasaamiset 30.11.2011
(sisältää erääntyneet korot ja lyhennykset sekä rästissä olevien lainojen pääomat)

Taulukko 22

	Hoitamattomat	Kpl	Lainapääomat	Kpl	% pääomasta	% kpl
	M€		M€			
Valtion lainat	0,034	3	327,8	244	0,01 %	1,23 %
Rahastolainat	4,207	10	138,9	612	3,03 %	1,63 %
Sosiaaliset luotot	0,958	366	2,7	707	35,66 %	51,77 %
Yhteensä	5,198	379	469,4	1 563	1,11 %	24,25 %
Luottotappioiksi on kirjattu v. 2010 0,019 M€, v. 2009 0,029 M€.						
Luottotappiovaraus v. 2010 0,4094 M€, v. 2009 0,246 M€.						
Rahastolainojen hoitamattomiin lainoihin sisältyy Arctic Sport Center Oy:n lainat yhteensä 3.688.069,34 €						

Talousarvion toteutumisennusteet toimialoittain

Talousarvion mukainen toimintamenoennuste toimialoittain (ilman liikelaitoksia) on esitetty taulukossa 23. Toimintamenojen arvioidaan ylittyvän 90,5 milj. euroa. Eräillä virastoilla 1.5 voimaan tulleet uuden työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset ovat aiheuttaneet määrärahojen ylityspaineen vuoden 2011 menoennusteessa. Näistä palkankorotuksista seuraavia ylityspaineita varten on kaupunginhallitus myöntänyt kesäkuussa pelastuslaitokselle, ympäristökeskuskelle, sosiaalivirastolle, terveyskeskuskelle, opetusvirastolle ja liikuntavirastolle

määrärahoja keskitetystä määrärahavarauksesta. Toukokuussa julkaistussa ensimmäisessä ennusteessa kyseisten virastojen palkkaratkaisusta johtuneet ylityspaineet oli ennustettu keskitettyä kaupunginjohtajan toimialalle. Tässä marraskuussa julkaistussa ennusteessa kyseiset ennusteet on sisällytetty normaalikäytännön mukaisesti virastojen omiin menoennusteeseen. Keskitetystä määrärahavarauksesta siirrettyjä määrärahoja vastaavat summat lisätty myös toimialojen talousarviosarakkeisiin.

Talousarvion toteutumisennuste toimialoittain

Taulukko 23

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Kaupunginjohtajan toimiala	110,5	130,5	117,0	13,6
Rakennus- ja ympäristötoimi	600,3	569,1	641,2	-72,1
Sosiaali- ja terveystoimi	2 269,3	2 274,7	2 315,3	-40,6
Sivistys- ja henkilöstötoimi	880,7	925,2	899,5	25,7
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	246,2	243,4	260,5	-17,1
Käyttötalouden osan menot yhteensä	4 107,1	4 142,9	4 233,4	-90,5
Tuet, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi	5,5	6,2	6,2	0,0
Toimintamenot yhteensä	4 112,6	4 149,1	4 239,6	-90,5

Kaupunginjohtajan toimiala

Kaupunginjohtajan toimialan tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 24 ja sitovat sekä muut toiminnalliset tavoitteet liitteissä 1-2 ja tuottavuusindeksit liitteessä 3. Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat kunnalliset liikelaitokset ovat Helsingin Energia, Helsingin Sata-ma ja Taloushallintopalvelu.

Kaupunginjohtajan toimialan menot alitavat talousarvion. Kuitenkin eräät keskitetyt varaukset toteutuvat talousarviossa varauduttua korkeampina. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman

toteuttamiseen varattuja määrärahoja siirtyi vuodelta 2010 vuodelle 2011 ja ne nostavat toimialan toimintamenoennustetta vuonna 2011. Myös Guggenheim-museon perustamismahdollisuuksia sekä museon toimintaa koskevan konsepti- ja kehitysselvityksen laatimisesta aiheutuu sellaisia kuluja keskitettyihin määrärahoihin, joihin talousarviossa ei oltu varauduttu. Vastaavasti mm. keskitetty varaus lomapalkkavelan jaksotusten muutoksiin ennustetaan toteutuvan selvästi talousarviota pienempänä.

Taulukko 24

Kaupunginjohtaja toimialan tuloslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Tulot				
Myyntitulot	0,4	0,3	0,4	0,0
Maksutulot	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuet ja avustukset	2,8	2,6	2,3	-0,2
Vuokratulot	0,0	0,1	0,1	0,0
Muut toimintatulot	1,2	0,9	1,8	0,9
Tulot yhteensä	4,5	3,8	4,6	0,7
Menot				
Palkat	-32,3	-36,3	-32,2	4,1
Henkilösivumenot	-8,7	-8,4	-9,3	-0,9
Palvelujen ostot	-51,0	-52,8	-57,0	-4,2
Aineet ja tarvikkeet	-1,5	-1,0	-2,5	-1,5
Avustukset	-7,3	-3,5	-7,0	-3,4
Vuokrat	-6,6	-6,4	-6,9	-0,5
Muut menot	-3,0	-22,1	-2,1	20,0
Menot yhteensä	-110,5	-130,5	-117,0	13,6
Toimintakate	-106,0	-126,7	-112,4	14,3
Poistot	-3,4	-4,8	-3,6	1,1
Tilikauden tulos	-109,4	-131,5	-116,1	15,4

Kunnalliset liikelaitokset

Helsingin Energia

Liikevaihdon ennakoitaan toteutuvan 2,3 % talousarviota suurempana. Kylmä alkuvuosi ja energiamarkkinoiden hintataso vaikuttivat liikevaihdon kehitykseen. Kulujen ennakoitaan toteutuvan lähes talousarvion tasolla. Kannattavuus säilyy hyvällä tasolla. Liikelylijäämän kasvuksi talousarvioon nähden ennustetaan 14,9 milj. euroa eli ennustettu liikelylijäämä on 239 milj. euroa. Ennusteen mukaan ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja tulee olemaan 13,5 milj. euroa yli talousarvion.

Investointiohjelman yhteismäärä on 70,0 milj. euroa. Investoinnit liittyvät normaaliin tuotanto- ja kaukolämpötoimintaan sekä tunneli- ja kaukojäähdytysverkon laajentamiseen ja perusparannuksiin.

Linjaukset uusiutuvan energian lisäämisestä ja hiilidioksidipäästöttömien ja vähäpäästöisten energialähteiden käytöstä luovat lähivuosina merkittävät investointitarpeet.

Helsingin Energian tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Taulukko 25

Tuloskehitys	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Liikevaihto	716,0	737,4	754,4	17,0
Liikelylijäämä/alijäämä	243,7	224,1	239,0	14,9
Ylijäämä ennen varauksia	244,9	225,1	238,6	13,5
Tilikauden yli-/alijäämä	200,0	180,4	194,1	13,7

Rahoituskehitys

Kassavarojen muutos	-47,6	143,4	-41,4	-184,8
----------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Sitovat tavoitteet:	TA 2011	Ennuste	Ero	TOT-%
Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 18 %	18 %	19 %	1,0 %	106 %
Yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupaehdoissa edellytetyjen tavoiteaikojen puitteissa.	Toteutuu	Toteutuu		

Helsingin Satama

Liikevaihdon ennakoitaan olevan 86,1 milj. euroa ja ylittävän talousarvion 3,1 milj. euroa. Varsinaisten kulujen arvioidaan alittavan talousarvion 3,3 milj. euroa. Säästöjä kertyy palveluiden ja tarvikkeiden ostoista. Poistojen ennakoitaan alittavan talousarvion 0,8 milj. euroa. Liikelylijäämän ennakoitaan olevan 16,8 milj. euroa ja ylittävän talousarvion 7,8 milj. euroa. Ylijäämä ennen varauksia on 7,6 milj. euroa, joka on 9,2 milj. euroa talousarviota parempi.

Tilinpäätöserien jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 19,5 milj. euroa (9,8 milj. euroa talousarviossa).

Investointien kokonaismääräksi arvioidaan 15,5 milj. euroa, joka on 2,1 milj. euroa talousarviota suurempi. Ylitys johtuu siitä, että Helsingin Satama rahoittaa ennakoitua suuremman osuuden Länsisataman matkustajasataman laitureista. Lisäksi Pietarin liikenteen siirtyminen Eteläsatamasta Länsisatamaan

aiheuttaa lisäinvestointeja. Investoinnit Vuosaaren satamaan jäävät sen sijaan alle talousarvion.

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta on 23,2 milj. euroa ylijäämäinen (talousarviossa ylijäämä 16,9 milj.

euroa). Rahoitustoiminnan kassavirta on -17,2 milj. euroa (rahoituslaitosten lainoja lyhennetään yhteensä 18,1 milj. euroa). Kassavarat (rahat ja käyttötilit) lisääntyvät ennusteen mukaan 5,9 milj. euroa (talousarviossa vähennystä 1,1 milj. euroa).

Taulukko 26

Helsingin Sataman tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Talousarvio	4. Ennuste	Erotus
	2010	2011	2011	
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Liikevaihto	86,7	82,9	86,1	3,1
Valmistus omaan käyttöön	0,8	0,3	0,8	0,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,0	0,1	0,1
Varsinaiset kulut	-40,9	-42,3	-39,0	3,3
Poistot	-30,6	-32,0	-31,1	0,8
Liikelylijäämä/alijäämä	16,0	9,0	16,8	7,8
Rahoitustuotot	0,3	0,2	0,6	0,4
Rahoituskulut	-9,0	-10,8	-9,8	1,0
Satunnaiset erät	-2,2	0,0	0,0	
Ylijäämä ennen varauksia	5,1	-1,7	7,6	9,2
Poistoeron muutos	11,9	11,4	11,9	0,5
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	
Tilikauden yli-/alijäämä	17,0	9,8	19,5	9,7
Rahoituslaskelma				
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus				
Liikelylijäämä	16,0	9,0	16,8	7,8
Poistot	30,6	32,0	31,1	-0,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-8,7	-10,6	-9,2	1,4
Satunnaiset erät	-2,2	0,0	0,0	
Investoinnit	-9,6	-13,4	-15,5	-2,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	26,1	16,9	23,2	6,3
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Lainakannan muutokset				
Muilta saatujen lainojen vähennys	-5,6	-18,1	-18,1	0,0
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1,9	0,0	0,0	
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,9	0,1	0,9	0,8
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-6,6	-18,0	-17,2	0,8
Kassavarojen muutos	19,5	-1,1	5,9	7,0
Toimintatiedot:				
	TA 2011	Ennuste	Ero	TOT-%
Yksiköity tavaraliikenne, 1 000 t	10 400	10 000	-400	96,2 %
Bulkkitavaraliikenne, 1 000 t	750	950	200	126,7 %
Matkustajaliikenne, 1 000 matkustajaa	9 400	10 200	800	108,5 %
Saapuneet alukset, 1000 nt	102 000	102 000	0	100,0 %
Sitovat tavoitteet:				
	TA 2011	Ennuste	Ero	Ero-%
Asiakastytyväisyyden taso ≥ 8,10	8,10	7,94	-0,16	98,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% ≥ 1,6	1,6	2,9	1,3	181,3 %
Liikevaihto/henkilö vähintään, 1 000 euroa	436	456	20	104,6 %

Taloushallintopalvelu

Tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan 783 000 euroa positiivisena. Talousarvioon verrattuna odotetaan tuloja kertyvän 141 000 euroa talousarviota

enemmän ja menoja toteutuu 580 000 euroa ja poistoja 98 000 euroa talousarviota vähemmän.

Taloushallintopalvelun tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Taulukko 27

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Talousarvio	4. Ennuste	Erotus
	2010	2011	2011	
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Liikevaihto	24,4	24,6	24,7	0,1
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,1	0,1	0,0
Varsinaiset kulut	-23,6	-24,3	-23,8	0,6
Poistot	-0,3	-0,3	-0,2	0,1
Liikelylijäämä/alijäämä	0,5	0,0	0,8	0,8
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Ylijäämä ennen varauksia	0,4	0,0	0,8	0,8
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	0,4	0,0	0,8	0,8

Rahoituslaskelma

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta

Tulorahoitus				
Liikelylijäämä	0,5	0,0	0,8	0,8
Poistot	0,3	0,3	0,2	-0,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,1	0,0	0,0	0,0
Investoinnit	-0,2	-0,3	-0,1	0,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,6	0,0	0,8	0,8

Rahoitustoiminnan nettokassavirta

	0,1	0,0	0,0	
Kassavarojen muutos	0,6	0,0	0,8	0,8

Muut toiminnalliset tavoitteet:	TA 2011	Ennuste	Ero	TOT-%
Kirjanpidon automaattiset tapahtumat / kaikki tapahtumat, %	98,0%	98,2%	0,2 %	100,2 %
Automaattisesti täsmäytyneet ostolaskut / kaikki ostolaskut, %	17,5%	8,5%	-9,0 %	48,6 %
Sähköiset laskutustoimeksiannot / kaikki toimeksiannot, %	99,0%	99,0%	0,0 %	100,0 %
Sähköisesti ilmoitetut poissaolot / kaikki poissaoloilmoitukset, %	37,0%	60,0%	23,0 %	162,2 %
Sähköiset palkkalipukkeet / kaikki palkkalipukkeet, %	73,0%	67,5%	-5,5 %	92,5 %
Sitovat tavoitteet:	TA	Ennuste	Ero	TOT-%
Asiakastytyväisyys vähintään 3,6 (asteikolla 1-5)	3,60	3,76	0,2	104,4 %
Tilikauden tulos > 0	Toteutuu	783 000	783 000	

Rakennus- ja ympäristötoimi

Rakennus- ja ympäristötoimen tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 28 ja sitovat sekä muut toiminnalliset tavoitteet liitteissä 1-2 ja tuottavuusindeksit liitteessä 3. Rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat kunnalliset liikelaitokset ovat HKL ja Palmia.

Toimialan käyttötalousmenojen

ennakoidaan toteutuvan 72,1 milj. euroa talousarviota suurempina. Tuloja arvioidaan kertyvän noin 64,0 milj. euroa budjetoitua enemmän. Merkittävin tekijä kummassakin kasvussa on Staran volyymin kasvu talousarviossa ennakoitua. Volyymien kasvu on ennakoitu kasvavan selvästi edellisestä ennusteesta. Lisäksi HKR ennustaa ylittävänsä talousarviomäärärahasa.

Taulukko 28

Rakennus- ja ympäristötoimen tuloslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Tulot				
Myyntitulot	145,6	125,4	147,6	22,2
Maksutulot	15,9	14,4	16,3	1,8
Tuet ja avustukset	2,5	2,4	2,9	0,5
Vuokratulot	16,3	18,8	20,1	1,3
Muut toimintatulot	13,0	12,6	12,3	-0,3
Valmistus omaan käyttöön	141,0	109,3	147,8	38,5
Tulot yhteensä	334,3	283,0	347,0	64,0
Menot				
Palkat	-111,0	-109,7	-113,2	-3,4
Henkilösivumeno	-38,3	-38,0	-38,9	-0,9
Palvelujen ostot	-373,7	-348,3	-407,7	-59,4
Aineet ja tarvikkeet	-46,9	-42,1	-48,9	-6,8
Avustukset	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
Vuokrat	-28,5	-27,9	-29,6	-1,7
Muut menot	-1,6	-2,8	-2,8	0,0
Menot yhteensä	-600,3	-569,1	-641,2	-72,1
Toimintakate	-266,0	-286,1	-294,2	-8,1
Poistot	-67,7	-73,0	-68,2	4,8
Tilikauden tulos	-333,7	-359,1	-362,5	-3,4

Tukkutori

Marraskuun lopun toteuman pohjalta tehtyjen arviointien perusteella tukkutori jää 36 000 euroa toimintakatetavoitteenaan, joka on -204 000 euroa. Suurin syy tavoitteen alitukseen ovat palvelujen (tietohallinto, siivous, lumityöt) hankinnoissa tehdyt ylitykset. Lisäksi uuden Kauppahallit ja torit -yksikön liittäminen tukkutoriin on tuonut mukanaan muutokseen liittyviä hankintatarpeita.

Budjetoimattomia kuluja on kertynyt vuoden aikana Tukktorin uuden pakastamon suunnittelutyöstä 70 000 euroa. Rakennus on suunniteltu toteutettavaksi elinkaarimallin mukaisesti, jolloin menot on kirjattu käyttömenoiksi. Tästä syystä kuluja ei voida sisällyttää investointeihin. Lisäksi ylimääräisiä kuluja on

aiheuttanut Hakaniemen torin aukioloajan pidennys.

Toiminnalliset tavoitteet toteutunevat talousarvion mukaisesti. Asiakastyytyväisyyden osalta saavutettiin 3,5, joka ylittää tavoitteen 3,4 asteikolla 1–5. Kauppahallit ja torit -yksiköllä ei ollut asetettuja tavoitteita, mutta vastaava asiakastyytyväisyys tämän yksikön asiakkaiden osalta oli 2,9. Tukktorialueen, torien ja kauppahallien vuokraukset ovat ylittäneet tavoitteisiin, mikä näkyy myös hyvänä tulokehityksenä.

Kokonaisuudessaan tukktorin aikaisempien vuosien positiivinen tulos muuttuu negatiiviseksi uuden yksikön siirryttyä tukktorille.

Hankintakeskus

Sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönotto ei toteudu. Hankintastrategian toimeenpanon tukeen liittyviä neuvotteluja hallintokuntien kanssa ei ehditä kokonaisuudessaan käydä kuluvana vuonna. Muiden toiminnallisten tavoitteiden ennakoitaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti.

Helsingin uusi hankintastrategia hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.6.2011. Sen sisältämien toimenpidekokonaisuuksien toteuttamisessa hankintakeskuksella tulee olemaan merkittävä rooli.

Hankintastrategiassa mm. esitetty pienempien hallintokuntien hankintakilpailutusten mahdollinen nykyistä suurempi keskittäminen hankintakeskukselle lisänee kilpailutusten suoritettavuutta ensi vuodesta alkaen samoin kuin Helsingin Konsernihankinta Oy:n kautta tulevat kilpailutukset.

Logistiikkakeskuksen toimitusrivien määrä kasvaa hieman loppuvuonna samoin kuin varaston arvo, kun tekstiilityökeskuksen varasto siirrettiin hankintakeskuksen hoidettavaksi kesän kuluessa.

Rakennusvirasto

Rakennusviraston kokonaistulojen ennuste on 0,4 milj. euroa eli 0,7 % talousarviota suurempi. Kokonaismenojen ennuste ylittää talousarvion 12,9 milj. eurolla. Poistojen ennustetaan toteutuvan 4,9 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon tuloennuste on noin 0,4 milj. euroa eli 0,9 % talousarvioita suurempi. Suurimmat erot verrattuna talousarvioon

ovat tilapäiset liikennejärjestelyt, kaivumaksut, ajoneuvojen siirtokorvaukset ja pysäköintimaksut.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon käyttömenoennuste on 13,8 milj. euroa eli 11,0 % talousarviota suurempi. Ylitys johtuu poikkeuksellisen runsaslumisesta talvesta. Lisäkustannuksia on aiheuttanut Helsingin kaupungin ”Operaatio Lumisota” eli tehostetut toimet katujen

lumenpoistossa. Lunta kuljetettiin yli 310 000 kuormaa, kun keskimääräisenä talvena lunta kuljetetaan noin 40 000 kuormaa. Lumenkuljetuksesta aiheutui noin 12 milj. euron lisäkustannukset. Talvihoidon kustannuksia on kasvattanut lisäksi lumenvastaanottoa paikkojen jälkihoito. Lumenkuljetuksen lisäksi rakennusvirasto avasi 22 lumen varapaikkaa, sillä viralliset kaavoitetut paikat eivät riittäneet. Talven hankaluus lisäsi myös vahingonkorvausten ja ajoneuvojen siirtojen kustannuksia.

HKR-Rakennuttajan laskutus on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna yli 20 milj. euroa. Laskutuksen kasvu koostuu kaupungin yhtiöille, tilakeskukselle sekä muille virastoille ja laitoksille tehdyistä hankkeista. Toimintakatteen ennustetaan olevan noin 0,9 milj. euroa talousarviota (0-tulos) parempi.

Viraston yksi sitova tavoite ei toteudu. Työmatkaliikennettä palvelevia tärkeimpiä katuja sekä jalankulun ja pyöräilyn väylien aurausta ja liukkaudentorjuntaa ei ole kovan lumitalven vuoksi voitu joka päivä tehdä ennen klo 7.00. Muiden sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan. Rakennusvirastolle asetetut muut toiminnalliset tavoitteet toteutuvat tai ovat lähellä toteutumista

Stara

Staralla on käytössään vuodelle 2011 investointirahaa työkoneisiin, autoihin sekä muuhun irtaimeen 4,7 milj. euroa. Investointien arvioidaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Stara arvioi tuloennusteekseen 262,3 milj. euroa, mikä on 62,3 milj.euroa eli 31,2 % talousarviota suurempi. Menoennusteeksi Stara arvioi 252,6 milj. euroa, jolloin menot lisääntyvät yhteensä 58,8 milj.euroa eli 30,3 %. Loppuvuoden arvioiden perusteella ennakoidaan Staran vuoden 2011 toimintakatteen ylittävän

kokonaan.

Infraurakoiden määrä on vähentynyt vuoden 2011 jälkipuoliskolla. Tätä ovat korvanneet osittain uusien asuinalueiden esirakentamistyöt. Uusia kooltaan merkittäviä infrahankkeiden urakoita käynnistyy vuonna 2012. Niistä voi osa viivästyä erilaisten valitusprosessien vuoksi.

HKR-Rakennuttajalla on tilahankkeita käynnistynyt kohtalaisesti. Sen sijaan tulevien vuosien hankemäärä voi pienentyä merkittävästi. Näihin toimintaympäristön muutoksiin varaudutaan kohdentamalla voimavaroja tilahankkeiden rakennuttamiseen.

Toimintaympäristön muuttuessa hanke-suunnittelun resursseja on jo kuluvan vuoden aikana kohdennettu tilahankkeiden toteutukseen.

Laskutuksen pitkään jatkunut kasvu ja käännetyn arvonlisäveron käyttöönotto rakentamisessa sekä toimet harmaan talouden kitkemiseksi tulevat jatkossakin lisäämään rakennuttamisen työmäärää.

talousarviossa esitetyn tavoitteen (6,1 milj. euroa) 3,6 milj. eurolla.

Staralla on kolme sitovaa toiminnallista tavoitetta kuluvalla vuodelle: 1) palveluprosessi on dokumentoitu, 2) toteutetaan työhyvinvoinnin ohjelma, joka vähentää tapaturma- ja sairauspoissaoloja sekä 3) kokonaisenergian kulutus vähenee 2 %. Kaikkien sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan.

Talousarvio laadittiin varovaisuusperiaatteella. Poikkeuksellisen runsasluminen

talvi toi sekä lisätuloja että -menoja Staralle. Talousarvioon nähden taloustilanne on säilynyt ennakoitua parempana ja tilauksia on saatu enemmän. Rakentaminen on ollut merkittävästi ennakoitua suurempaa ja nopeampaa mm. Kalasataman ja Jätkäsaaren alueilla. Lämpimät ilmat ovat mahdollistaneet infrarähtämisen ja vihertöiden jatkamisen arvioitua pidempään. Myös talonrakennus menestyy odotettua paremmin. Kaupunkitekniikoiden kunnossapidon

erilliskohteita on saatu arvioitua enemmän ja konepajan työmäärä on kasvanut. Tilaajan viherrakentamisen määrärahojen voimakas väheneminen on osittain pystytty korvaamaan lukuisilla muualla markkinoiduilla pienillä viherhankkeilla.

Suuria ja merkittäviä toimintaympäristön muutoksia tai normaalitasosta poikkeavia erityisiä riskejä ei viraston kannalta ole tässä vaiheessa nähtävissä.

Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen henkilöstön luonnollinen poistuma on ollut ennakoitua pienempää ja siksi henkilöstömäärärahojen ennustetaan ylittyvän yhteensä 331 000 eurolla. Palveluiden ostoissa ennustetaan ylitystä yhteensä 56 000 euroa. Vuokratulujen ennustetaan alittuvan 100 000 euroa budjetoituun nähden. Jätkäsaaren pelastusaseman valmistuksen myöhästyminen ja Torkkelinmäen väestönsuojan peruskorjaus alentavat kustannuksia, koska peruskorjauksessa olevista tiloista ei makseta vuokria.

Tuloja ennustetaan saatavan yhteensä 1 070 000 euroa budjetoitua enemmän. Vuokratuottoja saataneen 453 000 euroa yli budjetoidun. Öljyntorjuntavalmiuden ylläpitoon ennustetaan avustuksia 82 000 euroa budjetoitua enemmän. 150-vuotisjuhlarajatuksesta ennakoidaan saatavan 130 000 euroa sponsorituloja

joihin ei oltu talousarviossa varauduttu.

Sitova toiminnallinen tavoite ”Onnettomuuksien ehkäisemiseksi kuntalaisiin kohdistetaan turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä, joiden kertymästä lasketaan turvallisuuspisteet. Vuoden 2011 turvallisuuspistekertymä on vähintään 7600.” jää toteutumatta. Turvallisuuspisteiden laskentamalli uudistettiin vuonna 2010. Tavoitetaso asetettiin talousarviovalmistelussa liian korkeaksi. Loppuvuoden pistekertymä on arviolta 6000. Pistekertymäarvio on parantunut edellisestä ennusteesta.

Sitova toiminnallinen tavoite: ”Pelastustoimen I-riskialueen tehtävistä 60 % toteutuu 6 minuutin toimintavalmiusajassa.” Loppuvuoden toimintavalmiuseennuste on 58 %. Vaikea lumitilanne aiheutti viiveitä yksiköille varsinkin helmikuussa.

Ympäristökeskus

Toimitilojen vuokrissa säästyy 195 000 euroa budjetoituun verrattuna. Säästö on seurausta siitä, että uuden ympäristötalon tilojen rakentamiskustannukset toteutuivat ennakoitua alemmina ja siten vuokratilakustannuksetkin ovat alempia. Elintarvikelaki uudistui 1.9.2011 lukien

siten että elintarvikehuoneistojen hyväksyntä muuttui rekisteröinniksi. Näytteenottoprojekteista aikaisempaa suurompi osa on laadultaan sellaisia, että kustannuksia ei voida täysimääräisesti periä toimijoilta, joka vaikuttaa saatavien tulojen määrään.

Kunnalliset liikelaitokset

HKL

HKL:n talouden kehitys kokonaisuutena on talousarviota parempi. Ennuste on 1,8 milj. euroa ylijäämäinen, kun talousarviossa tavoitteeksi on asetettu vähintään nollatulos.

Ennusteessa on tuloja 4,9 milj. euroa talousarviota enemmän. Tämä johtuu pääosin HKL:n HSL:ltä laskuttamasta Suomenlinnan lauttaliikenteen liikennöintikorvauksesta (3,5 milj. euroa). Vastaavasti palvelujen ostoissa näkyy Suomenlinnan Liikenne Oy:n HKL:ltä laskuttama korvaus lauttaliikenteestä, jota ei myöskään budjetoitu talousarvioon.

Investointien toteutumisennuste on 83,7 milj. euroa, kun talousarvion investoinnit ovat 135,4 milj. euroa. Automaattimetron toteutukseen budjetoidusta 21,2 milj. eurosta on toteutumassa 0,5 milj. euroa

maksuerien lykkääntymisen vuoksi. Budjetoitu uusien metrovaunujen ennakkomaksu (23,0 milj. euroa) ei toteudu vuonna 2011.

HKL on nostanut lainoja yhteensä 20,0 milj. euroa (TA: 104,0 milj. euroa).

HKL ennakoi pääosin saavuttavansa talousarvion sitovat tavoitteet. Tilikauden tulosennuste on tavoitetta parempi. Metroliikenteen luotettavuus on pysynyt tavoitteessa, mutta raitioliikenteen luotettavuus on jäämässä tavoitteesta. Raitioliikenteen asiakastyytyvyyden tavoite ollaan saavuttamassa, mutta metroliikenteessä tavoitteesta ollaan jäämässä alkuvuoden asiakaskyselyjen perusteella. Kaivutöiden arvioidaan toteutuvan asetuissa aikatauluissa.

HKL:n tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Taulukko 29

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Talousarvio	4. Ennuste	Erotus
	2010	2011	2011	
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Liikevaihto	129,1	131,0	133,5	2,5
Valmistus omaan käyttöön	4,8	5,0	4,6	-0,4
Liiketoiminnan muut tuotot	21,4	13,5	16,3	2,8
Varsinaiset kulut	-101,8	-97,2	-100,1	-2,9
Poistot	-27,5	-30,6	-29,3	1,3
Liikelylijäämä/alijäämä	26,0	21,8	25,0	3,2
Rahoitustuotot	0,2	0,0	0,1	0,1
Rahoituskulut	-20,6	-22,0	-21,1	1,0
Ylijäämä ennen varauksia	5,6	-0,3	4,1	4,3
Poistoeron muutos	1,3	1,9	1,8	-0,1
Varausten muutos	-5,2	-1,6	-4,1	-2,5
Tilikauden yli-/alijäämä	1,7	0,0	1,8	1,8

Rahoituslaskelma

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta

Tulorahoitus				
Liikelylijäämä	26,0	21,8	25,0	3,2
Poistot	27,5	30,6	29,3	-1,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-20,4	-22,0	-20,9	1,1
Investoinnit	-43,8	-135,4	-83,7	51,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10,7	-105,1	-50,4	54,7

Rahoitustoiminnan kassavirta

Lainakannan muutokset				
Antolainojen lyhennys	0,0	0,0	22,7	0,0
Muilta saatujen lainojen lisäys	0,0	104,0	20,0	-84,0
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2,0	-2,0	-2,0	0,0
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	0,0	
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	35,1	0,0	9,6	9,6
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	10,4	102,0	50,4	-51,7

Kassavarojen muutos	-0,3	-3,1	0,0	3,1
----------------------------	-------------	-------------	------------	------------

Muut toiminnalliset tavoitteet:

	TA 2011	Ennuste	Ero	TOT-%
Helsingin sisäinen liikenne / Paikkakilometrit, milj. km	2 640,5	2 645,8	5,3	100,2 %

Sitovat tavoitteet:

	Toteutuu	Toteutuu		
Tilikauden tulos $\geq$ nolla				
Raitio- ja metroliikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2008 tasolla				
Raitioliikenne	3,80	3,86	0,06	101,6 %
Metrolinikenne	4,14	4,05	-0,09	97,8 %
Liikenteen luotettavuus				
Raitioliikenne	99,85 %	99,40 %	-0,45 %	99,5 %
Metrolinikenne	99,96 %	99,96 %	0,00 %	100,0 %
Yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupaehdoissa edellytettyjen tavoiteaikojen puitteissa	Toteutuu	Toteutuu		

Palmia

Talousarvion liikevaihtotavoitteen 151,3 milj. euroa arvioidaan ylittyvän noin 1,9 milj. eurolla.

Talousarvion mukaisen tilikauden ylijäämä 2,0 milj. euroa arvioidaan ylittyvän noin 1,2 milj. eurolla, ollen noin 3,2 milj. euroa.

Pakkalan kiinteistön kuntokartoituksessa havaittu heikentynyt kunto ja tuotannon toimintavarmuuden ylläpito edellyttävät arvioitua suurempia peruskorjauksia ja perusparannuksia, jotka heijastuvat Palmian vuokramenojen ja

käyttökorvausten kasvuna vuonna 2011. Vaihtoehtona nykyisen tuotantotilan kunnostamiselle Pakkalassa on uudisrakentaminen kiinteistön alueelle jäljellä olevan rakennusoikeuden puitteissa.

Sairaaloiden ravintokeskusten tuotantokeittiöiden kunto aiheuttaa merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin sekä sairaaloiden ruokatuotannolle että Palmian liiketoiminnalle. Tämän johdosta tilanne pitäisi ratkaista joko Kivikon uuden tuotantokeittiön kiireellisenä investointina, Pakkalan kiinteistön kehittämisenä tai muuna ratkaisuna.

Palmian tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Taulukko 30

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Talousarvio	4. Ennuste	Erotus
	2010	2011	2011	
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Liikevaihto	137,9	151,3	153,1	1,9
Liiketoiminnan muut tuotot	2,6	2,2	2,3	0,1
Varsinaiset kulut	-135,5	-150,1	-150,8	-0,7
Poistot	-1,1	-1,2	-1,3	-0,1
Liikelylijäämä/alijäämä	3,9	2,2	3,4	1,2
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	
Rahoituskulut	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Ylijäämä ennen varauksia	3,7	2,0	3,2	1,2
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	
Tilikauden yli-/alijäämä	3,7	2,0	3,2	1,2

Rahoituslaskelma

Varsinaisen toiminnan ja investointien

kassavirta

Tulorahoitus

Liikelylijäämä	3,9	2,2	3,4	1,2
Poistot	1,1	1,2	1,3	0,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Investoinnit	-1,1	-2,8	-2,8	0,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	3,8	0,4	1,7	1,3
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	4,1	0,0	-0,5	-0,5
Kassavarojen muutos	7,8	0,4	1,1	0,8

Toimintatiedot:

	TA	Ennuste	Ero	TOT-%
Liikelylijäämä vähintään 1,4 % liikevaihdosta	1,4%	1,4%	0,0	100,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 9,8 %	9,8%	8,9%	-0,9	90,8 %
Henkilöstökulut (ml. työvoiman ostot) enintään 64 % liikevaihdosta	64,0%	64,0%	0,0	100,0 %
Catering-Pakkalan ruokapalvelut, 1000 kg	2 200	2 220	20	100,9 %
Ravintola- ja lounaspalvelut, 1000 suoritetta	1 600	1 630	30	101,9 %
Oppilas- ja henkilökunta-ateriat, 1000 kpl	8 820	8 820	0	100,0 %
Päivähoidon aterioiden suoritteet, 1000 kpl	6 757	6 895	138	102,0 %
Kotiateriasuoritteet, 1000 kpl	715	715	0	100,0 %
Siivottava pinta-ala, 1000 m ²	1 300	1 300	0	100,0 %
Hoidettavat kiinteistöt, 1000 m ³	5 010	5 010	0	100,0 %
Hoidettavat piha-alueet, 1000 m ²	1 230	1 230	0	100,0 %
Iltavalvontatunnit, 1000 tuntia	80,0	80,0	0,0	100,0 %
Hälytysvalvontakiinteistöt, kpl	1 000	1 000	0	100,0 %
Sitovat tavoitteet:	TA	Ennuste	Ero	TOT-%
Asiakastytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1-5)	3,5	3,5	0,0	100,0 %

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 31 ja sitovat sekä muut toiminnalliset tavoitteet liitteissä 1-2 ja tuottavuusindeksit liitteessä 3. Toimialan menojen ennustetaan ylittävän määrärahan 40,6 milj. euroa ja tulojen 20,5 milj. euroa. Ylityksestä 25,2 milj. euroa on sosiaalitoimen

osuutta, 14,6 milj. euroa Husin osuutta ja 0,8 milj. euroa terveyskeskuksen osuutta. Kaupunginvaltuusto on kesäkuussa 2011 hyväksynyt toimialan sisäisiä määrärahamuutoksia terveyskeskuksen, sosiaaliviraston ja HUS:n työnjaollisten muutosten vuoksi.

Taulukko 31

Sosiaali- ja terveystoimen tuloslaskelmaennuste

Tuloslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Tulot				
Myyntitulot	68,2	55,9	60,2	4,4
Maksutulot	145,6	133,6	146,1	12,5
Tuet ja avustukset	64,4	65,9	67,3	1,4
Vuokratulot	4,4	4,4	4,4	0,0
Muut toimintatulot	14,5	9,2	11,4	2,2
Tulot yhteensä	297,2	269,0	289,4	20,5
Menot				
Palkat	-640,2	-634,8	-641,3	-6,5
Henkilösivumenot	-227,8	-224,9	-229,2	-4,3
Palvelujen ostot	-956,8	-976,8	-988,9	-12,1
Aineet ja tarvikkeet	-52,1	-50,8	-50,8	0,0
Avustukset	-256,8	-250,2	-264,6	-14,3
Vuokrat	-132,7	-132,6	-134,6	-2,0
Muut menot	-2,8	-4,5	-6,0	-1,5
Menot yhteensä	-2 269,3	-2 274,7	-2 315,3	-40,6
Toimintakate	-1 972,1	-2 005,7	-2 025,9	-20,1
Poistot	-17,6	-19,8	-19,8	0,0
Tilikauden tulos	-1 989,7	-2 025,6	-2 045,7	-20,2

Sosiaalitoimi

Koko sosiaalitoimen talousarvion 2011 menoihin varattu määräraha on 1 205,1 milj. euroa ja tuloihin varattu määräraha 191,9 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto on 8.6.2011 hyväksynyt 0,4 milj. euron määrärahamuutoksen sosiaaliviraston talousarviokohdan menomäärärahaan terveyskeskuksen, sosiaaliviraston ja HUS:n työnjaollisten muutosten vuoksi. Lisäksi kaupunginhallitus on 6.6.2011 myöntänyt 8 milj. euron lisämäärärahan kunta-alan uuden palkkaratkaisun mukaisesti palkankorotuksiin sosiaaliviraston talousarviokohdan menomäärärahaan. Sosiaalitoimen käytettävissä oleva menomääräraha on yhteensä 1 213,5 milj. euroa.

Sosiaalitoimen menojen loppusumma on ennusteen mukaan 1 238,7 milj. euroa ja tulojen 213,1 milj. euroa eli toimintakate on 4 milj. euroa talousarviossa suunniteltua huonompi. Menoylitys on 25,2 milj. euroa. Menolajeittain tarkasteltuna suurimmat poikkeamat talousarvioon aiheutuvat avustusten ylittymisestä, 14,2 milj. euroa, palkkojen ja henkilösivukulujen ylittymisestä, 13,2 milj. euroa, vuokrien ylittymisestä, 2,2 milj. euroa, sekä aineiden ja tarvikkeiden ylittymisestä, 1,3 milj. euroa. Palvelujen ostoissa talousarvio alittuu 7,3 milj. eurolla. Sosiaaliviraston menokasvu on ollut aiempia vuosia maltillisempaa

Sosiaalitoimessa on kolme talousarvio-kohtaa, sosiaalivirasto, toimeentulotuki ja työllisyyden hoitaminen. Sosiaaliviraston talousarviokohdan menojen loppusumma on ennusteen mukaan 1 092,8 milj. euroa ja tulojen 143,9 milj. euroa. Menot ylittyvät 17,2 milj. euroa ja tulot 25,0 milj. euroa. Toimeentulotuen talousarviokohdan menojen loppusumma on ennusteen mukaan 140,0 milj. euroa ja tulojen 69,1 milj. euroa. Menot ylittyvät 8,0 milj. euroa ja tulot alittuvat 3,7 milj. euroa. Työllisyyden hoitamisen talousarviokohdan menot ja tulot ovat

talousarvion mukaiset.

Sosiaaliviraston yhdestätoista sitovasta toiminnallisesta tavoitteesta yhdeksän toteutuu suunnitellusti. Kahden sitovan toiminnallisen tavoitteen toteutuminen on epävarmaa:

Sitovaa tavoitetta koskien käytössä olevien sähköisten hakemusten 65 %:n osuutta kyseisten palvelujen kaikista hakemuksista ei saavutettane. Sähköisten hakemusten osuus on ollut vuoden 2011 tammi-, lokakuussa 63,5 %. Tavoitteeseen pääseminen edellyttäisi, että loppuvuoden 2011 ajan sähköisten hakemusten osuus kaikista uusista hakemuksista olisi vähintään 78 %.

Tuottavuutta koskeva tavoite ei välttämättä toteudu suunnitellun mukaisesti kaikkien palvelujen osalta. Tavoitteeksi on asetettu, että matriisilaskentamallin avulla laskettu tuottavuus nousee niiden palveluiden ja toimintojen osalta, joissa malli on käytössä. Lapsiperheiden palvelujen vastuualueella lastensuojelun laitoshoidon tuottavuuden arvioidaan pysyvän edellisvuoden eli vuoden 2010 tasolla, samoin kuin vanhusten palvelujen vastuualueella palveluasumisen ja laitospalvelujen tuottavuuksien. Muiden palveluiden osalta, eli päiväkotihoidon ja aikuisten palveluiden vastuualueella kehitysvammaisten päivätoiminnan tuottavuuksien arvioidaan nousevan edellisvuoteen verrattuna.

Lisäksi tavoitteena on, että sosiaaliviraston sähköenergiankulutusta vähennetään yhteensä 2 % vuonna 2011 vuoden 2010 sähköenergiankulutuksesta, sähkölaskujen kokonaissummasta sähkökulutuksena laskettuna. Lokaan 2011 loppuun mennessä sähkökustannusten ja sähkönkulutusrarvion perusteella laskettu sähköenergiankulutus on 1 978 MWh (noin 5,5 %) suurempi kuin vuoden 2010 vastaavavana

ajankohtana, joten tavoite ei toteudu. Energiansäästöön vaikuttavia toimenpiteitä painotetaan viraston henkilöstölle, mm. lisäämällä tiedotusta ja koulutusta energiansäästötoimenpiteistä.

Lasten päivähoidon menot ylittyvät 13,2 milj. euroa päiväkotien ennakoitua suuremman asiakasmäärän takia. Lisäksi omien päiväkotien lasten määrä on kasvanut yli sadalla lapsella, kun aiemmin ostopalveluna hankittua päivähoitopalvelua siirtyi lokakuussa Helsingin kaupungin omaksi toiminnaksi. Kerhotoiminta ei ole vielä laajentunut halutusti. Kerhoissa olevien lasten määrän ennustetaan jäävän 110 alle talousarvion. Vuoden lopussa päiväkodeissa ennustetaan olevan noin 1 440 lasta talousarvioissa suunniteltua enemmän. Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen asiakasmäärien ennustetaan olevan kokonaisuutena melko lailla talousarvion mukaisella tasolla. Päivähoidon tulojen arvioidaan ylittyvän noin 6,0 milj. euroa.

Lapsiperheiden palvelujen menot alittuvat 0,5 milj. euroa talousarviosta. Laitoshuollon hoitovuorokaudet jäävät lähes 6 700 vrk talousarviossa suunnitellusta. Perhehoidon hoitovuorokausien määrän ennustetaan jäävän yli 22 000 alle talousarvion. Kodinhoitoapua saavien kotitalouksien ennustetaan jäävän 110 alle talousarvion. Sosiaalityön asiakkaiden määrän arvioidaan olevan noin 520 talousarviossa suunniteltua suurempi ja perheneuvolan asiakkaiden määrän arvioidaan olevan 500 talousarviossa suunniteltua pienempi. Lapsiperheiden tulojen arvioidaan ylittyvän noin 4,0 milj. euroa. Ylitys aiheutuu pääosin valtion maksamista elatusturvasaatavien palautuksista ja sekä valtion korvauksista pakolaisista ja paluumuuttajista.

Aikuisten palvelujen menot ylittyvät 10,1 milj. euroa, josta toimeentulotuen osuus

on 8,0 milj. euroa. Perustoimeentulotuen piirissä olevien talouksien määrän ennustetaan alittuvan 760 talousarviossa, vaikka kasvua edelliseen ennusteseen on n. 600 taloutta. Asiakaskohtainen toimeentulotuen määrä on kasvanut aiempaa suuremmaksi. Muu ylitys, 2,1 milj. euroa, aiheutuu teknisluonteisista menoeristä, joille saadaan täysimittainen tulo-rahoitus. Vammaispalvelulain mukaisen kuljetustuen matkojen arvioidaan olevan lähes 50 800 talousarviossa suunniteltua suurempi. Päihdehuollon suoritemääriä on täsmennetty viraston käyttösuunnitelmassa ja niiden ennustetaan toteutuvan alle käyttösuunnitelman lukuun ottamatta korvaushoidon asiakasmäärä, jonka ennustetaan kasvavan suunniteltua suuremmaksi. Sosiaalihuoltolainmukaisen kuljetuspalvelun saajia ennustetaan olevan yli 1 400 talousarviota enemmän. Aikuisten palvelujen tulot ylittyvät kokonaisuudessaan 4,6 milj. euroa. Tulojen ylittyminen aiheutuu pääosin vammaispalvelujen maksutuloista ja vastaanottokeskuksien toiminnan korvauksista.

Työmarkkinatuen piirissä olevien henkilöiden määräksi arvioidaan 7 873 vuoden lopussa. Määrän ennustetaan alittuvan lähes kolmella sadalla viimevuotisesta. Menojen ennustetaan ylittyvän 0,4 milj. euroa talousarviosta.

Vanhusten palvelujen menot ovat talousarvion mukaiset. Ympäri vuorokautisen hoidon hoitovuorokausien määrä on kokonaisuutena lähes vuoden 2011 käyttösuunnitelman mukaisella tasolla; paikkojen muunnon takia palveluasuminen toteutuu hieman suunniteltua suurempana ja laitoshuolto vastaavasti suunniteltua pienempänä. Omaishoidon tuen saajien määrän arvioidaan olevan 200 talousarviossa suunniteltua pienempi. Vanhuspalvelujen tulot ovat talousarvion mukaiset.

Hallinto- ja kehittämiskeskuksen ylitykset tuloissa ja menoissa aiheutuvat ulkopuolisella rahoituksella hoidettavien kehittämishankkeiden täsmentymisestä.

Viimeaikainen talouden hiipuminen vaikuttaa sosiaaliviraston toimintaan, mutta vaikutuksen voimakkuus on vielä epäselvä. Toimeentulotuen kuukausittainen asiakasmäärä on kääntynyt lievään kasvuun ja on jo viimevuotisella tasolla. Talouden kehitystä on vaikea ennakoida.

Terveystoimi

Terveyskeskuksen oma toiminta toteutuu lähellä budjetoitua. HUSin toiminnan ennustetaan ylittävän 14,6 milj. euroa. Määrärahoissa on huomioitu kunta-alan uuden palkkaratkaisun mukaisiin määrärahoihin myönnetty määrärahat sekä

Terveyskeskustoiminta

Terveysasemat-osasto ennustaa budjetin ylitykseksi 0,7 milj. euroa, mikä selittyy osaston hankkeilla, laboratorio- ja röntgentutkimusten ylittymisellä sekä materiaalien ostoilla. Tulojen ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti. Kokonaissuoritemäärän ennustetaan lievästi alittavan talousarviossa suunnitellun, terveydenhoitajan vastaanottokäynnit ja lasten terveyskeskuspäivystyksen käyntimäärät ylittävät suunnitellun tason. Lääkärikäynnit sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit jäävät suunnitellusta.

Kotihoidon ennustetaan ylittävän budjettinsa 0,4 milj. euroa. Tulojen ennustetaan ylittävän budjetin 0,5 milj. euroa. Käyntejä ennustetaan toteutuvan 160 000 käyntiä budjetoitua enemmän. Kotihoidon käyntimäärä on 9 % kasvussa verrattuna edellisen vuoden vastaavan ajankohtaan, huolimatta siitä että mielenterveystiimit asiakkaineen siirtyivät psykiatrian osastoon 1.1.2011 lukien.

Suun terveydenhuolto ennustaa 0,4 milj.

Toimeentulotukea lukuun ottamatta sosiaaliviraston talous on tasapainossa. Haasteena on toisaalta säilyttää talouden tasapaino myös jatkossa ja toisaalta tuottavuushankkeen myötä saada suunnattua resursseja viraston strategioiden mukaisesti kallista sijaishuoltoa korvaaviin asiakkaan tarpeen mukaisiin avopalveluihin.

HUSin ja sosiaali- ja terveystoimen väliset määrärahasiirrot. Määrärahamuutokset yhteensä lisäsivät viraston käytettävissä olevia menoja 6,9 milj. euroa.

euron menojen ylitystä. Asiakaspalvelujen ostojen ylityspainetta selittää hoitajajonon purkaminen maksusitoumuksilla ja palvelusetelillä järjestettävä hoito. Tuloja arvioidaan kertyvän 1,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Pääkaupunkiseudun suun erikoishoidon yksikössä on toteutunut suunniteltua vähemmän muiden kuntien asukkaiden käyntejä, jolloin vastaavasti tuloja ei ole kertynyt muiden kuntien korvauksista. Käyntimäärän arvioidaan alittavan talousarvion 23 500 käynnillä, mutta toimenpiteiden määrä käyntiä kohden on edelleen hieman lisääntynyt.

Kaupunginsairaala ennustaa 1,4 milj. euron ylitystä, mikä selittyy pääsääntöisesti vuokratyövoiman budjetoitua suuremmalla käytöllä. Osaston tavoitteena on aikaansaada siirtymää vuokratyövoiman käytöstä oman henkilökunnan käyttöön. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan lähes suunnitellusti.

Psykiatria pysyy budjetissa. Psykiatriaan on vuoden 2011 alusta siirtynyt

kotihoidosta 36 vakanssia. Sairaalan akuuttitoiminnoissa on meneillään yhden vuodeosaston muutostyöt erityishoidon yksikön perustamiseksi, minkä vuoksi 12 sairaansijaa on suljettu. Sulun ajaksi ko. osaston henkilöstö on sijoitettu sairaalan muille osastoille erilaisiin sijaisuuksiin, mikä tulee vähentämään henkilöstökuluja. Psykiatrian poliklinikoiden käyntimäärän ennustetaan alittavan ja sairaalan hoitopäivien ylittävän suunnitellun tason.

Hallinto- ja palvelukeskuksen budjetin ennustetaan alittuvan 0,8 milj. euroa, mikä selittyy vuokrien sekä henkilöstömenojen alittumisella. Johdon ja keskitettyjen toimintojen budjetin ennustetaan alittuvan 0,9 milj. euroa, mikä selittyy

HUS-kuntayhtymä

HUSin ennuste pohjautuu lokakuun lopun tilanteeseen. Kuntalaskutuksen ennustetaan toteutuvan 14,6 milj. euroa budjetoitua korkeampana. Hoitotakuun osalta tilanne on pysynyt hyvänä, HYK-Sissä yli 6 kuukautta hoitoon pääsyä odottaneita helsinkiläisiä oli 94 henkilöä lokakuun lopussa. Siirtoviivepäivät ovat olleet viime kuukausina nousussa.

Helsingiläisten lähetteiden

asiakaspalvelujen ostojen sekä henkilöstökustannusten alittumisella.

Sitovien laatutavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Kotihoidon peittävyystavoitteen toteuma on tällä hetkellä lievästi alle suunnitellun tason, mutta sen arvioidaan saavuttavan budjetoidun tason vuoden loppuun mennessä. Suun terveydenhuollossa hoitotakuussa pysyminen on edelleen haasteellista. Ensimmäiset palvelusetelit annettiin 18.4.2011, mikä tulee poistamaan hoitojonoa vähitellen.

Terveydenhuoltolaki tuli voimaan 1.5.2011. Sen lopulliset vaikutukset esimerkiksi kustannuksiin eivät ole vielä tiedossa.

kokonaismäärä on kasvanut 1,2 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Päivystyslähetteiden määrän lasku on ollut 5,2 % ja elektiivisten (ei päivystyksellisten) lähetteiden kasvu oli 3,4 %. Muiden kuin päivystyslähetteiden määrä on lisääntynyt edellisestä vuodesta, sillä vuoden 2010 alkupuolen influenssaepidemia siirsi kiireettömiä vastaanottoja.

Sivistys- ja henkilöstötoimi

Sivistys- ja henkilöstötoimen tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 32 ja sitovat sekä muut toiminnalliset tavoitteet liitteessä 1-2 ja tuottavuusindeksi liitteessä 3. Sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluva kunnallinen liikelaitos on Oiva Akatemia. Toimialan käyttötalousmenojen ennakoita toteutuvan noin 25,7 milj. euroa talousarviota parempana.

Suurin yksittäinen määrärahojen alitus on henkilöstökeskuksen noin 25 milj. euron määrärahan alitus johtuen ennakoitua pienemmästä eläkekustannuskertymästä. Tuloja arvioidaan kertyvän 9,3 milj. euroa budjetoitua enemmän. Arvioidut suuremmat tulot selittyvät ennakoitua suuremmalla ulkopuolisella rahoituksella vuonna 2011.

Sivistys- ja henkilöstötoimen tuloslaskelmaennuste

Taulukko 32

Tuloslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Tulot				
Myyntitulot	32,6	30,0	32,4	2,4
Maksutulot	4,6	7,9	7,9	-0,1
Tuet ja avustukset	21,2	18,5	25,1	6,5
Vuokratulot	7,7	7,0	7,6	0,5
Muut toimintatulot	2,6	2,9	2,8	-0,1
Tulot yhteensä	68,7	66,4	75,7	9,3
Menot				
Palkat	-334,5	-339,2	-341,5	-2,3
Henkilösivumenot	-120,1	-131,4	-107,0	24,4
Palvelujen ostot	-176,5	-192,3	-190,4	1,8
Aineet ja tarvikkeet	-28,5	-28,4	-29,2	-0,8
Avustukset	-52,2	-55,6	-55,7	-0,1
Vuokrat	-167,9	-177,4	-174,9	2,5
Muut menot	-1,0	-0,9	-0,8	0,2
Menot yhteensä	-880,7	-925,2	-899,5	25,7
Toimintakate	-812,0	-858,8	-823,7	35,0
Poistot	-25,7	-25,4	-23,3	2,1
Tilikauden tulos	-837,7	-884,1	-847,0	37,1

Opetusvirasto

Opetustoimen käyttötalouden nettomenojen ennakoita alittavan talousarvion noin 3,6 milj. euroa eli 0,6 %, kun huomioidaan kaupunginhallituksen myöntämä 4,5 miljoonan euron lisämääräraha kunta-alan uuden palkkaratkaisun mukaisten palkankorotusten maksamiseen vuonna 2011.

Tuloja ennakoita kertyvän noin 4,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Tästä pääosa johtuu perusopetuksen opetusryhmien pienentämiseen sekä eräisiin erillisiin kehittämishankkeisiin saaduista harkinnanvaraisista valtionavustuksista, joita ei ollut mahdollista ennakoita talousarviota laadittaessa. Edellä mainitun lisäksi

ennakoitua enemmän tuloja kertyy lähinnä ammatilliseen koulutukseen saadussa ulkopuolisessa rahoituksessa, suomenkielisen lukiokoulutuksen pääkaupunkiseudun lukiosopimukseen liittyvissä korvauksissa ja hankerahoituksessa sekä ostopalveluna hankittavan päivähoidon maksutuloissa. Tuloarviossa on huomioitu myös se, että ryhmäkokojen pienentämiseen sekä tehostetua- ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen kehittämiseen saatuja harkinnanvaraisia valtionavustuksia siirtynee käytettäväksi kevääksi 2012 noin 1,4 milj. euron edestä.

Menoja ennakoidaan kertyvän kaikki opetusviraston talousarviot huomioiden vajaan 0,9 milj. euroa talousarviota enemmän. Talousarviokohdassa Kaupungin tuottamat opetus- ja koulutuspalvelut talousarvio ylittyy noin 1,4 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston myöntämästä vajaan 3,6 milj. euron ylitysoikeudesta talousarviokohtaan Kaupungin tuottamat opetus- ja koulutuspalvelut jää käyttämättä noin 2,2 milj. euroa vuonna 2011. Talousarviokohdassa Korvaukset ja avustukset muiden tuottamiin palveluihin ennakoidaan noin 0,4 milj. euron ja talousarviokohdassa Työllisyyden hoitaminen vajaan 0,1 milj. euron säästöjä.

Talousarviokohdan Kaupungin tuottamien opetus- ja koulutuspalvelujen ylitys johtuu perusopetuksen talousarvioon sisältymättömistä valtionavustuksella rahoitettavista hankkeista sekä talousarviossa ennakoitua suuremmista ruotsinkielisen päivähoidon tukipalvelumenoista. Ylitystä pienentävät muilla vastuualueilla syntyvät säästöt, jotka johtuvat mm. lukiokoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen talousarviossa ennakoitua pienemmistä opiskelijamääristä sekä säästöistä vuokra- ja ostopalvelumenoihin varatuissa määrärahoissa.

Talousarviokohdassa Korvaukset ja avustukset muiden tuottamiin palveluihin ennakoidaan noin 0,5 milj. euron säästöä lastensuojelulain perusteella muihin kuntiin sijoitettujen oppilaiden kotikunnan maksuosuuksissa. Kokonaissäästöä pienentää se, että perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan asiakasmaksuhojennusten ennakoidaan ylittävän talousarviossa ennakoitun määrän vajaan 0,1 milj. euroa.

Investointiosan irtaimistohankintojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston myöntämästä 0,4 milj. euron ylitysoikeudesta jää ennusteen mukaan käyttämättä 0,2 milj. johtuen vuodelle 2012 siirtävästä hankkeesta (Käpylän peruskoulu).

Sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Toisen asteen koulutuksen läpäisyastetavoitteen toteutumiseen ammatillisen peruskoulutuksen osalta liittyy kuitenkin merkittävää epävarmuutta.

Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoidaan olevan kaikkiaan 56 797 eli 536 oppilasta ja opiskelijaa (0,9 %) vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Ennakoitua vähemmän opiskelijoita on lähinnä oppisopimuskoulutuksessa (340 opiskelijaa talousarviossa ennakoitua vähemmän) ja suomenkielisessä lukio- ja aikuislukiokoulutuksessa (vajaan 300 opiskelijaa ennakoitua vähemmän). Sen sijaan ammatillisessa perustutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelijamäärän ennustetaan ylittävän talousarvion noin 80 opiskelijalla.

Suomenkielinen työväenopisto

Suomenkielisen työväenopiston käyttö- talouden menojen ennakoidaan toteutuvan noin 0,2 milj. euroa talousarviota heikompana. Tämä johtuu ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta, vuoden 2011 sopimuspalkankorjauksista ja opintoseteleinä myönnettävistä avustuksista. Opisto on sopeuttanut toimintaansa vuonna 2011 niin,

että vuonna 2011 avoimeksi tulevia vakansseja on jätetty täyttämättä. Vastavasti tuloja ennakoidaan kertyvän noin 140 000 euroa enemmän johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta vuonna 2011. Sitova toiminnallinen tavoite 99 700 opetustuntia kuin muut toiminnalliset tavoitteet arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Ruotsinkielinen työväenopisto

Ruotsinkielisen työväenopiston tulot ylittävät talousarvion noin 120 000 euroa ja menot noin 140 000 euroa johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta

rahoituksesta vuonna 2011. Sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet toteutuvat suunnitellusti.

Kaupunginkirjasto

Kaupunginkirjaston tulojen arvioidaan toteutuvan noin 1,0 milj. euroa parempana, koska kirjasto saa vuosittain lähinnä opetus- ja kulttuuriministeriöltä harkinnanvaraisia valtionavustuksia erilaisiin tietoyhteiskuntaa edistäviin hankkeisiin, joista noin puolet on ollut vain ennakoitavissa talousarviota laadittaessa. Kaupunginkirjaston menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 1,2 milj. euroa johtuen edellä mainitusta ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta.

käyntien yhteismäärä (kirjastokäynnit ja verkkokäynnit). Sitovista toiminnallisista tavoitteista aukiolotuntien arvioidaan ylittyvän, mutta sen sijaan käyntitavoitteen ennustetaan jäävän 140 000 alle tavoitteen. Verkkokäynnit ovat olleet usean vuoden ajan nousussa, mutta vuonna 2010 verkkokäyntien määrät kääntyivät laskuun. Kaupunginkirjaston tarkoituksena on selvittää miten muut kirjaston sähköiset palvelut ovat vaikuttaneet kaupunginkirjaston verkkokäyntien määrään.

Kaupunginkirjastolla on kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta, aukiolotunnit ja

Taidemuseo

Taidemuseon ennusteessa ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon verrattuna eikä taidemuseolla ole tiedossa talousarvion toteutumiseen vaikuttavia merkittäviä poikkeamia toimintaympäristössä ja riskeissä. Sitova toiminnallinen

tavoite on 140 000 kävijää. Sitovasta tavoitteesta ennustetaan jäävän 26 000 johtuen Meilahden ja Tennispalatsin näyttelytilan ilmastointiremonteista. Taidemuseon muu toiminnallinen tavoite 20 näyttelyä ylittyä vuonna 2011.

Kulttuurikeskus ja Savoy-yksikkö

Kulttuurikeskuksen käyttötalouden tulot ja menot ylittyvät noin 287 000 euroa yhteistyöprojektien toteutumisien myötä. Rahoitusta saadaan ao. projekteihin muun muassa EU:lta, ELY-keskukselta, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, opetusvirastosta sekä Elokuvasäätiöltä. Kulttuurikeskuksella on talousarviossa varattu

513 500 euroa ulkopuolisin varoin rahoitettua toimintaa varten. Virastolla on oikeus käyttää kyseinen määräraha ainoastaan ehdolla, että tulopuolelle kertyy ulkopuolisista rahoituslähteistä vastaava summa. Suurin ulkopuolisin varoin rahoitettu hanke on kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan Infopankki-projektiin

saama tuki.

Kulttuurikeskukselle on vuodeksi 2011 vahvistettu kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta. Ne ovat taide- ja kulttuuriopeus erityisesti lapsille (12 000 h) sekä kulttuuri- ja taidetilaisuudet saleissa (1 200 tilaisuutta). Ennusteen mukaan tavoitteet toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Nettobudjetoidun Savoy-yksikön toimintakatteeksi on vuoden 2011 talousarviossa vahvistettu -799 000 euroa, jonka

Kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon tulojen ennustetaan toteutuvan noin 0,2 milj. euroa talousarviota parempana. Kaupunginmuseolle on myönnetty vuonna 2011 opetus- ja kulttuuriministeriön harkinnanvaraisia valtionavustuksia talousarviota ennakoitua enemmän ja myyntitulojen kehitys on ollut arvioitua parempi. Lisäksi museolle on myönnetty testamenttilahjoitus vuonna 2011. Käyttötalouden menojen

Kaupunginorkesteri

Kaupunginorkesterin käyttötalouden menot alittavat talousarvion noin 3,4 milj. euroa vuonna 2011. Vastaavasti irtaimenomaisuuden perushankinnan määrärahoissa ennakoidaan samansuuruista ylitystä vuonna 2011. Musiikkitalon toimintavarustuksia on hankittu vuodesta 2006 lähtien kaupunginorkesterin käyttötalousmenojen määrärahoilla. Musiikkitaloon syksyllä 2010 perustetun palveluyhtiön vapaata osakepääomaa on korotettu kunkin Musiikkitalon osakkaan toimintavarustushankintojen määrällä keväällä 2011. Vuoden 2011 Musiikkitalon hankinnat kirjataan tilitarkastajien lausunnon perusteella Investointien keskenäisiin hankintoihin, jotka katetaan vastaavan suuruisilla säästöillä kaupunginorkesterin käyttötalouden määrärahoilla. Tulot toteutuvat lähes talousarvion mukaisesti vuonna 2011.

Orkesterin nettobudjetoidun

ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Savoy-yksikön sitova toiminnallinen tavoite on kulttuuri- ja taidetilaisuudet Savoy-teatterissa ja Espanan lavalla yhteensä 320 kappaletta vuonna 2011. Tämän tavoitteen ennustetaan ylittyvän noin 110 esityksellä vuonna 2011. Tämän lisäksi teatteri on pystynyt lisäämään teatterin päiväkäyttöä yhteistyössä samassa tilassa olevan ravintolan kanssa vuodesta 2010 lähtien.

ennakoidaan ylittyvän myös 0,2 milj. euroa ulkopuolisen rahoituksen verran.

Kaupungin museolla on yksi sitova toiminnallinen tavoite vuodelle 2011, aukiolotunnit 8 800 tuntia ja ennuste koko vuodelle on 9 300 aukiolotuntia. Tavoitteen ylittyminen on seurausta Hakasalmen huvilan Purjehdus-näyttelyn jatkumisesta vuoden 2011 loppuun saakka.

talousarviokohdan - orkesterin ulkomaan kiertueet - ennustetaan alittavan toimintakatteensa noin 60 000 euroa vuonna 2011. Konserttimatkat suuntautuivat keväällä Baltian maihin ja syksyllä Saksaan.

Kaupunginorkesterin yksi sitova toiminnallinen tavoite - sinfoniakonserttien määrä (38 kpl) - ylittyy vuonna 2011. Muiden konserttien määrätavoitteesta jäädään johtuen sinfoniakonserttien suuresta määrästä.

Suuri ja haasteellinen toimintaympäristön muutos on ollut muuttaminen uuteen Musiikkitaloon ja saumattoman ja tuloksekkaan yhteistyön rakentaminen kolmen toimijan ja Musiikkitalon hallinnon välillä.

Korkeasaaren eläintarha

Korkeasaaren eläintarhalle kaupunginvaltuuston nähden asetettu sitova tavoite - toimintakate – toteutuu lähes talousarvion mukaisesti. Sisäänpääsymaksutulojen ja ravintoloiden ja kioskitilojen liikevaihtoperusteiset vuokratulojen ennustetaan ylittävän vuonna 2011. Nettobudjetoituna talousarviokohtana korkeasaaren on ollut mahdollista ennustetun suotuisan tulokehityksen myötä korjata ja uudistaa eläin- ja asiakastiloja ja parantaa asiakkaille suunnattuja palveluja.

Nuorisotoimi

Nuorisosiainkeskuksen käyttötalouden tulojen ennustetaan toteutuvan 503 000 euroa talousarviota parempana ja menojen ylittävän talousarvion noin 0,8 milj. euroa vuonna 2011. Menojen ylitys selittyy ennakoitua suuremmalla ulkopuolisella rahoituksella (noin 0,7 milj. euroa) ja vuoden 2011 sopimuspalkantarkistuksilla (noin 0,1 milj. euroa).

Liikuntatoimi

Koko liikuntatoimen tulojen ennakoidaan ylittävän 0,9 milj. euroa vuonna 2011 talousarvion. Ylitys johtuu etupäässä pääsylippu- ja vuokratulojen sekä venepaikkamaksujen kasvusta.

Liikuntaviraston käyttötalousmenot toteutuvat talousarvion mukaisina. Nettobudjetoitujen talousarviokohtien (merellinen osasto ja liikunnanohjausosasto)

Henkilöstökeskus

Henkilöstöpolitiikka-osaston menot ovat ennusteessa 1,0 milj. euroa talousarviota pienemmät. Syynä on se, että tyhy-toimintaan ja uudelleensijoitustoimintaan varattuja määrärahoja ei käytetä kokonaan. Määrärahat kyseisiin toimintoihin käytetään olemassa olevien tarpeiden mukaan. Kaupungin oman

Korkeasaaren sitova toiminnallinen tavoite 2 793 aukiolotuntia ylittyy johtuen Art Meets Ice- tapahtumapäivien ja ilmaispäivien pidennetyistä aukioloajoista. Korkeasaaren eläintarhalle asetettu muu toiminnallinen tavoite on 570 000 asiakkaan kävijämäärä vuonna 2011. Tästä tavoitteesta ennustetaan jäävän alle noin 81 000 asiakasta. Kävijämäärätavoite on haasteellinen, koska sääolosuhteet vaikuttavat suuresti tavoitteen saavuttamiseen.

Sitovia toiminnallisia tavoitteita nuorisosiainkeskuksella on neljä. Ne ovat käyntikerrat (1 175 000 kertaa), jäsenkorttien lukumäärä (12 000 korttia), yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret (16 000 henkilöä) sekä suunnitelmallisesti tuetut nuoret (1 050 henkilöä). Kaikkien sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan ylittävän talousarvion taso.

toimintakatetavoite saavutetaan vuonna 2011. Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan vuonna 2011. Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuvat lähes talousarvion mukaisina pl. uimarantatoiminnan käyntikerrat ja leirinnän yöpymisvuorokaudet Rastilan leirintäalueella, jotka ylittävät talousarvion poikkeuksellisen aurinkoisen ja lämpimän kesän vuoksi.

eläkejärjestelmän sekä leski- ja orpoeläkekassan menoennuste on parantunut selvästi talousarvioon verrattuna. Eläkevastuun muutosarvio sekä eläkkeiden taksaukseen liittyvät erät toteutuvat selvästi talousarviota parempana. Näiden yhteisvaikutus on noin 25 milj. euroa talousarviota parempi. Työsuhdematkalippua

varten varatut määrärahat ylittivät 0,6 milj. euroa. Ennuste on tehty viime vuoden toteuman perusteella, ja tänä vuonna lippua käytetään hieman enemmän kuin viime vuonna. Viraston sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuvat. Uudelleen sijoitettaville soveltuvat tehtävät ovat vähentyneet, mikä aiheuttaa

Työterveyskeskus

Työterveyskeskuksen tulot ylittävät talousarvioon varatun noin 0,3 milj. euroa, koska Kelan korvaus työterveyshuollon kustannuksista vuodelta 2010 oli arvioitua suurempi. Työterveyskeskuksen menojen 56 000 euron säästöllä katetaan vastaava investointimäärärahan ylitys. Investoinnin kohteena on röntgenin digitalisoimiseen liittyvä laitehankinta. Sekä työterveyslääkäreiden että -hoitajien

Tietokeskus

Tietokeskuksen menot ovat ennusteesa 0,6 milj. euroa talousarviota pienemmät, koska kaikki tutkimushankkeet, mm. pääkaupunkiseudun demokratian tila ja osa sähköisten palveluiden lisäämiseen pyrkivistä hankkeista eivät lähteneet käyntiin suunnitellusti tänä vuonna. Väliarkiston Merihaan tilat otettiin käyttöön lokakuun alussa.

paineita henkilöstökeskuksessa. Työtaturmien määrä on ollut viime vuosina nousussa. Määrän vähentämiseen pyritään aktiivisin toimenpitein. Oppisopimuksista ja ammatillisesta koulutuksesta säästyy määrärahaa. Tämä käytetään palkkatuettuun työhön ja Helsinki-lisään.

työssä on painottunut työkyvyn tuen palvelut, joten työolosuhdetyön tavoitteet ylittivät suunnitellusta. Sitä vastoin vastaanottokäynneissä ei saavuteta kokonaistavoitetta. Sekä työterveyslääkäreiden että -hoitajien vaihtuvuus on ollut aiempaa suurempaa, ja pätevän henkilöstön rekrytointi on entistä vaikeampaa. Ajoittainen vaje henkilöstöressurssissa vaikuttaa työn tuottavuuteen.

Kunnalliset liikelaitokset

Oiva Akatemia

Liikevaihdon ennustetaan olevan 2,6 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa. Liikevaihdon pienenemistä edelliseen vuoteen verrattuna selittää keskitettyjen työhyvinvointihankkeiden väheneminen ja muiden tilausten väheneminen. Oiva Akatemia ei ole saanut myytyä vastaavaa euromäärää vi-rastokohtaisia kehittämishankkeita. Kivistynyt talous- ja työtilanne näkyy myös siten, että kaupungin henkilöstö ei ehdi osallistumaan koulutuksiin aiempaan tapaan. Palvelujen ostoihin varatut määrärahat ovat toteutuneet 335 000 euroa budjetoitua pienempinä. Muutos johtuu konsulttien omana työnä toteutettavien

hankkeiden kasvusta, mikä on pienentänyt ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttöä. Pienentyneestä tilauskannasta joh-tuen kaikkia vapautuneita vakansseja ei ole täytetty. Talousarviota pienemmät investoinnit vuonna 2010 pienentävät poistoja.

Tälle vuodelle ei ole ennustettavissa uusia muutoksia toimintaympäristöön. Mahdolliset tulevat muutokset kaupungin organisaatorakenteessa saattavat jo heijastua tähänkin vuoteen. Lisäksi Oiva Akatemia varautuu uuden kuntalain tuomiin muutoksiin asiakaskunnassa.

Oiva Akatemian tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Taulukko 33

Tuloslaskelma	Tilinpäätös	Talousarvio	4. Ennuste	Erotus
	2010	2011	2011	
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Liikevaihto	3,1	3,4	2,6	-0,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,0	0,2	0,2
Varsinaiset kulut	-3,3	-3,2	-2,9	0,3
Poistot	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Liikelylijäämä/alijäämä	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	
Rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0
Ylijäämä ennen varauksia	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	
Tilikauden yli-/alijäämä	0,0	0,0	-0,1	-0,1

Rahoituslaskelma

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta

Tulorahoitus				
Liikelylijäämä	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Poistot	0,1	0,1	0,1	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0	0,0	0,0
Investoinnit	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,1	0,0	-0,1	-0,1

Rahoitustoiminnan nettokassavirta **0,2**   **0,0**   **0,0**

Kassavarojen muutos   **0,3**   **0,0**   **-0,1**   **-0,1**

Muut toiminnalliset tavoitteet:	TA	Ennuste	Ero	TOT-%
Koulutettava päivät	21 000	19 000	-2 000	90,5 %
Konsulttipäivät	950	1 020	70	107,4 %
Sitovat tavoitteet:	TA	Ennuste	Ero	Ero-%
Palveluiden asiakastytyväisyystavoite on 3,9 asteikolla 1-5	3,95	4,0	0,04	101,0 %

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen tuloslaskelmaennuste on esitetty taulukossa 34 ja sitovat sekä muut toiminnalliset tavoitteet liitteissä 1-2 ja tuottavuusindeksit liitteessä 3.

Toimialan käyttötalousmenojen

ennakoidaan toteutuvan 17,1 milj. euroa talousarviota heikompana. Tuloja arvioidaan kertyvän noin 26,5 milj. euroa budjetoitua enemmän. Merkittävin tekijä kummassakin kasvussa on Tilakeskuksen volyymin kasvu talousarviossa ennakoidusta.

Taulukko 34

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen tuloslaskelmaennuste

Tuloslaskelmaennuste

	Tilinpäätös 2010 milj. €	Talousarvio 2011 milj. €	4. Ennuste 2011 milj. €	Erotus milj. €
Tulot				
Myyntitulot	11,6	16,3	13,2	-3,2
Maksutulot	9,9	9,2	16,2	7,0
Tuet ja avustukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuokratulot	546,9	538,5	560,7	22,1
Muut toimintatulot	10,8	5,5	4,7	-0,8
Valmistus omaan käyttöön	1,3	0,9	2,3	1,4
Tulot yhteensä	580,5	570,5	597,0	26,5
Menot				
Palkat	-38,0	-39,1	-39,1	0,0
Henkilösivumenot	-13,1	-13,4	-13,4	-0,1
Palvelujen ostot	-63,4	-52,5	-66,4	-13,9
Aineet ja tarvikkeet	-27,6	-28,7	-32,2	-3,5
Avustukset	-1,2	-1,2	-1,2	0,0
Vuokrat	-97,6	-100,6	-102,7	-2,1
Muut menot	-5,2	-7,9	-5,4	2,5
Menot yhteensä	-246,2	-243,4	-260,5	-17,1
Toimintakate	334,3	327,1	336,5	9,5
Poistot	-117,1	-110,7	-126,7	-16,0
Tilikauden tulos	217,2	216,4	209,8	-6,5

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Viraston tulot toteutuvat talousarvion mukaisesti. Asiantuntijapalveluista jää käyttämättä noin 2 milj. euroa konsulttirahojen käyttösuunnitelmassa tehtyjen muutosten vuoksi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuvat muuten, paitsi asuntokerrosneliöitä ennustetaan kaavoitettavan n. 210 000

kem2 (vastaa n. 2 400 asuntoa) vuonna 2011 (tavoite 5 000 asuntoa, 450 000 kem2). Projektialueiden ja täydennysrakentamisen osalta realistinen tavoite nykyisellä tuotantotasolla on osoittautunut olevan 350 000-400 000 kem2 vuodessa, mitä ei vuonna 2011 saavuteta virastosta riippumattomista syistä muuttaman suuren kaavan (Kuninkaantammi,

Luutnantinpolku, Kaartin lasaretti) viivästymisen vuoksi. Toimintasuunnitelmassa vuoden 2011 hankkeita siirrettiin osittain valmistumaan jo vuoden 2010 puolella, jolloin vuoden 2011 osuus on pienentynyt.

Kiinteistövirasto

Kiinteistöviraston tuloennuste ylittää talousarvion noin 28,6 milj. eurolla eli 5,2%. Menot ylittyvät talousarvioon nähden 20,3 milj. euroa (10,3%). Toimintakate on ennusteen mukaan 8,4 milj. euroa (2,4 %) talousarviota parempi. Poistojen lisäys on ennusteen mukaan 16,1 milj. euroa.

Kiinteistöviraston tulot ilman tilakeskusta ennustetaan toteutuvan 13,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Tulonylitys koostuu maanvuokratuloista sekä maankäyttösovimusten perusteella saatavista tuloista sekä muista tuotoista. Ulkoisten maanvuokrien osuus on 143,7 milj. euroa.

Tilakeskuksen tulojen ennustetaan ylittyvän 15,0 milj. euroa ja menojen 20,3 milj. euroa. Talven lumiolosuhteet aiheuttivat tilakeskukselle miljoonaluokan kustannukset. Lisäksi talviolosuhteet ovat aiheuttaneet rakennuksiin runsaasti kosteusvaurioita. Toteutetuista ohjaustoimenpiteistä huolimatta sitovaan toimintakateavoitteeseen ei ennusteen mukaan päästä. Toimintakate alittuu ennusteen mukaan 5,3 milj. euroa.

Viraston sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät kaikilta osin toteudu. Asunto-osaston uusien ara-vuokra-asunnonsaajien (2 800 kpl) tavoitteesta arvioidaan toteutuvan 95 %. Tavoite ei toteudu vanhojen asuntojen vaihtuvuuden huomattavasta pienenemisestä sekä tarjolle tulleiden asuntojen vähäisestä lukumäärästä johdettuna. Tilakeskuksen tyhjen tilojen tavoitteena oleva enimmäisosuus (6 %) ylittyy 1,4 % -yksikön verran. Tonttiosaston

Asemakaavoja valmistunee tavoitetta vähemmän (50 kpl, tavoite 75 kpl). Muut toiminnalliset tavoitteet toteutunevat tavoitteiden mukaisesti.

sitovien tavoitteiden ulkoiset vuotuiset maanvuokratulot 135,5 milj. euroa ja luovutettu asuntorakennusoikeus 200 000 kem² ennustetaan toteutuvan. Muista toiminnallisista tavoitteista suurin osa toteutuu tai tavoitteet ovat lähellä toteutumista kokonaan.

Kiinteistöviraston toimintaympäristön muutos on edellyttänyt henkilöresurssien ja taloudellisten resurssien suuntaamista kiinteistöjen kehittämistoimintaan. Erityisesti kaupungin uusi liitosalue sekä merkittävät uudet projektialueet ovat edellyttäneet loppuvuonna panostuksia maanhankintaan ja kiinteistömittaukseen. Samalla on toteutettu aktiivista maan markkinointia ja myyntiä erittäin haasteellisessa ja nopeasti muuttuvassa taloudellisessa tilanteessa.

Tilakeskuksen toimintaa on organisoitu uudelleen vastaamaan paremmin asiakastarpeisiin.

Ylimääräistä kustannuspainetta käyttömeneihin ovat aiheuttaneet mm. tonttiosaston maksettavaksi siirretyt jälkiverot, yleiset kevään palkkojen tarkistukset, joita ei huomioitu budjettia tehtäessä sekä tonttiosaston kasvaneet vuokra-kustannukset ja kirjattavat luottotappiot.

Tilakeskuksen kunnossapitomäärärahojen tiukalla ohjauksella ja säästötoimenpiteillä pyritään edelleen siihen, ettei sitovaa toimintakatetta ylitettäisi.

Suuria ja merkittäviä toimintaympäristön muutoksia tai normaalitasosta poikkeavia erityisiä riskejä ei viraston kannalta

ole tässä vaiheessa nähtävissä.

Asuntotuotantotoimisto

Toimintakatetavoite 499 000 euroa tullaan ylittämään 82 000 eurolla. Vuoden 2011 ennustetut kokonaiskulut ovat 9,2 miljoonaa euroa, mikä on 3,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarviossa. Arvioitua pienemmät kulut johtuvat pääasiassa rakennusaikaisista koroista, joiden määrä on tämänhetkisen arvion mukaan 2,1 miljoonaa euroa talousarvion lähes 5 miljoonaan euroon verrattuna. Talousarviota pienemmät korkokulut johtuvat rakennusaikaisten lainojen arvioitua alhaisemmasta korkotasosta sekä hankkeiden rakennusaikatauluissa tapahtuneista siirtymistä. Myyntituloja eli rakennuttajapalkkioita ja teknisen asiantuntijapalvelun palkkioita kertyy vuonna 2011 tämän hetken arvion mukaan 9,8 miljoonaa euroa eli 3,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarviossa. Toimiston henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota alhaisempina. Henkilöstökuluissa on kertynyt säästöä, sillä viraston henkilömäärä on ollut alle budjetoidun henkilömäärän.

Vuoden 2011 sitovan toiminnallisen

Rakennusvalvontavirasto

Viraston menojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Tuloja arvioidaan kertyvän n. 917 000 euroa talousarviossa määriteltä enemmän.

Sitova toiminnallinen tavoite todennäköisesti ylitetään eli rakennuslupien käsittelyajan arvioidaan alittavan tavoitteenä olevan ajan. Muiden toiminnallisten tavoitteiden osalta uudisrakentamisen

tavoitteen mukaan Asuntotuotantotoimisto rakennuttaa asuntotuotantotoimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puitteissa maankäytön ja asumisen toteutusohjelman mukaisen kaupungin oman asuntotuotannon, jonka määrä on 1 276 asuntoa. Tällä hetkellä arvioidaan, että vuonna 2011 käynnistyy 1188 asunnon rakennuttaminen, joten ennusteen mukaan tavoitetta ei aivan saavuteta. Asuntotuotantotoimistolle varatut rakentamiskelpoiset tontit eivät riitä tavoitteiden toteuttamiseen. Vuonna 2011 käynnistyy kolmen hankkeen peruskorjaukset, joissa on yhteensä 406 asuntoa.

Toimisto valmistautuu Helsingin kaupungin asunnot Oy:n toiminnan aloittamiseen ja sosiaaliviraston hankkeiden määrän lisääntymiseen. Uudiskohteiden käynnistämiseen sisältyy riskejä loppuvuoden urakkakilpailujen onnistumisen osalta yhteensä neljässä hankkeessa. Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskusten (ARA) hintapäätöksen saamiseen liittyy epävarmuutta kolmen palveluasumishankkeen kohdalla.

lupapäätöksiin sisältyviä asuntoja arvioidaan ”kertyvän” talousarviossa määriteltä enemmän. Uudisrakentamisen lupapäätöksiin sisältyvien teollisuus- ja varastotilojen arvioidussa kerrosneliömetrimäärässä arvioidaan jäätävän noin puoleen talousarviossa määritellystä. Muiden toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Investoinnit

Talousarvion investointien määrärahat (ei sisällä liikelaitoksia) ovat 460,9 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen 61,4 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 522,4 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin käytettävän 491,0 milj. euroa eli 94,0 % suunnitellusta menotasosta. Liikelaitosinvestoinnit ovat talousarvion mukaan 231,0 milj. euroa, josta ennustetaan käytettävän 172,2 milj. euroa eli 74,6 %. Kokonaisuudessaan investointeihin arvioidaan yhteensä käytettävän 663,2 milj. euroa eli 89,0 % suunnitellusta 745,4 milj. euron tasosta.

Kiinteän omaisuuden myyntitavoite talousarviossa on 97,0 milj. euroa, josta Kamppi-Töölönlahti –alueen osuus on 12,0 milj. euroa ja muiden myyntitulojen osuus 85,0 milj. euroa. Kiinteän omaisuuden maanmyyntitulojen arvioidaan olevan 30,0 milj. euroa. Kiinteistöviraston myyntitavoitetta ei saavuteta, koska yleisen taloudellisen tilanteen ja rahamarkkinoiden epävakauden lisäksi uusien projektialueiden tontinmyynnit alkavat täysipainoisemmin vasta tämän vuoden jälkeen. Kamppi-Töölönlahti alueen talousarvion myyntitavoitteen mukainen kauppa toteutunee vuoden 2012 puolella.

Kiinteistöjen ostoihin ja lunastuksiin on talousarviossa varattu 10,0 milj. euroa. Kohdan ennustettu käyttö on 36,2 milj. euroa, joka ylittää talousarvion 26,2 milj. eurolla. Ylitys aiheutuu Helsingin kaupungin Sipoon kunnalle maksamasta kunnanosalitukseen liittyneestä 7,9 milj. euron korvauksesta, joka maksettiin alun perin käyttötalouden osan talousarvion kohdalta 1 39 15, Yleishallinnon muut menot ja tulot ja joka päätettiin tämän jälkeen siirtää tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti investointiosan talousarviokohtaan Kiinteistöjen ostot ja

lunastukset. Muina erinä talousarviokohdasta ennustetaan tarvittavan 18,6 milj. euroa Seniorisäätiöltä ostettuihin rakennuksiin ja maanhankintaan 9,7 milj. euroa. Kiinteistölautakunnan käyttöön myönnettyistä pienehköjen kiinteistöjen ostoihin ja lunastuksiin tarkoitetuista määrärahoista ennustetaan käytettävän 13,0 milj. euroa, joka ylittää 10,6 milj. eurolla eli 2,4 milj. euron käytettävissä olevat määrärahat. Määrärahaylityksestä on tehty päätös aiemmin tänä vuonna. Erityisesti Östersundomin alueen maanostot ovat vilkastuneet. Kiinteistölautakunnan käyttöön myönnettävien määrärahojen suureen osuuteen vaikuttaa se, että se voi nykyisin päättää ostoista kahden miljoonaan euroon saakka.

Esirakentamisen käytettävissä olevasta 77,6 milj. euron määrärahasta ennustetaan käytettävän 56,1 milj. euroa eli 72 %. Länsisataman esirakentamisen arvioitu rahankäyttö on 16,1 milj. euroa, joka on käytettävissä olevasta 23,1 milj. eurosta 70 %. Kalasataman esirakentamiseen ja maaperän puhdistukseen ennustetaan tarvittavan 17,7 milj. euroa, joka on 70 % käytettävissä olevista 25,2 milj. eurosta. Muuhun eli nimeämättömien kohteiden esirakentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin selvityksiin jne. arvioidaan käytettävän tänä vuonna 17,4 milj. euroa eli 68 % käytettävissä olevasta 25,8 milj. eurosta.

Tilakeskuksella on investointimäärärahaa edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneet määrärahat huomioiden käytössä 184,0 milj. euroa. Määrärahas-ta uudis- ja lisärakennushankkeisiin on osoitettu 53,5 milj. euroa, korjaushankkeisiin 119,5 milj. euroa sekä kaupunkitalokorttelien kehittämiseen 11,0 milj. euroa. Opetustoimen uudis- ja lisärakennushankkeiden sekä korjaushankkeisiin on varattu talousarviossa 53,6 milj. euroa. Määrärahaa arvioidaan käytettävän 57,4 milj. euroa. Arvioitu ylitystarve

on 3,8 milj. euroa, mikä toteutuessaan edellyttää talousarviokohtien sisäisiä määrärahasiirtoja.

Sosiaalitoimen uudis- ja lisärakennushankkeiden sekä korjaushankkeisiin on osoitettu 30,4 milj. euroa. Ennusteen mukaan arvioidaan rahaa käyttävän 33,7 milj. euroa. Ylityspainetta on 3,3 milj. euroa, joka on mahdollista järjestää sisäisin määrärahasiirroin. Terveystoimen uudis- ja lisärakennushankkeiden sekä korjaushankkeisiin 27,4 milj. euroa. Hankkeisiin on ennustettu kuluvan 24,6 milj. euroa eli 90 %. Muihin tilakeskusten uudis- ja korjausrakennushankkeisiin on talousarviossa varauduttu 58,1 milj. eurolla. Tästä on arvioitu käyttävän 45,0 milj. euroa eli 78 %.

Kaupungintalokortteleiden kehittämiseen on talousarviossa varattu 11,0 milj. euroa, joka arvioidaan käytettävän kokonaan. Sunni-Kiseleffin talo valmistui kesällä 2011. Pelastuslautakunnan käytössä on ylitysoikeus mukaan luettuna 8,7 milj. euroa. Ennusteen mukaan siitä käytetään 6,1 milj. euroa (70 %). Merkittävä osa investoinneista kohdistuu Erottajan pelastusaseman peruskorjaukseen. Siihen on ennustettu kuluvan

5,6 milj. euroa. Hankkeeseen on varauduttu 7,9 milj. eurolla. Katurakentamisen investointimäärärahojen käyttöennuste on 89,0 milj. euroa eli 85 % 104,5 milj. eurosta. Jälkeenjääneisyys johtuu ensisijassa talonrakennusinvestointien viivästymisestä ja toteutussuunnitelmien keskeneräisyydestä. Liikenneviraston yhteishankkeiden viivästyminen johtuu valtion rahoitusosuuden puuttumisesta. Puistorakentamisen investointimäärärahat ylitysoikeuksineen ovat yhteensä 9,8 milj. euroa. Määrärahojen käytön toteumaennuste on 8,8 milj. euroa. Ennusteen mukainen kokonaiskäyttö on siten 90 %. Kamppi-Töölönlahti alueen määräraha 6,1 milj. euroa arvioidaan käytettävän kokonaisuudessaan. Rahaa käytetään mm. Kampin liikennejärjestelyihin ja raitiotielinjan rakentamiseen, Lepäsuon alueen katujen rakentamistöihin, Musiikkitalon ympäristön katualueiden sekä pyörätie Baanan suunnittelu- ja rakennustöiden jatkamiseen.

Talousarvioluvun arvopaperit ja sen kohdassa muut kohteet on käytettävissä 5,8 milj. euroa: erityyppisiin osakehankintoihin arvioidaan kuluvan 10,3 milj. euroa.

Taulukko 35

Investoinnit (ilman liikelaitoksia)

Investointimenot	Tilinpäätös 2010 milj. €	TA + Edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneenä siirretyt		4. Ennuste Toteuma-% 2011 milj. €
		2011 milj. €		
Kiinteä omaisuus	59,2	100,4	106,8	106,3
Talonrakennus	172,4	192,8	184,6	95,8
Kadut, liikenneväylät ja radat	88,6	104,5	89,0	85,2
Väestönsuojat	3,5	2,5	2,4	94,4
Puistorakentaminen	18,5	9,8	8,8	89,8
Liikuntapaikat	15,6	15,8	14,3	90,5
Korkeasaaren eläintarha	2,8	2,5	2,0	78,6
Irtaimen omaisuuden perushankinta	53,6	58,2	56,1	96,4
Helsingin kaupungin tukkutori	0,7	0,8	0,8	100,0
Kuntayhtymät, Tasken käytettäväksi	278,4	0,1	0,1	100,0
Arvopaperit	30,2	15,4	21,1	137,2
Muu pääomatalous	8,5	19,5	4,9	25,2
Yhteensä	731,8	522,4	491,0	94,0

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden seuranta

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2009 strategiaohjelman vuosille 2009-2012. Strategiaohjelman toteuttamisen ja seurannan väline on kaupungin talousarvio.

Virastojen ja liikelaitosten talousarvioissa on määritelty kaupungin strategiaohjelmasta johdetut oman toimialan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuusto päätti osana talousarviota 11.11.2009 sitovista ja muista toiminnallisista tavoitteista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet on esitetty liitteessä 1 strategiaohjelman mukaisessa järjestyksessä (vuoden 2010 talousarvion noudattamisohjeet, Khs 7.12.2009). Liitteessä 2 on esitetty valittu joukko muita toiminnallisia tavoitteita toimialojen mukaisessa järjestyksessä. Liitteessä 3 on esitetty talousarviossa esitettyjen tuottavuusindeksien ennuste.

Visio: strategiset alueet, strategiset tavoitteet ja toiminnalliset tavoitteet

Taulukko 36

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisenennuste 4/2011

HYVINVOINTI JA PALVELUT	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
1 Käyttäjälähtöiset palvelut tarjotaan asukkaana osallisuutta ja omaa vastuuta vahvistaen				
1.1 Luodaan uusi palvelukulttuuri				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Asiakastytyväisyys kaupunkitasolla paranee</i>				
Taloushallintopalvelu Asiakastytyväisyys vähintään 3,6 (asteikolla 1–5)	3,6	3,76	0,16	104 %
Palma Asiakastytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	3,5	3,5	0	100 %
<i>ARVOINTIKRITEERI: Hyvinvointierot kaventuvat</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
1.2 Palvelustrategialla lisätään vaihtoehtoja				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Palveluvaihtoehdot lisääntyvät</i>				
Sosiaalivirasto Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten määrä kasvaa 250 lapsella verrattuna edellisen vuoden tasoon. Lasten sijaishuollossa lisätään perhehoitoa. Samalla kehitetään perhehoidon ympärivuorokautista mallia sekä ennaltaehkäisyä, lapsiperheiden kotipalvelua ja varhaista tukea lisätään.	250	250	0	100 %
	Toteutuu	Toteutuu		
1.3 Palveluverkko vastaa asukkaiden tarpeisiin kaupunkitilassa ja verkossa				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Tilojen käyttö tehostuu</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Sähköiset palvelut lisääntyvät</i>				
Sosiaalivirasto (Tavoitetta ei täysin saavutettane) Käytössä olevien sähköisten hakemusten osuus on vähintään 65 % kyseisten palvelujen kaikista hakemuksista.	65 %	64 %	-1 %	98 %
Tietokeskus Tuotekalenteri 4 kpl	4	4	0	100 %
1.4 Monimuotoisuus ja maahanmuuttajat				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Maahanmuuttajien ja koko väestön väliset hyvinvointierot kaventuvat toisen asteen koulutuksessa, koulupudokkuudessa ja toimeentulotuen saajien osuudessa</i>				
Sosiaalivirasto Maahanmuuttajalasten suomen kielen vahvistamiseksi laadittava kieli-, oppiminen- ja osallisuushjelma valmistuu sosiaali-, opetus- ja terveystoimen yhteistyönä.				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Muunkielinen väestö sijoittuu nykyistä tasaisemmin eri kaupunginosiin ja hallintamuodoilleen erilaisiin asunoihin</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
	Toteutuu	Toteutuu		
1.5 Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lisätään				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
1.6 Sähköisiä palveluja, vuorovaikutusta ja osallisuutta vahvistetaan				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Tieto- ja viestintätuen kattavuus palvelu- ja vuorovaikutusketjuissa</i>				
Talous- ja suunnittelukeskus Sähköisen työpöydän käyttöönoton hanke toteutetaan. Tavoitteena on, että vuoden 2011 loppuun mennessä 80 % hallintokunnista on ottanut käyttöön sähköisen työpöydän peruspalvelut.	80 %	80 %	0 %	100 %
2 Asukkaiden terveys- ja hyvinvointieroja kavennetaan				
2.1 Terveystietämistä tehostetaan				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Helsingin terveyskeskukset kaventuvat viidenneksellä vuoteen 2015 mennessä</i>				
Terveyskeskus Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi 3 vrk	3	3	0	100 %
Hammashoidon tarpeen arviointi 3 vrk	3	3	0	100 %
Kiireettömään hammashoittoon pääsy 6 kk	6	6	0	100 %
Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy 6 kk	6	6	0	100 %
Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy 6 kk	6	6	0	100 %
Rakennusvirasto Katuojen hoidossa käytettävistä liukkaudentorjuntamateriaaleista (kiviaines ja suola) peräisin olevien pienhiukkasten osuus on määräävänä tekijänä vuorokauden aikana enintään 30 ylitystapauksessa vuoden 2011 aikana.	30	30	0	100 %
Ympäristökeskus ja Rakennusvirasto Katupölyn (PM 10) määrä ei ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja.	Toteutuu	Toteutuu		
Ympäristökeskus Asumisterveyttä koskevista toimenpiteistä 80 % on ratkaistu 8 kuukaudessa.	80 %	80 %	0 %	100 %
Ympäristökeskus Eläinsuojelutarkastuksia tehdään vähintään 280 kpl vuodessa.	280	330	50	118 %

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011

LIITE 1

sivu 2(6)

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Liikuntavirasto				
Ulkoiluteitä ylläpidetään Helsingissä 163 km	163	163	0	100 %
Kuntoratoja ylläpidetään Helsingissä 50 km	50	50	0	100 %
Hiihtolatu pohjia ylläpidetään Helsingissä 180 km	180	180	0	100 %
2.2 Lasten ja nuorten hyvinvointia parannetaan				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17-vuotiaiden osuus ikäryhmästä kääntyy laskuun</i>				
Nuorisosiainkeskus				
Käyntikertoja 1 175 000	1 175 000	1 287 000	112 000	110 %
Jäsenkorttien lukumäärä 12 000	12 000	14 700	2 700	123 %
2.3 Ikääntyvien asukkaiden toimintakyvyn säilymistä edistetään				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Pitkäaikaisessa laitoshoidossa (vanhainkoti ja terveyskeskus) olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä laskee</i>				
Sosiaavirasto				
Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa laitoshoidossa olevien yli 75-vuotiaiden osuus kaikista yli 75-vuotiaista on 4,4 %.	4,4 %	4,4%	0,0 %	100 %
Sosiaavirasto				
Omaishoidon tuen piirissä olevien yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 100 henkilöllä vuoden loppuun mennessä.	100	100	0	100 %
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Kotihoidossa olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä nousee</i>				
Terveyskeskus				
Kotihoidossa olevien yli 75-vuotiaiden suhteellinen osuus yli 75-vuotiaista 12,5%	12,5	12,5	0,0	100 %
2.4 Syrjäytymistä ehkäistään				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Pitkäaikais-asunnottomuus puolittuu vuoteen 2011 mennessä</i>				
Sosiaalitoimi				
Pitkäaikaisasunnottomien määrä vähenee 350 henkilöllä vuoden aikana.	350	350	0	100 %
Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista.	3 %	3 %	0 %	100 %
Henkilöstökeskus				
Työllistämistoimenpiteiden vaikuttavuusmittariston kehittäminen siten, että se on otettavissa käyttöön vuonna 2012.	Toteutuu	Toteutuu		
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Toimeentulotukea saavien 18 – 24 -vuotiaiden määrä vähenee</i>				
Sosiaalitoimi				
Kuntouttavaa työtoimintaa saa vuoden aikana 1000 henkilöä	1 000	1 000	0	100 %
Nuorisosiainkeskus				
Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret 16 000	16 000	16 200	200	101 %
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret 1050	1 050	1 220	170	116 %
3 Oppimisella ja osaamisella lisätään hyvinvointia ja työllisyyttä				
3.1 Sivistystä ja kulttuuria vahvistetaan hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn perustana				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Koulutustaso nousee</i>				
Opetusvirasto				
Perusopetuksen oppimistulokset ovat hyvät	Toteutuu	Toteutuu		
Suomenkielen työväenopisto				
Opetustunnit 99 700	99 700	99 700	0	100 %
Ruotsinkielen työväenopisto				
Toteutuneet opetustunnit 22 000	22 000	22 000	0	100 %
Kaupunginkirjasto				
Aukiolotunnit 95 719	95 719	101 979	95 719	107 %
Käynnit yhteensä 13 600 000	13 600 000	13 460 000	13 000 000	99 %
Tietokeskus				
Julkaisut, myös verkkojulkaisut 65 kpl	65	65	0	100 %
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Onnellisuus lisääntyy</i>				
Taidemuseo				
Kävijämäärä yhteensä 140 000	140 000	114 000	-26 000	81 %
Kaupunginmuseo				
Aukiolotunnit 8 800	8 800	9 300	500	106 %
Kaupungin orkesteri				
Sinfoniakonsertit 38	38	47	9	124 %
Kaupungin eläintarha				
Aukiolotuntien määrä 2 793	2 793	2 813	20	100,7%
Kulttuurikeskus				
Opetustuntien määrä yhteensä 12 000	12 000	12 000	0	100 %
Kulttuurikeskus				
Esitysten lukumäärä saleissa 1 200	1 200	1 224	24	102 %

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisenennuste 4/2011

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Kulttuurikeskus / Savoy-yksikkö Savoy-teatterin ja Esplanadin lavan esitykset yhteensä 320 kpl	320	427	107	133 %
3.2 Koulutuspalveluilla vastataan asukkaiden sekä työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Tutkinnon suorittaneiden osuus</i>				
Opetusvirasto Toisen asteen koulutuksessa tutkinnon suorittavien opiskelijoiden määrä nousee ja valmistumisajat nopeutuvat	Toteutuu	Epävarma		
<i>ARVOINTIKRITEERI: Työllisyysaste</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
KILPAILUKYKY				
4 Monimuotoinen, kansainvälisesti kilpailukyinen ja turvallinen Helsinki				
4.1 Houkutteleva, toimiva ja hauska kaupunki				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Työ- ja lomamatkailioiden määrä</i>				
Talous- ja suunnittelukeskus Hotellyöpymisten määrä Helsingissä kasvaa 3,2 miljoonaa vuonna 2011.	3,2	3,2	0,0	100 %
Rakennusvirasto Helsingin kymmenen keskeisintä aluetta siivotaan arkisin ennen kello 8.00	Toteutuu	Toteutuu		
Pelastuslaitos Onnettomuuksien ehkäisemiseksi kuntalaisiin kohdistetaan turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä, joiden kertymästä lasketaan turvallisuuspisteet. Vuoden 2011 turvallisuuspistekertymä on vähintään 7 600.	7 600	6 000	-1 600	79 %
30 000 kuntalaiselle annetaan turvallisuusopetusta	30 000	31 000	1 000	103 %
Pelastustoimissa I-riskialueen tehtävistä 60 % toteutuu 6 minuutin toimintavalmiusajassa. Keskimääräinen toimintavalmiusaika on alle 6 min 30 sekuntia.	60 %	58 %	-2 %	97 %
Liikuntavirasto Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään ≥ 11 800	11 800	11 800	0	100 %
Kehitetään ja valvotaan kalataloutta Helsingin 14 600 hehtaarin vesialueella	14 600	14 600	0	100 %
Muiden kuntien 3 000 hehtaarin vesialueilla	3 000	3 000	0	100 %
Kalalanpoikasia istutetaan kalatalousmaksun puitteissa				
Siikaa 100 000 - 200 000 kappaletta	150 000	150 000	0	100 %
Meritaimenia noin 50 000	50 000	50 000	0	100 %
<i>ARVOINTIKRITEERI: Matkailu- ja kongressialojen työpaikkamäärä</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
4.2 Helsinki panostaa Itämeren suojeluun Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
4.3 Helsinki on käyttäjälähtöisten innovaatioiden edelläkävijä <i>ARVOINTIKRITEERI: Uusien vaikuttavampien ja tuottavampien palvelumuotojen käyttöönotto</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
4.4 Kansainvälistynyt Helsinki <i>ARVOINTIKRITEERI: Ulkomaiset investoinnit lisääntyvät</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita <i>ARVOINTIKRITEERI: Ulkomaisten työntekijöiden ja opiskelijoiden määrä kasvaa</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
5 Monipuolisen elinkeinorakenteen ja uusien työpaikkojen Helsinki				
5.1 Luodaan edellytykset työpaikkojen määrän kasvulle <i>ARVOINTIKRITEERI: Työpaikkojen määrä</i>				
Helsingin Satama Asiakastytyväisyyden taso, joka perustuu asiakastytyväisyyden mittaamisen seurantarajajärjestelmään (TUTKA-järjestelmä) ≥ 8,10	8,10	7,94	-0,16	98 %
Tukktori Asiakastytyväisyys (1-5) 3,4	3,4	3,5	0	103 %
<i>ARVOINTIKRITEERI: Asemakaavat toimitilarakentamiselle</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita <i>ARVOINTIKRITEERI: Luovutetut toimitila- ja toimistotontit</i> Ei asetettuja sitovia tavoitteita				

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011

LIITE 1

sivu 4(6)

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
5.2 Työvoiman saatavuutta parannetaan				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Koulutuksesta työelämään siirtyneiden määrä ja osuus</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
5.3 Luodaan edellytyksiä palvelualuejen, osaamiskeskittymien ja yritysten kasvulle				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Elinkeinorakenteen monipuolisuus</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Yhteisöverokertymä</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
KAUPUNKIRAKENNE JA ASUMINEN				
6 Asumisen määrä ja laatu sekä kaupunkiympäristön monipuolisuus turvataan				
6.1 Asuntotuotannon määrän ja laadun toteutuksesta huolehditaan				
<i>ARVOINTIKRITEERI: MA-ohjelman mittarit</i>				
Kaupunkisuunnitteluvirasto				
Laaditaan maankäytön ja asumisen toteutusohjelman 2008–2017 mukaisesti asemakaavoja 5 000 asunnon rakentamisen mahdollistamiseksi pääosin raideliikenteen palvelualueelle (tämä tarkoittaa noin 450 000 kem2)	5 000	2 400	-2 600	48 %
Kiinteistövirasto				
Luovutettu asuntorakennusoikeus 200 000 kem ²	200 000	225 000	25 000	113 %
Kiinteistövirasto				
Uudet ara-vuokra-asunnon saajat 2 800	2 800	2 670	-130	95 %
Asuntotuotantotoimisto				
Sitoutuu rakennuttamaan asuntotuotantotoimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puiteissa maankäytön ja asumisen toteutusohjelman mukaisen kaupungin oman asuntotuotannon, jonka määrä vuonna 2011 on 1 276 asuntoa.	1 276	1 188	-88	93 %
Toimisto rakennuttaa kaupungin kiinteistöyhtiöiden siltä tilaamat peruskorjaukset, joille saadaan rahoitus.	Toteutuu	Toteutuu		
Rakennusvalvontavirasto				
Saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 % käsitellään 6 viikossa (=1,4 kk)	1,4	1,4	0	100 %
Talous- ja suunnittelukeskus				
Nykyisen rekisterin korvaava, uudistettu asunto-tuotantorekisteri on otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.	Toteutuu	Toteutuu		
6.2 Toteutetaan mielenkiintoisia, kauniita ja toimivia urbaaneja asuinalueita ja ympäristöjä				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Alueen haluttavuus, turvallisuuden tunne, muuttoliike, häiriö- ja rikollisuusalttius ja liikenneturvallisuus</i>				
Rakennusvirasto				
Rakennusviraston, Helsingin Energian ja HKL -liikelaitoksen kaivutöiden kestoa lyhennetään 5 % rakennusviraston koordinoimana.	5 %	5 %	0 %	100 %
Helsingin Energia, Stara ja HKL				
Yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupaehdoissa edellytettujen tavoiteaikojen puiteissa	Toteutuu	Toteutuu		
6.3 Helsingin keskustan elinvoimaa vahvistetaan				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Keskustan käyttö (esim. kävijöiden ja tapahtumien määrä)</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Työpaikkamäärä</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Liikekeskustan kaupallisten toimijoiden liikevaihto</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
7 Kaupunkirakennetta eheytetään ilmastonmuutokseen vastaamiseksi				
7.1 Kaupunkirakennetta eheytetään raideliikenneverkkoon tukeutuen				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Täydennys- ja uudisrakennushankkeiden sijoittuminen olemassa olevan ja tulevan raideverkon palvelualueelle</i>				
Kaupunkisuunnitteluvirasto				
Laaditaan Vantaan ja Sipoon kanssa Östersundomin yhteisen yleiskaavan luonnos.	Toteutuu	Ei toteudu		
7.2 Kaupunkirakennetta kehitetään energiaa säästäväksi				
<i>ARVOINTIKRITEERI: Helsingin kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 20 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä</i>				
Rakennusvirasto				
Osana ilmastonmuutoksen hidastamista HKR-Rakennuttaja huolehtii valtion ja kaupungin välisen energiatehokkuussopimuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta.	Toteutuu	Toteutuu		
Stara				
Kokonaisenergian (sähkö, kaukolämpö, polttoaineet) kulutus vähenee 2 %	2 %	2 %	0 %	100 %
Kaupunkisuunnitteluvirasto				
Energian säästötavoite: 2 % säästö vuonna 2011 vuoden 2010 kokonaisenergian kulutuksesta	2 %	2 %	0 %	100 %

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen nuste 4/2011

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Asuntotuotantotoimisto				
Toimisto säästää toimittajensa energiankulutuksesta 2 % henkeä kohden vuoden 2010 tasoon verrattuna.	2 %	2 %	0 %	100 %
Rakennusvirasto				
Osana ilmastomuutoksen hidastamista HKR-Rakennuttaja vaholetti valtion ja kaupungin välisen energiatehokkuussopimuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta.	Toteutuu	Toteutuu		
7.3 Täydennysrakentamista edistetään				
<u>ARVOINTIKRITEERI: Vanhojen alueiden väestökehitys</u>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
8 Liikennejärjestelmää kehitetään kestävien liikennemuotojen edistämiseksi				
8.1 Liikennejärjestelmää kehitetään pääosin raideliikenteeseen perustuen, joukkoliikenteen palvelutasoa nostamalla sekä kävely- ja pyöräilymahdollisuuksia lisäämällä				
<u>ARVOINTIKRITEERI: Helsingin alueella jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa kolme prosenttiyksikköä vuoden 2012 loppuun mennessä</u>				
Kaupunkisuunnitteluvirasto				
Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa yhden prosenttiyksikön.	1,0%	1,0%	0,0%	100 %
HKL				
Raitio- ja metrolinjojen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2009 tasolla				
Asiakastytyväisyys (1-5 asteikolla) Raitiolinjojen 2009: 3,80	3,80	3,86	0,06	102 %
Asiakastytyväisyys (1-5 asteikolla) Metrolinjojen 2009: 4,14	4,14	4,05	-0,09	98 %
Luotettavuus				
Raitiolinjojen 99,85 %	99,85	99,40	-0,45	100 %
Metrolinjojen 99,96 %	99,96	99,96	0	100 %
Rakennusvirasto				
Työmatkaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liikkautentorjunta tehty ennen klo 7.00	Toteutuu	Useita poikkeamia		
8.2 Helsingin alueella ja seudullisten intressien yhteensovittamisesta huolehditaan				
<u>ARVOINTIKRITEERI: Helsingin sisäisten ja Helsingin alueella kulkevien seudullisten joukkoliikennematkojen kuljetusosuus kasvaa merkittävästi vuoden 2012 syksyyn mennessä</u>				
Kaupunkisuunnitteluvirasto				
Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan on > 72,5 %.	72,5%	72,5%	0,0%	100 %
Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä on 19 % (uusi laskentalinja, 18,5 % vuonna 2008)	19,0%	19,0%	0,0%	100 %
JOHTAMINEN				
9 Muutosvalmiutta lisätään johtamista ja henkilöstön osaamista kehittämällä				
9.1 Laadukkaalla johtamisella ja henkilöstön osaamista ja vaikutusmahdollisuuksia kehittämällä edistetään yhteisten tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan kehittämistä				
<u>ARVOINTIKRITEERI: Palvelujen laatu, vaikuttavuutta ja tuottavuutta parantavien innovaatioiden käyttöönotto</u>				
Hankintakeskus				
Asiakastytyväisyys vähintään 3,8 (asteikolla 1-5)	3,8	3,8	0	100 %
Sopimushallintajärjestelmän käyttöönotto	Toteutuu	Ei toteudu		
Kaupungin hankintastrategian toimeenpanon tuki ja ohjaus hallintokuntien hankinnoissa; hallintokuntakohtaiset analyysit, neuvottelut ja konsultoinnit kaikkien hallintokuntien kanssa talousarviovuoden loppuun mennessä.	Toteutuu	Toteutuu osittain		
Pelastuslaitos				
Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä koulutetaan vuosittain vähintään kymmenessä harjoituksessa	10	16	6	160 %
Stara				
Palveluprosessi on dokumentoitu	Toteutuu	Toteutuu		
Työterveyskeskus				
Asiakastytyväisyys työterveysasemien palveluihin on vähintään 8,7 (asteikolla 1-10)	8,7	8,7	0	100 %
Oiva Akatemia				
Asiakastytyväisyys 3,95 (asteikolla 1-5)	3,95	4,00	0,05	101 %
9.2 Henkilöstön saatavuutta, osaamista, palkitsemista ja työhyvinvointia vahvistetaan				
<u>ARVOINTIKRITEERI: Henkilöstön osaamistaso</u>				
Henkilöstökeskus				
Lähtökysely uudistetaan, ja sen käyttöä ja laajentamista pilotoidaan vuoden 2011 aikana. Saatuja kokemuksia hyödynnetään tavoitteena, että lähtökysely otetaan järjestelmällisesti käyttöön vuonna 2012 kaikissa kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa.	Toteutuu	Toteutuu		
<u>ARVOINTIKRITEERI: Henkilöstön työtyytyväisyys</u>				
Stara				
Toteutetaan työhyvinvoinnin ohjelma, joka vähentää tapaturma- ja sairauspoissaoloja	Toteutuu	Toteutuu		

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011

LIITE 1

sivu 6(6)

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Sosiaalitoimi				
Henkilöstön lyhytaikaisten sairauspoissaolojen (1–3 päivää) määrä laskee edellisen vuoden tasoon verrattuna.	Toteutuu	Toteutuu		
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Eläkkeelle siirtymisien kohoaminen</i>				
Työterveyskeskus				
Kaikki ne kaupungin virastojen ja laitosten työntekijät, joilla on edellisen 12 kk aikana vähintään 60 sairauspoissaolopäivää, ovat työterveyshuollon seurannassa ja heille on laadittu kirjallinen kuntoutussuunnitelma.	Toteutuu	Toteutuu		
10 Talouden tasapainosta huolehditaan ja palvelutuotannon vaikuttavuutta parannetaan				
10.1 Toimintamenot sopeutetaan käytettävissä oleviin tuloihin				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Virastojen toimintamenot, verotulot, vuosikate</i>				
Talous- ja suunnittelukeskus				
Aluerakentamisprojektien yhtenäinen investointitalouden tarkastelu- ja suunnittelujärjestelmä on otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.	Toteutuu	Toteutuu		
Helsingin Energia				
Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 18%	18	19	1	106 %
Helsingin Satama				
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti $\geq$ 1,6	1,6	2,9	1,3	181 %
Liikevaihto/henkilö, $\geq$ 436 000 euroa	436 000	456 000	20 000	105 %
Taloushallintopalvelu				
Tiikauden tulos $\geq$ nolla	Toteutuu	Toteutuu		
HKL				
Tiikauden tulos $\geq$ nolla	Toteutuu	Toteutuu		
Kiinteistövirasto				
Ulkoiset maanvuokrat 135,5 milj. €	135,5	143,7	8,2	106 %
10.2 Palvelujen vaikuttavuutta parannetaan				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Laadun huomioon ottava tuottavuus paranee</i>				
Talous- ja suunnittelukeskus				
Talousarvion seurantaraportteihin (4/vuosi) sisällytetään tuottavuuden seuranta.	Toteutuu	Toteutuu		
Tarkastusvirasto				
Arviointikertomus ja tilintarkastuskertomus valmistuvat 30.4.2011 mennessä	Toteutuu	Toteutuu		
Hallintokeskus				
Tavoitteena on, että 60% kaupunginvaltuuston ja –hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsitellään enintään 100 kalenteripäivässä	60	65	5	108 %
Sosiaalitoimi				
Matriisilaskentamallin avulla laskettu tuottavuus nousee niiden palveluiden ja toimintojen osalta, joissa malli on käytössä.	Toteutuu	Ei toteudu	kaikkien palvelujen osalta	
10.3 Organisaatiota kehitetään palvelujen parantamiseksi				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Organisaatiomuutosten vaikutuksia arvioidaan järjestelmällisesti</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
10.4 Toimitiloja käytetään tehokkaasti				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Tilojen määrä, käyttöaste, kustannukset ja energiankäyttö</i>				
Kiinteistövirasto				
Tyhjien tilojen osuus tilakannasta 6 %	6,0%	5,0 %	-1,0%	120 %
Tukkutori				
Toimitilojen käyttöaste vähintään 85%	85	86	1	101 %
11 Tytär yhteisöjä johdetaan kokonaisedun näkökulmasta kaupunkilaisia palvelen				
11.1 Kaupunkikonsernin kokonaisuus varmistetaan				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Tytär yhteisöiden pääoman tuotto paranee</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
11.2 Konserniohjausta tehostetaan ja selkeytetään				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Tytär yhteisöiden määrä vähenee</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Tytär yhteisöt ovat toimialansa kansallista kärkitasoa</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				
11.3 Omistajapolitiikkaa selkeytetään				
<i>ARVIOINTIKRITEERI: Toimiva tytär yhteisökokonaisuus</i>				
Ei asetettuja sitovia tavoitteita				

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI				
Tukkutori				
Vuokratut tilat, m ²	20 067	22 549	2 482	112,4 %
Hankintakeskus				
Logistiikkakeskus toimitusrivit, 1 000 kpl	240	240	0	100,0 %
Rakennusvirasto				
Ylläpidettävä katualue, ha	2 184	2 184	0	100,0 %
Ylläpidettävät sillat, m ²	310 000	310 000	0	100,0 %
Yleiset käymälät, kpl	36	36	0	100,0 %
Uudelleen päällystetty katualue, ha	45	43	-2	95,6 %
Rakennetut puistot, ha	930	910	-20	97,8 %
Pellot ja niityt, ha	890	890	0	100,0 %
Metsäiset alueet, ha	4 800	4 800	0	100,0 %
Katuvihreä, ha	460	460	0	100,0 %
Ajoneuvojen varasto- ja lähisiirrot, kpl	12 900	18 000	5 100	139,5 %
Ajoneuvojen siirtokehotukset, kpl	5 500	5 500	0	100,0 %
Pysäköintivirhemaksukehotukset, kpl	251 000	220 000	-31 000	87,6 %
Pysäköintiautomaatit, kpl	585	585	0	100,0 %
Asiakaspalvelutapahtumat, kpl	130 000	120 000	-10 000	92,3 %
Maankäyttöluvat ja maanvuokraukset, kpl	13 950	13 000	-950	93,2 %
Uudisrakennukset ja peruskorjaukset, brm ²	60 000	61 166	1 166	101,9 %
Arkkitehtuuripalvelut, kpl	300	300	0	100,0 %
Stara				
Staran esimiesohjelman on suorittanut 95 % esimiehistä	95	97	2	102,1 %
Pelastuslaitos				
Maallikoiden havaitsemista kammionvärinäpotilaista selviytyy vähintään 32 %:a	32	38	6	118,8 %
Ensihoidon toimintavalmiuden viive hälytyksestä kohteeseen on enintään 6 minuuttia	6,0	6,6	-1	90,9 %
Lähtöaika ensihoidossa sekä pelastusyksiköiden lähtöaika on enintään 60 sekuntia	60	70	-10	85,7 %
Vähintään 60 % työvuorossa olevista palomies-sairaankuljettajista osallistuu työvuoron aikana suunniteltuun ensihoidon tai pelastustoimen vuorokoulutukseen	60	77,7	18	129,5 %
Pelastusasemat säästävät energiaa vuosittain 2 % edellisen vuoden tasosta.	2	2	0	100,0 %
Ympäristölautakunta				
Ympäristövalvonnan hyväksytyt valvontasuunnitelmien mukaisista tarkastuksista (750 kpl) tehdään vähintään 80 %, eli 600 kpl	600	500	-100	83,3 %
Ympäristölupahakemuksista 80 % on ratkaistu 150 vrk:ssa	150	60	-90	250,0 %
Pilaantuneen maaperän puhdistamisilmoituksista 80 % on ratkaistu 60 vrk:ssa	60	50	-10	120,0 %
Asuntojen terveyshaittoja koskevat toimenpitepyynnöt otetaan käsittelyyn viimeistään kahden kuukauden (60 vrk) kuluessa asian vireilletulosta	60	60	0	100,0 %
Ruokamyrkytyspäily on käsitelty 3 kk:ssa (90 vrk) 90 % tapauksista	90	90	0	100,0 %
Mikrobiologisia elintarvikenäytteitä otetaan 2300 kappaletta	2 300	2 300	0	100,0 %
Suunnitelmallisia tupakka-, tuoteturvallisuus-, elintarvike- ja terveydensuojeluvälön tarkastuksia tehdään 2000 kpl	2 000	1750	-2 000	87,5 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI				
Sosiaalitoimi				
Päivähoito:				
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset, lkm, 31.12				
Omissa päiväkodeissa	17 250	18 800	1 550	109,0 %
Ostopalvelupäiväkodeissa	811	700	-111	86,3 %
Perhepäivähoidossa	1 400	1 200	-200	85,7 %
Kerhoissa olevat lapset 31.12	637	527	-110	82,7 %
Lasten kotihoidon tuki, kpl	8 150	8 500	350	104,3 %
Yksityisen hoidon tuki, kpl	2 250	2 100	-150	93,3 %
Lastensuojelu				
Sosiaalitoimen asiakkaat, lkm	9 730	10 245	515	105,3 %
Perhehoito, hoitovrk. yht	311 345	289 325	-22 020	92,9 %
Laitoshuolto, hoitovrk. Yht	316 820	310 166	-6 654	97,9 %
Muut perheiden palvelut				
Perheneuvolat asiakkaat, lkm	8 220	7 720	-500	93,9 %
Kodinhoitoapu kotitaloudet, kpl	1 410	1 300	-110	92,2 %
Vammaispalvelu				
Asumispalvelut, paikat, kpl	340	381	41	112,1 %
VPL:n mukainen kuljetustuki, saajat, lkm	10 744	11 252	508	104,7 %
VPL:n mukainen kuljetustuki, matkat, lkm	525 000	575 761	50 761	109,7 %
Omaishoidon tuki, saajat, lkm	992	986	-6	99,4 %

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisenennuste 4/2011

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Kehitysvammahuolto				
Asumispalvelut, paikat, kpl	700	727	27	103,9 %
Laitoshuolto, paikat, kpl	277	248	-29	89,5 %
Omaishoidon tuki, saajat, kpl	515	531	16	103,1 %
	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Päihdehuolto				
Polikliininen päihdehuolto, käynnit, kpl	77 550	58 006	-19 544	74,8 %
Korvaus- ja ylläpitohoito, asiakkaat, kpl	647	696	49	107,6 %
Asumispalvelut, asumisvuorokaudet, kpl	63 000	59 359	-3 641	94,2 %
Laitoshuolto, hoitovuorokaudet, kpl	68 118	62 516	-5 602	91,8 %
Muu sosiaalihuolto				
Asunnottomien asumispalvelut, asumisvrk. Lkm	1 370 124	1 264 600	-105 524	92,3 %
Alle 65 v. asumispalvelut, as. vrk., kpl	119 419	123 867	4 448	103,7 %
Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, as. vrk., kpl	552 409	565 886	13 477	102,4 %
Shi-kuljetuspalvelut, saajat, lkm	4 135	5 538	1 403	133,9 %
Vanhusten palvelut				
Palveluasuminen, hoitovrk. Yht	1 143 305	1 001 317	-141 988	87,6 %
Laitoshuolto, hoitovrk. Yht	676 151	561 247	-114 904	83,0 %
Pitkäaikaishoito, hoitovrk. Yht	244 185	251 775	7 590	103,1 %
Omaishoidon tuki, saajat vuoden aikana	2 400	2 200	-200	91,7 %
Toimeentulotuki				
Perustoimeentulotuki, taloudet vuoden aikana, kpl	40 660	39 900	-760	98,1 %
Terveyskeskus				
Terveyskeskustoiminta:				
Terveysneuvonta 1000 käyntiä	245	250	5	102,0 %
Lääkärin vastaanottokäynti 1000 kpl	700	665	-35	95,0 %
Terveystoimittajan vastaanotto 1000 kpl	542	560	18	103,3 %
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto 1000 käyntiä	220	202	-18	91,8 %
Kotihoito 1000 käyntiä	1 940	2 180	240	112,4 %
Hammashuolto (oma+osto) 1000 käyntiä	475	452	-23	95,2 %
Pkl-vastaanotto 1000 käyntiä	61	64	3	104,9 %
Sisätautien päivystyspoliklinikka 1000 käyntiä	36	36	0	100,0 %
Terveyskeskuspäivystys (aikuiset, lapset) 1000 käyntiä	122	125	3	102,5 %
Akuuttihoitopäivät	424	424	0	100,0 %
Psykiatrian avohoitokäynnit 1000 kpl	200	195	-5	97,5 %
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivä 1000 kpl	93	101	8	108,6 %
Psykiatrian avohoitopäivä 1000 kpl	70	67	-3	95,7 %
HUS-kuntayhtymä:				
DRG-tuotteet 1000 kpl	194	204	10	105,2 %
Käynnit 1000 käyntiä	483	484	1	100,2 %
SIVISTYS- JA HENKILÖSTÖTOIMI				
Opetusvirasto				
Kaupungin tuottamat opetus ja koulutuspalvelut				
Peruskoulun 1.–luokkalaisista yleisopetukseen tulijoista suomenkielisissä peruskouluissa 83 % ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 80 % valitsee oman oppi-laaksiottoalueen koulun.	83	77	-3	92,8 %
6.–luokkalaisista yleisopetuksen oppilaista 70 % valitsee oman oppi-laaksiottoalueen lähikoulun. Omalta oppi-laaksiottoalueelta soveltavuuskokeella valitut lasketaan ao. lukuun.	80	80	-15	100,0 %
	70	65	-70	92,9 %
Peruskoulun päättötodistuksen vuonna 2011 saaneiden suomi toisena kielenä oppilaiden osuus 9. luokan käyneistä suomi toisena kielenä oppilaista on suurempi kuin vuonna 2010.	Toteutuu	Epävarma		
Vuosiluokkien 1–6 peruskoulujen hyvinvointiprofiiliin (www2.edu.fi/hyvinvointiprofiili) tulokset paranevat vuoden 2010 tuloksiin verrattuna.	Toteutuu	Toteutuu		
Pajatoiminnan aloittaneista nuorista alle 20 % on työttöminä pajajakson päättymistä seuraavan valtionapuperustaisen koulutuksen laskentapäivänä.	20	20	0	100,0 %
Ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkojen määrä.	Toteutuu	Toteutuu		
Kokonaisenergiankulutus kouluissa, oppilaitoksissa ja opetusviraston hallinnossa vähenee yhteensä 2 % vuoden 2010 tasosta.	2	2	0	100,0 %
Sekajätteiden määrä vähenee vuoden 2010 tasosta ja jätekuormat ovat vähentyneet 10 % vuoden 2010 tasosta.	10	10	0	100,0 %
Kelpoisten opettajien osuus opettajista (ml. sijaiset) kasvaa				
Suomenkielisessä perusopetuksessa vähintään 88 %	88	88	0	100,0 %
Ruotsinkielisessä perusopetuksessa vähintään 75 %	75	76	1	101,3 %
Suomenkielisessä lukioiden vähintään 99 %	99	99	0	100,0 %
Ruotsinkielisessä lukioiden vähintään 90 %	90	92	2	102,2 %
Ammatillisessa koulutuksessa vähintään 88 %	88	83	-5	94,3 %
Oppilas- ja opiskelijakohtaiset nettomenot ovat kaupungin tuottamissa opetus- ja koulutuspalveluissa keskimäärin enintään 8 314 euroa.	8 314	8 818	504	106,1 %
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus:				
Perusopetuksen varsinaiset opiskelijat	33 646	33 631	-15	100,0 %
Lukiokoulutuksen oppilaat, varsinaiset opiskelijat	7 844	7 611	-233	97,0 %
Lukiokoulutuksen oppilaat, aineopiskelijat	683	623	-60	91,2 %
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus:				
Perusopetuksen varsinaiset opiskelijat	3 248	3 279	31	101,0 %
Lukiokoulutuksen oppilaat, varsinaiset opiskelijat	1 260	1 254	-6	99,5 %

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisenennuste 4/2011

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Ammatillinen koulutus				
Valtionosuuteen oikeuttava koulutus:				
Oppilasmäärä, tekniikan alan oppilaitos	3 764	3 712	-52	98,6 %
Oppilasmäärä, sosiaali- ja terveysalan oppilaitos	1 965	1 984	19	101,0 %
Oppilasmäärä, palvelualojen oppilaitos	1 541	1 631	90	105,8 %
Valtionosuuteen oikeuttava lisäkoulutus	124	143	19	115,3 %
Muu ammatillinen koulutus				
Tekniikan alan oppilaitos	128	128	0	100,0 %
Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos	80	80	0	100,0 %
Palvelualan oppilaitos	288	288	0	100,0 %
Oppisopimuskoulutus	3 400	3 060	-340	90,0 %
Valtionosuuteen oikeuttavat oppilaat	57 332	56 797	-535	99,1 %
Muut oppilaat	482	479	-3	99,4 %
Työllisyyden hoitaminen				
Opiskelijamäärä, henkilötyövuosina	110	110	0	100,0 %
Suomenkielinen työväenopisto				
Kurssilaiset, ilmoittautuneet opiskelijat	72 000	72 000	0	100,0 %
Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat	1 280 000	1 280 000	0	100,0 %
Ruotsinkielinen työväenopisto				
Ilmoittautuneet opiskelijat	18 000	18 000	0	100,0 %
Opetustunnit	22 000	22 000	0	100,0 %
Opiskelijat	17 000	17 000	0	100,0 %
Kaupunginkirjasto				
Lainat, kpl	9 250 000	9 400 000	150 000	101,6 %
Lainat/aukiolotunti	97	92	-5	94,8 %
Käynnit/aukiolotunti	142	132	-10	93,0 %
Käynnit/henkilötyövuosi	29 565	29 261	-304	99,0 %
Aukiolotunnit/1000 asukasta	163	173	10	106,1 %
Lainat/henkilötyövuosi	20 109	20 435	326	101,6 %
Henkilötyövuodet/1 000 as	0,78	0,78	0	100,0 %
Kaupungin taidemuseo				
Meilahti, kävijämäärä	33 000	18 000	-15 000	54,5 %
Tennispalatsi, kävijämäärä	100 000	89 700	-10 300	89,7 %
Kluuvin galleria, kävijämäärä	7 000	6 300	-700	90,0 %
Näyttelyt	20	23	3	115,0 %
Kulttuuriasiainkeskus				
Taide- ja kulttuuriopetus erityisesti lapsille				
Kurssien määrä yhteensä, kpl	1 100	1 420	320	129,1 %
Oppilasmäärä yhteensä	11 000	11 000	0	100,0 %
Kulttuuritoiminta toimipaikoissa (Stoa, Vuotalo, Malmitalo, Kanneltalo, Annantalo, Caisa)				
Taidenäyttelyjen lukumäärä	120	120	0	100,0 %
Kävijöitä kaikkien toimipaikkojen tilaisuuksissa	340 000	150 000	-190 000	44,1 %
Näyttelyt	170 000	70 000	-100 000	41,2 %
Esitykset	170 000	80 000	-90 000	47,1 %
Tehokkuus				
Salien käyttöpäivät yhteensä	1 300	1 517	217	116,7 %
Artistin Residence, käyttöpäivät keskimäärin (majoitustilat)	220	220	0	100,0 %
Tilojen vuokraukset taiteilijoille, kpl (Harakan saari)	30	35	5	116,7 %
Käsiteltäviä avustuksia, kpl	990	990	0	100,0 %
Myönnettyjä avustuksia, kpl	440	440	0	100,0 %
Savoy-yksikkö				
Omat esitykset, kpl	150	9	-141	6,0 %
Yhteisesitykset, kpl	30	245	215	816,7 %
Ulkopuolisten järjestämät esitykset, kpl	140	173	33	123,6 %
Tehokkuus				
Savoyn teatterisalin käyttöpäivät	210	210	0	100,0 %
Savoyn teatterisalin päiväkäyttö, ei sisälly käyttöpäiviin	50	50	0	100,0 %
Savoyn teatterisalin kävijät	83 000	83 000	0	100,0 %
Kaupunginmuseo				
Tutkimustoimintojen lkm	12 500	31 000	18 500	248,0 %
Asiantuntijapalvelujen lkm	9 500	10 500	1 000	110,5 %
Asiakkaiden lkm	230 000	220 000	-10 000	95,7 %
Kaupunginorkesteri				
Viihdekonsernit	6	7	1	116,7 %
Kummilapsi- ja koulukonsertit	6	2	-4	33,3 %
Muut konsertit	2	3	1	150,0 %
Tilaukskonsernit	3	3	0	100,0 %
Ulkomaiset konsertit	9	3	-6	33,3 %
Kamarimusikkikonsernit	12	5	-7	41,7 %
Kokoaiskuulijamäärä	85 000	89 000	4 000	104,7 %
Täyttöaste %	85,0		-85	0,0 %

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 4/2011

LIITE 2

sivu 4(4)

	TA	ENNUSTE	ERO	TOT-%
Korkeasaaren eläintarha				
Kävijämäärä	570 000	488 860	-81 140	85,8 %
Nuorisotoimi				
Nuorisotiloja m ²	42 530	42 530	0	100,0 %
Liikuntatoimi				
Laitostoiminnan käyntikerrat 1000 kpl	3 676	3633	-43	98,8 %
Ulkokenttätöiminnan käyntikerrat 1000 kpl	3 789,5	3647	-143	96,2 %
Uimarantatoiminnan käyntikerrat 1000 kpl	831	1410	579	169,7 %
Liikunnonohjaajien käyntikerrat 1000 kpl	530,5	540	10	101,8 %
Leirinnän yöpymisvuorokaudet, 1000 kpl	93	97	4	104,3 %
Kalastusluvut, kpl	7 800	7800	0	100,0 %
Työterveyskeskus				
Työterveyslääkäri, vastaanottokäynnit, kpl	65 000	58 000	-7 000	89,2 %
Työterveyslääkäri, työolosuhdetyö, kpl	2 100	2 900	800	138,1 %
Työterveyslääkäri, käynnin korvaava puhelinpalvelu	44 000	45 000	1 000	102,3 %
Yleislääkäriostopalvelut, käynnit lyhyt, kpl	6 000	3 000	-3 000	50,0 %
Työterveyshoitaja, vastaanottokäynnit, kpl	42 000	40 000	-2 000	95,2 %
Työterveyshoitaja, työolosuhdetyö, kpl	3 300	5 000	1 700	151,5 %
Työterveyshoitaja, käynnin korvaava puhelinpalvelu	60 000	62 000	2 000	103,3 %
Fysioterapia, vastaanottokäynnit, kpl	3 700	4 500	800	121,6 %
Fysioterapia, työolosuhdetyö, kpl	3 700	3 300	-400	89,2 %
Psykologit, vastaanottokäynnit	2 500	1 800	-700	72,0 %
Psykologit, työolosuhdetyö, kpl	1 400	1 500	100	107,1 %
Tietokeskus				
Arkiston tutkijakäynnit, kpl	2 000	1 700	-300	85,0 %
Laajat tietopalvelutehtävät, kpl	1 400	1 400	0	100,0 %
Luennot, koulutus- ja konsulttipalvelut, kpl	1 760	1 760	0	100,0 %
Näyttelyt, messut, kpl	4	4	0	100,0 %
KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI				
Kaupunkisuunnitteluvirasto				
Osayleiskaavat kpl	5	5	0	100,0 %
Asemakaavaehdotukset kpl	75	50	-25	66,7 %
Liikennesuunnitelmat kpl	65	65	0	100,0 %
Asemakaavoitetusta asutokerroslamäärästä vähintään 1250 asuntoa on täydennysrakentamista (noin 110 000 kem).	1 250	1250	0	100,0 %
Turvataan elinkeinoelämän toimivuus laatomalla riittävästi toimitilakaavoja kaupunkirakenteen ja saavutettavuuden kannalta hyvälle paikalle	Toteutuu	Toteutuu		
Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuvien ja kuolevien kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 % vuodessa	2	2	-2	100,0 %
Kiinteistövirasto				
Luovutetut toimitila- ja toimistotontit kem ²	50 000	70 000	20 000	140,0 %
Kaupungin tuella rakennettujen hissien määrä, kpl	60	72	12	120,0 %
Maaomaisuus				
Helsingissä	13 920	14 120	200	101,4 %
Muissa kunnissa	6 295	6 165	-130	97,9 %
Geotekniset suoritteet				
Pohjatutkimusprofileja tietokannassa, kpl	238 000	240 000	2 000	100,8 %
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita, kpl	720	600	-120	83,3 %
Ara-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtajia	18 800	21 000	2 200	111,7 %
Välitetyt ara-vuokra-asunnot, kpl	3 300	2 930	-370	88,8 %
Rakennusomaisuus				
Tiloja vuokrauksessa, m ²	2 785 000	2 795 000	10 000	100,4 %
Tiloja ylläpidossa, m ²	1 785 000	1 800 000	15 000	100,8 %
Rakentamiskelpoiseksi tutkittu ja kunnostettu maa (5v. keskiarvo, ha)	15	13	-2	86,7 %
Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu lämpöenergiankulutus kW/bm ² /v	150,4	150,4	0	100,0 %
Asuntotuotantotoimisto				
Käynnistytävä ARA-vuokratuotanto, asuntoja, kpl	499	651	152	130,5 %
Käynnistytävä muu uudistuotanto, asuntoja, kpl	777	537	-240	69,1 %
Käynnistytävä peruskorjaus, asuntoja, kpl	369	406	37	110,0 %
Tekninen asiantuntijapalvelu, asuntoja, kpl	19 600	19 500	-100	99,5 %
Rakennusvalvontavirasto				
Lupapäätökset kpl	3 100	3 100	0	100,0 %
Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset, kpl	600	600	0	100,0 %
Uudisrakentamisen lupapäätökset, asuntoja, kpl	3 800	5 000	1 200	131,6 %
Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimistot, liike-tilat, julkiset tilat, kem ²	120 000	120 000	0	100,0 %
Uudisrakentamisen lupapäätökset teollisuus ja varastotilat kem ²	50 000	20 000	-30 000	40,0 %
Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut, kem ²	7 500	7 500	0	100,0 %
Erityissuunnitelmat kpl	31 000	31 000	0	100,0 %
Katselmukset kpl	15 000	15 000	0	100,0 %
Uudisrakentamisen määrä, milj. m ³	3,2	3,2	0	100,0 %

Tuottavuusindeksien toteutumisennuste 4/2011

	TOTEUMA 2009	TOTEUMA 2010	TA 2011	ENNUSTE 2011
2008=100, poikkeavat lähtökohtavuodet ilmoitettu				
Kj				
Helsingin Energia -liikelaitos (jalostusarvo, 2007=100)	98	100	94	103
Helsingin Satama -liikelaitos (2009=100)	100,0	106,8	100,9	105,5
Taloushallintopalvelu-liikelaitos	100	107	103	107
Ryj				
Helsingin kaupungin tukkutori	95	90	90	88
Hankintakeskus (2009=100)	100	97	104	102
Rakennusvirasto	93		96	96
Stara (jalostusarvo/hlö, 2009=100)	100	108	95	100
Pelastustoimi	94,1	97,1	80,0	96,9
Ympäristötoimi	105,2	99,3	110,9	100,7
HKL-liikelaitos (2010=100)	-	100	103	104
Palmia -liikelaitos (jalostusarvo 2008=100)	106	125	139	139
Stj				
Sosiaalivirasto	97	97	102	101
Terveyskeskus	98,0	102,8	95,1	95,1
Terveysasemat	99,3	95,5	95,1	95,1
Kotihoito	101,2	101,1	101,8	101,8
Suun terveydenhuolto	90,5	95,1	95,5	95,5
Kaupunginsairaala	96,0	98,8	94,6	94,6
Psykiaatria	97,8	101,1	102,1	102,1
Sj				
Opetusvirasto				
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	97	96	95	95
Esi- ja perusopetus	96	95	94	95
Lukiokoulutus	99	96	94	93
Aikuislukiokoulutus	116	185	135	152
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	97	96	93	95
Esi- ja perusopetus	96	96	92	95
Lukiokoulutus	96	94	94	95
Aikuislukiokoulutus	139	148	100	109
Ammatilliset oppilaitokset	101	104	97	100
Suomenkielinen työväenopisto (2008=100)	95	102	103	103
Ruotsinkielinen työväenopisto	102,0	100,3	90,5	101
Kaupunginkirjasto	95	94	103	98
Taidemuseo (2009=100) kävijät/toimintakate	100	70	120	109
Kulttuurikeskus	91	91	95	95
Kaupunginmuseo	112	507	111	123
Korkeasaaren eläintarha	123,3	117,3	122,8	122,8
Nuorisotoimi	91	101	95	105
Liikuntavirasto				
Käyntikertaa kohti	107	109	110	109
Aukiolotuntia kohti	100	105	107	106
Työterveyskeskus (2009=100)	100	103	103	103
Tietokeskus	103,0	103,9	103,9	103,9
Henkilöstön kehittämisspalvelut- liikelaitos	100	107	111	110
Kaj				
Kaupunkisuunnittelu- ja suunnittelu- ja suunnittelu- ja suunnittelu-	100	100	101	100
Kiinteistötoimi	91	103	93	88,3
Asuntotuotantotoimisto	142	146	174	145
Rakennusvalvontavirasto	97,3	92,4	104,8	104,8

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimialojen virastot ja kunnalliset liikelaitokset

LIITE 4

sivu 1(2)

Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat tarkastusvirasto, hallintokeskus ja talous- ja suunnittelukeskus. Kunnallisista liikelaitoksista kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat Helsingin Energia, Helsingin Satama ja Taloushallintopalvelu. Pääluokkaan kuuluvat lisäksi kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan, keskusvaalilautakunnan, hallintokeskuksen, talous- ja suunnittelukeskuksen ja tietokeskuksen käytettäväksi osoitettuja määrärahoja.

Rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat Helsingin kaupungin tukkutori, hankintakeskus, rakennusvirasto, Stara (ent. rakentamispalvelu), pelastuslaitos, ympäristökeskus sekä kunnallisista liikelaitoksista HKL ja Palmia.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat sosiaalivirasto ja terveyskeskus. Terveyskeskuksen määräraha sisältää HUS-

kuntayhtymälle osoitetut määrärahat. Pääluokkaan kuuluu lisäksi kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitettuja määrärahoja.

Sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat opetusvirasto, suomen- ja ruotsinkieliset työväenopistot, kaupunginkirjasto, kaupungin taidemuseo, kulttuurikeskus, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, Korkeasaaren eläintarha, nuorisoasiainkeskus, liikuntavirasto, henkilöstökeskus, työterveyskeskus ja tietokeskus sekä kunnallisista liikelaitoksista Oiva Akatemia. Pääluokkaan kuuluu lisäksi kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitettuja määrärahoja.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, asuntotuotantotoimisto ja rakennusvalvontavirasto.

Helsingin kaupungin hallinnon organisaatio 1.6.2010 alkaen

